

ບົດຄັດຫຍໍ້

ການສຶກສາການຜະລິດກະສິກຳແບບຍືນຍົງ ດວ້ຍລະບົບການຜະລິດແບບປະສົມປະສານຢູ່ສປປລາວ ຄັ້ງນີ້ແມ່ນໄດ້ສຶກສາເຖິງນະໂຍບາຍຍຸດທະສາດຂອງລັດຖະບານລາວຕໍ່ກັບວຽກງານການຜະລິດແບບປະສົມປະສານ ແລະ ຍັງໄດ້ສຶກສາເຖິງຮູບແບບ , ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ ຢູ່ຕາມບັນດາກອງສົ່ງເສີມ , ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ , ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ , ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນທີ່ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບກະສິກຳ . ການສຶກສາດັ່ງກ່າວແມ່ນບໍ່ສາມາດຮີບໂຮມເອົາໄດ້ໝົດທຸກໆອົງການໃນທົ່ວປະເທດ ແຕ່ວ່າມັນເປັນຕົວຢ່າງໜຶ່ງທີ່ສາມາດເປັນຂໍ້ມູນພື້ນຖານກ່ຽວກັບການຜະລິດແບບປະສົມປະສານເພື່ອນຳໄປຖອດຖອນບົດຮຽນໃນການຜະລິດຄັ້ງຕໍ່ໄປ.

ວິທີການສຶກສາ : ແມ່ນເລີ່ມຕົ້ນຈາກການສຶກສາຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນ ຈາກນັ້ນກໍໄດ້ກະກຽມເຄື່ອງມືໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັງຈາກພ້ອມແລ້ວກໍໄດ້ເລີ່ມລົງມືເກັບກຳຂໍ້ມູນເຊິ່ງການເກັບກຳຂໍ້ມູນຄັ້ງນີ້ຈະໄດ້ສຶກສາຢູ່ໃນ 2 ລະດັບຄື : ສຶກສາເຖິງນະໂຍບາຍຍຸດທະສາດຂອງລັດຖະບານ ຕໍ່ກັບວຽກງານກະສິກຳປະສົມປະສານ ແລະ ສຶກສາເຖິງຮູບແບບ , ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຕົວຈິງ ການສຶກສາເລີ່ມແຕ່ ວັນທີ 2 / 5 / 2005 ຫາ ວັນທີ 31 / 8 / 2006 ຈົ່ງສຳເລັດພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຈາກໂຄງການສົ່ງເສີມກະສິກຳກອງສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄະນະກະເສດສາດມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການສຶກສາ ເຫັນໄດ້ວ່າພັກ ແລະ ລັດຖະບານເພິ່ນກໍໄດ້ມີແຜນຍຸດທະສາດໃນການຜະລິດກະສິກຳໃນແຕ່ລະຂົງເຂດອອກຢ່າງຈະແຈ້ງໂດຍອີງໃສ່ພູມສັນຖານ ແລະ ເງື່ອນໄຂທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ຂໍ້ໄດ້ປຽບທາງດ້ານການຜະລິດເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນໄດ້ມີຮູບແບບການຜະລິດແບບປະສົມປະສານທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍເຊັ່ນ: ການລ້ຽງເປັດໃນນາເຂົ້າ, ການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າ , ການລ້ຽງເປັດໄຂ່ຮ່ວມກັບການລ້ຽງປາ , ການຜະລິດແບບນຳໃຊ້ເຕັກນິກນິເວດເຊັ່ນ : ການປູກພືດຈຳພວກທາດແປ້ງ , ພວກພືດຕະກຸນຖົ່ວ, ລວມໄປເຖິງການພື້ນຟູປ່າເຫຼົ່າເພື່ອສ້າງເປັນທົ່ງຫຍ້າ ລ້ຽງສັດ, ການປູກພືດປະສົມປະສານເຊັ່ນ : ການປູກສາລີປະສົມກັບພືດຕະກຸນຖົ່ວ ແລະ ຄອບຄົວຕົວແບບໃນການຜະລິດກະສິກຳແບບປະສົມປະສານ .

ບັນຫາໃນການຜະລິດກະສິກຳແບບປະສົມປະສານຊາວກະສິກອນບໍ່ມີແຮງງານ , ຫົນພຽງພໍ, ຂາດປະສົບການ ແລະ ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເຕັກນິກວິຊາການທີ່ແນ່ນອນ.

ຄຳຂອບໃຈ

ຜ່ານການສຶກສາຮຳຮຽນທີ່ຄະນະກະເສດສາດ ຈົນເຖິງການລົງຝຶກຫັດທ້າຍສຶກສາທີ່ໂຄງການສົ່ງເສີມກະສິກຳ . ຂ້າພະເຈົ້າຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນເປັນຢ່າງສູງ ເຖິງບັນດາອາຈານ ແລະ ນັກວິຊາການທຸກໆຄົນທີ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳ, ຊ່ວຍເຫຼືອຂ້າພະເຈົ້າໃນທຸກໆດ້ານ . ຂ້າພະເຈົ້າຂໍຂອບໃຈພິເສດມາຍັງ :

ທ່ານ ອາຈານ ດຣ ສິລິນທອນ ສັກລໍຄຳ , ທີ່ເປັນອາຈານທີ່ປຶກສາ , ຊຶ່ງນຳຕົວຈິງໃນການລົງຝຶກຫັດຄັ້ງນີ້ ເຊິ່ງທ່ານໄດ້ເສຍສະລະເວລາໃຫ້ຄຳແນະນຳໃນທຸກໆດ້ານຕະຫຼອດເຖິງການຂຽນບົດລາຍງານ ແລະ ກວດແກ້ບົດ .

ຂໍຂອບໃຈທ່ານສົມໃຊສີຊານິນ ຫົວໜ້າໂຄງການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ທ່ານ Andrew Bartlett ເຊິ່ງເປັນຫົວໜ້າຊ່ຽວຊານປະຈຳໂຄງການ , ທ່ານນາງ Andrea Scroeter ຊ່ຽວຊານປະຈຳໂຄງການ , ທ່ານພຸດທະສິນ ພິມມະຈັນ ແລະ ທີມງານໂຄງການທຸກໆທ່ານທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ, ຄວາມສະດວກດ້ານຕ່າງໆ .

ຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນເຖິງບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນຕ່າງໆທີ່ໄດ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືເປັນຢ່າງດີໃນການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ .

ພ້ອມກັນນັ້ນຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງ ທ່ານ ຮສຈ ທອງພັນ ກຸສິນສະຫວັດ, ຄະນະບໍດີຄະນະກະເສດສາດ, ທ່ານ ອາຈານ ຟອງສະມຸດ ສຸທຳມະວົງ, ຫົວໜ້າພາກວິຊາ ລ້ຽງສັດ - ການປະມົງພ້ອມດ້ວຍຄູອາຈານ ຂອງຄະນະກະເສດສາດທຸກໆທ່ານທີ່ໄດ້ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ສິດສອນຂ້າພະເຈົ້າຕະຫຼອດມາ

ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈນຳບັນດາເພື່ອນນັກສຶກສາທຸກໆຄົນ ທີ່ໄດ້ຊ່ວຍເຫຼືອຂ້າພະເຈົ້າຕະຫຼອດມາ . ຂ້າພະເຈົ້າຂໍອວຍໄຊໃຫ້ພອນແດ່ທຸກໆທ່ານຈົ່ງມີແຕ່ຄວາມສຸກຄວາມຈະເລີນປາສະຈາກໂລກໄພໄຂ້ເຈັບ ປະສົບຜົນສຳເລັດໃນໜ້າທີ່ວຽກງານ

ຕຸລາ , 2006
ຄຳສອນ ກຸນນະວົງ

ສາລະບານ

ເນື້ອໃນ	ໜ້າ
ບົດຄັດຫຍໍ້.....	I
ຄຳຂອບໃຈ.....	II
ສາລະບານ	III
ສາລະບານຕາຕະລາງ.....	VI
ສາລະບານຮູບ.....	VII
ອະທິບາຍຄຳສັບ ແລະ ອັກສອນຫຍໍ້.....	VIII
ບົດນຳ.....	01
ຈຸດປະສົງ.....	02
ພາກຄົ້ນເອກະສານ	03
ນິຍາມ ການກະເສດຍືນຍົງແບບປະສົມປະສານ.....	03
ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສຳຄັນ.....	03
ຄວາມໝາຍຂອງຄຳວ່າ “ກະສິກຳຍືນຍົງແບບປະສົມປະສານ”.....	03
ຄວາມສຳຄັນຂອງການກະສິກຳຍືນຍົງແບບປະສົມປະສານ.....	03
ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຕ້ອງເຮັດການກະເສດປະສົມປະສານ.....	04
ກະສຳກຳແບບປະສົມປະສານຄວນເລີ່ມຕົ້ນກັນຢ່າງໃດ.....	04
ການປູກພືດຊະນິດ.....	05
ການລະບາດຂອງສັດຕູພືດ.....	06
ການປູກພືດແບບປະສົມປະສານ.....	06
ຈຸດຕີຂອງການປູກພືດແບບປະສົມປະສານ.....	06
ຫຼັກການຂອງກະສິກຳປະສົມປະສານ.....	07
ການລ້ຽງສັດແບບປະສົມປະສານ ກັບ ການລ້ຽງສັດ.....	07
ການປູກພືດປະສົມປະສານກັບການລ້ຽງສັດ.....	08
ຫຼັກການ ແລະ ວິທີການດຳເນີນການ.....	09
ຫຼັກການ ແລະ ວິທີການດຳເນີນການ	09
ວິທີການດຳເນີນງານ.....	09
ຫຼັກການເລືອກກິດຈະກຳເຂົ້າດວ້ຍກັນ.....	09
ການປູກໄມ້ຢືນຕົ້ນ ໃນລະບົບການກະເສດ ແບບປະສົມປະສານ.....	10
ການລ້ຽງສັດໃນລະບົບການກະເສດແບບປະສົມປະສານ.....	10
ຂໍ້ຕົ ແລະ ຂໍ້ເສຍຂອງການກະສິກຳຍືນຍົງແບບປະສົມປະສານ.....	11

ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ.....	12
ອຸປະກອນ.....	12
ວິທີການສຶກສາ.....	12
ຂັ້ນຕອນໃນການສຶກສາ.....	13
ສະຖານທີ່ຂອງການສຶກສາ.....	13
ການວິໃຈຂໍ້ມູນ.....	13
ກຳນົດເວລາ.....	13
ຜົນໄດ້ຮັບ.....	14
ການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນແມ່ບົດ ເພື່ອການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງ.....	14
ທິດທາງ ແລະ ໜ້າທີ່ຕົ້ນຕໍໃນ 5 ປີ ຕໍ່ໜ້າ (2006– 2010) ສືບຕໍ່ແກ້ໄຂຄວາມ ທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນໂດຍຖືເອົາການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງຄອບຄົວເປັນຈຸດ ສຸມ.....	17
ທິດທາງແຜນພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006 – 2010) ທິດທາງ ແລະ ຄາດໝາຍການຜະລິດສະບຽງອາຫານ.....	18
ຄຳສັ່ງແນະນຳຂອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ດ້ານການຈັດຕັ້ງປະ ຕິບັດກິດຈະກຳ	19
ການທົດລອງລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນທີ່ເມືອງນາໝໍ້ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ.....	21
ການລ້ຽງເປັດປະສົມປະສານກັບການປູກເຂົ້ານາຢູ່ເມືອງນາໝໍ້ ແຂວງ ອຸດົມ ໄຊ.....	27
ການທົດລອງລ້ຽງເປັດໄຂ່ຮ່ວມກັບການລ້ຽງປາ ຢູ່ອ່າງນ້ຳທຸມເມືອງນາຊາຍ ທອງນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.....	32
ການປູກມັນຕົ້ນປະສົມປະສານກັບຖົ່ວແຮ ໃຊ້ເປັນອາຫານເສີມລ້ຽງໝູລາດຢູ່ ເມືອງໂພນໄຊ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ເມືອງນາໝໍ້ ແຂວງອຸດົມໄຊ.....	35
ການປູກມັນຕົ້ນປະສົມປະສານກັບຖົ່ວແຮ ໃຊ້ເປັນອາຫານເສີມລ້ຽງໄກ່ລາດຢູ່ ເມືອງໂພນໄຊ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ແລະ ເມືອງນາໝໍ້ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ.....	40
ການປູກຖົ່ວເຫຼືອງ, ຖົ່ວດິນ ສັບຫວ່າງແຖວສາລີ ຢູ່ ເມືອງໂພນໄຊ ແຂວງຫຼວງພະ ບາງແລະ ເມືອງນາໝໍ້ ແຂວງອຸດົມໄຊ.....	44
ລະບົບການຜະລິດດ້ວຍຮູບແບບການນຳໃຊ້ເຕັກນິກນິເວດ	49
ການນຳໃຊ້ສິ່ງເສດເຫຼືອ ຈາກການຈາກການຜະລິດກະສິກຳ.....	61
ການເຮັດເປືອງໝໍ້ກ.....	61
ການຜະລິດແກສ໊ຊີວະພາບ.....	63

ຄອບຄົວຕົວແບບຂອງການເຮັດກະສິກຳແບບປະສົມປະສານ.....	65
ວິຈານ	68
ສະຫຼຸບ.....	71
ຂໍ້ສະເໜີ.....	73
ເອກະສານອ້າງອີງ.....	74
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ	75

ສາລະບານຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງ	ໜ້າ
1 ສັງລວມລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍ / ເຮັກຕາ ຂອງການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າ	25
2 ຄ່າສະເລ່ຍ ລາຍຮັບ ລາຍຈ່າຍ ຂອງການລ້ຽງເປັດໃນນາເຂົ້າ	29
3 ສະແດງເຖິງອັດຕາການປ່ອຍປາ ແລະ ເປັດ	33
4 ສະແດງເຖິງຜົນຜະລິດປາ	33
5 ສະແດງເຖິງຜົນຜະລິດໄຂ່	34
6 ສະແດງຜົນຂອງການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດຂອງການລ້ຽງປາຮ່ວມກັບເປັດໄຂ່	34
9 ຄ່າສະເລ່ຍ, ລາຍຮັບ, ລາຍຈ່າຍ ໃນ 1 ເຮັກຕາຕໍ່ 15 ຄອບຄົວ ຕົວຢ່າງຂອງການ ປູກສາລີ ສະລັບຖົ່ວເຫຼືອງ ແລະ ຖົ່ວດິນ	45
10 ສັງລວມການປຽບທຽບກ່ຽວກັບ ຈຸດດີ, ຈຸດອ່ອນ, ທ່າແຮງ ແລະ ແນວໂນ້ມຂອງການ ປູກສາລີສະລັບຖົ່ວເຫຼືອງ ແລະ ຖົ່ວດິນ	46
11 ຜົນໄດ້ຮັບທາງດ້ານການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດກະສິກໍາທີ່ໄດ້ຮັບກັບແນວພັນສາລີ ລູກ ປະສົມCP 888 (ສວນທົດລອງບ້ານຫວ້ຍຫຼອດ).....	53
12 ຜົນໄດ້ຮັບທາງດ້ານການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດກະສິກໍາ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການ ປູກ ໝາກເຕືອຍ	54
13 ຜົນໄດ້ຮັບທາງດ້ານການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດໃນການປູກເຂົ້ານາໂຄກ	55
13 ຜົນໄດ້ຮັບທາງດ້ານການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດໃນການປູກຖົ່ວດິນ	56
14 ຜະລິດຕະພາບສະເລ່ຍຂອງຖົ່ວແດງ (ແນວພັນພື້ນເມືອງ)	57
15 ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການສ້າງທົ່ງຫຍ້າ	58

ສາລະບານຮູບ

ຮູບທີ່	ໜ້າ
ການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າ	26
ການລ້ຽງເປັດໃນນາເຂົ້າ	31
ການປູກຖົ່ວເຫຼືອງ	48
ການປູກສາລີລູກປະສົມ	53
ການປູກໝາກເດືອຍ	54
ການປູກເຂົ້ານາໂຄກ	55
ການປູກຖົ່ວດິນ	56
ການປູກຖົ່ວແດງ	57
ການສ້າງທົ່ງຫຍ້າອາຫານສັດ	58
ຄອບຄົວຕົວແບບໃນການເຮັດກະສິກຳປະສົມປະສານ.....	67

ອະທິບາຍຄຳສັບ ແລະ ອັກສອນຫຍໍ້

ຄຳອະທິບາຍສັນຍາລັກ

% = ສ່ວນຮ້ອຍ

= = ເທົ່າກັບ

/ = ຕໍ່

ຄຳອະທິບາຍອັກສອນຫຍໍ້ພາສາລາວ

ກລ = ກິໂລກຼາມ

ຊມ = ຊັງຕີແມັດ

ຈ/ນ = ຈຳນວນ

ລ/ຄ = ລາຄາ

ລ/ດ = ລຳດັບ

ມ = ແມັດ

ຫ/ໜ = ຫົວໜ່ວຍ

ຄຳອະທິບາຍອັກສອນຫຍໍ້ພາສາອັງກິດ

cm = centimeter

ha = Hectare

kg = Kilogram

mm = millimeter

m = Meter

m = Square meter

T = Tone

ບົດນຳ

ໂດຍອີງໃສ່ແຜນງານບູລິມະສິດຂອງລັດຖະບານ ແຜນງານຜະລິດສະບຽງອາຫານ , ແຜນ
ງານຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ແຜນງານຢຸດຕິການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ , ຈັດສັນອາຊີບຄົງທີ່ .

ໂດຍອີງໃສ່ນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ໂດຍການສືບຕໍ່ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ
ຂອງປະຊາຊົນໂດຍຖືເອົາການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງຄອບຄົວເປັນເຂດຈຸດສຸມແຕ່ນີ້ຈົນຮອດ
ປີ 2010.

ປະຊາຊົນລາວສ່ວນໃຫ່ຍປະກອບອາຊີບເຮັດການກະສິກຳດ້ວຍການປູກຝັງລ້ຽງສັດ ແລະ
ອາໄອທຳມະຊາດທີ່ອຸດົມສົມບູນເປັນແຫຼ່ງສະໜອງອາຫານ ຢາປົວພະຍາດ ແລະ ເຄື່ອງໃຊ້ສອຍ
ເພື່ອດຳລົງຊີວິດຢູ່ຢ່າງສະດວກສະບາຍມາແຕ່ໃດໆ ເຊິ່ງການດຳລົງຊີວິດແບບອາໄສທຳມະຊາດ
ໃນໄລຍະຜ່ານມານັ້ນ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ອັນກວ້າງໃຫຍ່ໄພສານ ແລະ ຄວາມອຸດົມສົມບູນ
ໄດ້ຖືກທຳລາຍລົງດ້ວຍນ້ຳມືຂອງມະນຸດເທື່ອລະນ້ອຍ , ນັບມື້ນັບໜັກໜ່ວງເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ມີຜົນກະ
ທົບຕາມມາເຮັດໃຫ້ດິນປູກຝັງເສາະເຈື້ອນ , ເຊື່ອມຄຸນນະພາບ , ຫ້ວຍນ້ຳຄອງບົງບົກແຫ້ງ , ແຕ່
ລະປິເກີດໄພທຳນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ອັນໄດ້ກໍ່ຄວາມຫາຍາມະມາສູ່ການເພີ່ມພູນຜະລິດ
ຜົນ ແລະ ວິຖີຊີວິດຂອງຊາວຊົນນະບົດ .

ວຽກງານການຜະລິດກະສິກຳແບບປະສົມປະສານ ເປັນວຽກງານໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ນອນຢູ່ໃນ
ການຜະລິດກະສິກຳແຫ່ງຊາດ , ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວນີ້ມັນແມ່ນບາດກ້າວໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ຊຶ່ງຈະຊ່ວຍ
ໃຫ້ຊາວກະສິກອນສ່ວນຫຼວງຫຼາຍໄດ້ຮັບຜົນຕາມມາຂ້ອນຂ້າງສູງ ເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນມີວຽກ
ເຮັດງານທຳຕະຫຼອດປີ ມີຄວາມຖາວອນໃນການຜະລິດ ແລ້ວ ຍັງເປັນການຮັກສາສະພາບແວດ
ລ້ອມໄປໃນຕົວອີກດ້ວຍ ນອກຈາກນີ້ຍັງເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນຮູ້ນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດ
ສູງສຸດ ແລະ ຍັງແມ່ນກິດຈະກຳໜຶ່ງທີ່ຈະຊ່ວຍປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊາວກະສິກອນໃຫ້ດີ
ຂຶ້ນ

ເມື່ອເຫັນເປັນດັ່ງ , ລັດຖະບານເຮົາກໍ່ໄດ້ມີວິທີທາງແກ້ໄຂ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ ເພື່ອ
ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍານ ໂດຍໄດ້ກຳນົດຮູບ
ການຜະລິດທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອແນໃສ່ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ. ໃນນີ້ຮູບການຜະລິດກະສິກຳແບບ
ປະສົມປະສານກໍ່ເປັນກິດຈະກຳທີ່ໄດ້ກຳນົດອອກເຊິ່ງວິທີການເຮັດການຜະລິດກະສິກຳ ໂດຍໄດ້
ໝູນໃຊ້ສິ່ງທີ່ມີໃນທຳມະຊາດໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ.

ການສຶກສາຮູບແບບການຜະລິດແບບປະສົມປະສານ ມັນຈຶ່ງເປັນວຽກງານທີ່ສຳຄັນທີ່ຈະ
ຕ້ອງໄດ້ມີການສຶກສາເພື່ອທ້ອນໂຮມຮູບແບບ ແລະ ວິທີການຈັດການເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນພື້ນຖານໃນ
ການສຶກສາ ຫຼື ການຜະລິດກະສິກຳແບບປະສົມປະສານໃນຕໍ່ໜ້າ.

ຈຸດປະສົງ

- ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈເຖິງນະໂຍບາຍການຜະລິດກະສິກໍາແບບຍືນຍົງຂອງ ສ ປ ປ ລາວ.
- ສຶກສາຕົວຢ່າງທີ່ແທ້ຈິງຂອງລະບົບການຜະລິດແບບປະສົມປະສານ .
- ເພື່ອເປັນຂໍ້ສະເໜີກ່ຽວກັບແນວທາງເລືອກສໍາລັບການສົ່ງເສີມໃນຕໍ່ໜ້າ .

ພາກຄົ້ນເອກະສານ

1. ນິຍາມ ການກະເສດຍືນຍົງແບບ ປະສົມປະສານ

ການກະເສດປະສົມປະສານ ໝາຍເຖິງການເຮັດກິດຈະກຳການກະເສດຫຼາຍໆ ຢ່າງຮ່ວມກັນໃນພາມ, ຊຶ່ງອາດເປັນພືດກັບສັດ, ສັດກັບສັດ ຫຼື ການລ້ຽງສັດກັບປາ ເພື່ອລົດຄວາມສ່ຽງແຕ່ກິດຈະກຳທີ່ຈະເຮັດຮ່ວມກັນນັ້ນຈະຕ້ອງສະໜັບສະໜູນເກື້ອກູນຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນເຊັ່ນ: ການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າປາຈະເຮັດໃຫ້ດິນຜຸ່ຍ ໃນຄະນະດຽວກັນປະກອບໃນນາເຂົ້າເປັນແຫຼ່ງກຳເນີດ ຂອງແພງຕ່ອນຊຶ່ງເປັນອາຫານຂອງປາ ແລະ ອື່ນໆ (ຫຼັກການກະສິກຳຍືນຍົງ , 1994) .

2. ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສຳຄັນ

1.1. ຄວາມໝາຍຂອງຄຳວ່າ “ກະສິກຳຍືນຍົງແບບປະສົມປະສານ”

ໝາຍເຖິງ ການປູກພືດ ການລ້ຽງສັດ , ການລ້ຽງປາ , ການປູກປ່າໄມ້ ທີ່ຮຽນແບບການຜະລິດຂອງທຳມະຊາດ ແລະ ດັດແປງທຳມະຊາດແກ້ໄຂບັນຫາ ຕ່າງໆ ໃນການຜະລິດ ໂດຍບໍ່ເກີດຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍມຸ້ງໃຫ້ເກີດພາວະສົມດຸນຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາທາງການກະເສດ. ຄວາມໝາຍຂອງ

ການກະເສດຍືນຍົງນັ້ນໝາຍເຖິງການກະເສດ

ທີ່ດຳເນີນໄປຢ່າງສົມດຸນຄື: ໃຫ້ຜົນຜະ

ລິດເໝືອນເດີມທຸກຮູບການປູກຝັງ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງເພີ່ມຊັບພະຍາກອນການຜະລິດຕ່າງໆລົງໄປອີກ (ຫຼັກການກະສິກຳຍືນຍົງ , 1994) .

1.2. ຄວາມສຳຄັນຂອງການກະສິກຳຍືນຍົງແບບປະສົມປະສານ

ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນໂລກຢ່າງວ່ອງໄວເຮັດໃຫ້ຂາດເຂີນອາຫານ, ການແກ້ບັນຫາຄືເລັ່ງໃສ່ການເພີ່ມຜົນຜະລິດທາງການກະເສດວ່ອງໄວໂດຍການຖາກຖາງປ່າ ເພື່ອເພີ່ມເນື້ອທີ່ການປູກຝັງ ພາໃຫ້ການທຳລາຍປ່າໄມ້ຕົ້ນນ້ຳລຳທານ ທຳລາຍສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ລະບົບນິເວດວິທະຍາ ປະອີກຢ່າງໜຶ່ງໃນຄະນະການເພີ່ມຜົນຜະລິດກໍ່ຄືການໃຊ້ສານເຄມີ ເຊັ່ນ: ປຸຍເຄມີ , ສານເຄມີກຳຈັດໂລກ ແລະ ແມງ ຊຶ່ງສານເຄມີຕ່າງໆ ເຫຼົ່ານີ້ກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ມະນຸດຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ , ແນວທາງໜຶ່ງທີ່ຈະຕ້ອງແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ກໍ່ຄືການໃຊ້

“ ການກະເສດຍືນຍົງ” ຊຶ່ງມີຈຸດເດັ່ນທີ່ສຳຄັນໄດ້ແກ່:

- ບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ມະນຸດ , ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
- ຜົນຜະລິດທີ່ໃຫ້ ປອດໄພຕໍ່ການບໍລິໂພກ
- ໃຊ້ເງິນລົງທຶນໃນການຜະລິດຕ່ຳ
- ໃຊ້ແຮງງານຢ່າງມີປະສິດທິພາບ

- ເປັນຫົນທາງແຫ່ງການກະເສດແບບຍືນຍົງແຕ່ພວກເຮົາກໍຕ້ອງຍອມຮັບວ່າ ການຜະລິດແບບ “ ກະເສດຍືນຍົງ” ກໍຍັງມີຂໍ້ເສຍຄ່າ:
 - ການເພີ່ມຜົນຜະລິດ ຫຼື ການແກ້ບັນຫາອາດປ່ຽນແປງຊ້າ ບໍ່ທັນອີກທັນໃຈໂດຍສະເພາະໃນເນື້ອທີ່ລະບົບນິເວດວິທະຍາຖືກທຳລາຍມາແລ້ວ
 - ຕົ້ນຫົນການຜະລິດຕໍ່ຫົວໜ່ວຍອາດຈະສູງ
 - ເປັນວຽກທີ່ລະອຽດອ່ອນຕ້ອງໃຊ້ບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄຸນນະພາບ
 - ອາດຈະບໍ່ເໝາະສົມກັບ ທຸລະກິດອຸດສະຫະກຳ ຫຼື ທຸລະກິດແຂ່ງຂັນເສລີ
- ສະຫຼຸບຄວາມແລ້ວການກະເສດຍືນຍົງ ແມ່ນເຮັດແນວໃດກໍໄດ້ເພື່ອໃຫ້ມີຢູ່ມີກິນຕະຫຼອດໄປໂດຍຍຶດໝັ້ນເອົາທາງເລືອກແບບໄຮ່ນາສ່ວນປະສົມເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຂາຍຜົນຜະລິດຢູ່ປະຈຳ (ພໍກິພໍໃຊ້) (ຫຼັກການກະສິກຳຍືນຍົງ , 1994) .

3. ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຕ້ອງເຮັດການກະເສດປະສົມປະສານ?

ຄວາມສົມດຸນຂອງທຳມະຊາດເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນຢູ່ຢ່າງມີຄວາມສຸກໄດ້ເກັບເຫັດ, ມັນແລະ ສັດນາໆຊະນິດເປັນອາຫານ, ແຕ່ປະຈຸບັນເຮົາເຮັດກະສິກຳແຜນໃໝ່ ຫຼື ຮຽກວ່າກະສິກຳເຄມີ ໄດ້ທຳລາຍທຳມະຊາດ, ຢາປາບສັດຕູພືດແຕ່ລະຊະນິດ ຂ້າທັງສັດຕູເຂົ້າ, ກົບ, ຊຽດ, ປາ, ຂີ້ກະເດືອນ, ແມງມຸມ ຕາຍໝົດ. ແລ້ວກໍ່ທັນມາເພິ່ງພືດສະນິດດຽວໄດ້ລາຄາດີ ຜົນຜະລິດດີກໍ່ດີໄປ, ປີໃດລາຄາດີກໍ່ໝົດທາງ, ຈະໄປຫາປາ ຫາກົບ ຕາມນາກໍ່ໜ້ອຍລົງທຸກວັນ ເພາະເຮົາໄດ້ຂ້າມັນໄປໃນຊ່ວງເຮັດນາ.

ກະເສດປະສົມປະສານເປັນມໍລະດົກຂອງປູ່ຢ່າ ທີ່ພັດທະນາຂຶ້ນມາໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນປະຈຸບັນ ໂດຍເນັ້ນຫຼັກການອາໄສຢູ່ນຳກັນ ລະຫວ່າງ ສັດ ແລະ ພືດ ເປັນການຜະລິດທີ່ຍຶດຫຼັກຄວາມເປັນທຳມະຊາດໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ.ທຳລາຍທຳມະຊາດ ໜ້ອຍທີ່ສຸດ ແລະ ເປັນການສ້າງທາງອອກຫຼາຍໆທາງໃຫ້ແກ່ຊາວບ້ານ. ຜົດຢ່າງໜຶ່ງກໍ່ຍັງອີກຢ່າງອື່ນມາຊ່ວຍ.

3.1. ກະສິກຳແບບປະສົມປະສານຄວນເລີ່ມຕົ້ນກັນຢ່າງໃດ?

ການເຮັດກະເສດປະສົມປະສານ ບໍ່ແມ່ນຈະເຮັດມື້ນີ້ ໄດ້ກິນມື້ນີ້, ຕ້ອງໄດ້ ອາໄສໄລຍະເວລາສຳລັບການປັບປຸງດິນ, ການເຕີບໃຫຍ່ຂອງພືດ ແລະ ສັດຄ່ອຍໆປະສານການເກື້ອກູນກັນ, ຄົນຜູ້ເຮັດຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ການເຮັດຈຶ່ງຈະບັນລຸຜົນການເລີ່ມຄັ້ງມຳອິດໂດຍລົງທຶນຫຼາຍໆຍັງຂາດຄວາມຮູ້ ຄວາມຊຳນານ ໂອກາດໄດ້ທຶນ ແລະ ກຳໄລຄືນມີໜ້ອຍ, ຜູ້ທີ່ປະສົບຄວາມສຳເລັດໃນ ການເຮັດ ກະສິກຳປະສົມປະສານເກືອບທັງໝົດຈະເລີ່ມເຮັດໄປເທື່ອລະບາດກ້າວ ເພື່ອຝຶກຝົນຄວາມຊຳນານໄປດ້ວຍ ແລະ ກໍ່ຄ່ອຍໆຂະຫຍາຍຂຶ້ນ,ອີກປະການໜຶ່ງການເຮັດກະສິກຳປະສົມປະສານຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງຈິງຈັງກັບພືດ , ສັດ ແລະດິນ, ການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດໃນເນື້ອ

ທີ່ກວ້າງໆ ແລະ ໂຄງການ ໃຫຍ່ໆເລີຍຈະເຮັດໃຫ້ການດູແລເອົາໃຈໃສ່ບໍ່ທົ່ວ
ເຖິງ, ຜົນທີ່ໄດ້ກໍ່ບໍ່ດີພໍ, ແຕ່ຖ້າຫາກວ່າ ເລີ່ມຕົ້ນເຮັດເທື່ອລະເລັກ ລະນ້ອຍຈົນສາ
ມາດເກື້ອກູນ

ກັນໄປເອງໄດ້ ແລ້ວຄ່ອຍຂະຫຍາຍຂຶ້ນເພາະທີ່ເກົ່າເຮົາບໍ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຫຼາຍ
(ກະສິກຳປະສົມປະສານ ແລະ ເຕັກນິກກະເກື້ອກູນ, 1990) .

3.2. ການປູກພືດຊະນິດດຽວ

ທ່າອ່ຽງຂອງມະນຸດກ່ຽວກັບວິທີການປູກຝັງຢູ່ໃນທຸກມື້ນີ້ ແມ່ນເນັ້ນໄປທາງການປູກ
ພືດແຕ່ຊະນິດດຽວນີ້ ໝາຍເຖິງ ການປູກສະເພາະ ແຕ່ພືດຊະນິດດຽວ ຫຼື ມີແຕ່ບາງຊະ
ນິດທີ່ມີກຳໄລ. ຊາວກະຊິກອນແບບພື້ນເມືອງເຄີຍຫຼີກລ້ຽງການປູກພືດຊະນິດດຽວອັນ
ເນື່ອງຈາກເຂົາເຈົ້າ ເຂົ້າໃຈວ່າອັນນີ້ ເປັນສາຍເຫດໃຫ້ມີການລະບາດສັດຕູ ພືດ ແລະ ທັງ
ມີຄວາມສ່ຽງສູງ ເນື່ອງຈາກການເອົາຢາປາບສັດຕູພືດເຄມີ ແລະ ປຸຍເຄມີເຂົ້າມາໃຊ້ມັນ
ໄດ້ສະແດງ ໃຫ້ເຫັນຜົນໄວ ແບບຊົ່ວຄາວດັ່ງນັ້ນ ຊາວກະຊິກອນໄດ້ ຖືກຊຸກຍູ້ໃຫ້ນຳໃຊ້
ການປູກພືດແຕ່ຊະ ນິດດຽວ , ນອກຈາກນີ້ການນຳເອົາແນວພັນທີ່ໃຫ້ສະມັດຕະພາບສູງ
ເຂົ້າມານຳໃຊ້ໄດ້ເລັ່ງລັດ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງການນຳໃຊ້ການປູກພືດຊະນິດດຽວ ເຂົ້າ
ໃນການປູກເຂົ້າສ່ວນໃຫຍ່ມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1) ການລະບາດຂອງສັດຕູພືດ : ແມ່ນເປັນການງ່າຍສຳລັບແມງໄມ້ ຫຼື ພະຍາດໃນ
ການທຳລາຍແຕ່ພືດຊະນິດດຽວ, ໃນປີ 1990 ຢູ່ສວນຕົ້ນ hog palm ໄດ້ມີການລະບາດ
ສັດຕູພືດຢູ່ທີ່ ມານິກກັນ. ຕົ້ນ hog palm ຢູ່ໃນສວນດັ່ງກ່າວສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ຖືກແມງ
ໄມ້ (bee - tles) ບຸກລຸກກິນໃບທັງ ໝົດ. ຫຼັງຈາກທີ່ກິນໃບໄມ້ຂອງຕົ້ນໄມ້ໝົດ
ແລ້ວແມງ ໄມ້ຍັງພະຍາຍາມ ກິນໃບຂອງຕົ້ນໄມ້ຊະນິດອື່ນໆ ແຕ່ວ່າ ມັນບໍ່ສາມາດກິນໄດ້.
ສຸດ ທ້າຍ ແມງໄມ້ກໍ່ໄດ້ໜີໄປໂດຍໄດ້ທຳລາຍແຕ່ຕົ້ນ hogpalm ເທົ່ານັ້ນ ແລະ ກໍ່ບໍ່
ແຕະ ຕ້ອງຕົ້ນໄມ້ອື່ນ , ແມງໄມ້ ແຕ່ລະຊະນິດມີການຄຸ້ນເຄີຍກັບອາຫານ.

ໃນກໍລະນີນີ້ຖ້າຫາກວ່າຢູ່ໃນຟາມ ໂປຼຊິກາ ຫາກມີແຕ່ຕົ້ນhog palm ຊະນິດ
ດຽວແລ້ວສວນອາດຈະຖືກແມງໄມ້ທຳລາຍໝົດເລີຍ . ສິ່ງນີ້ຊີ້ໃຫ້ພວກເຮົາເຫັນວ່າການ
ປູກພືດແຕ່ຊະນິດດຽວຈະບໍ່ສາມາດຕ້ານທານກັບການບຸກລຸກຂອງສັດຕູພືດ ແລະ ທັງຈະ
ສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍໃຫ້ແກ່ສັດຕູພືດຂະຫຍາຍໄດ້.

2) ການສູນເສຍແຫຼ່ງກຳມະພັນ : (ແນວພັນພື້ນເມືອງ) ແນວພັນທີ່ໃຫ້ສະມັດຕະພາບ
ສູງ ແລະ ແນວພັນໄຮບຼິດ ແມ່ນໄດ້ຖືກນຳເອົາເຂົ້າມາໃຫ້ຊາວກະຊິກອນໃຊ້ຍ້ອນການນຳ
ໃຊ້ແນວພັນດັ່ງກ່າວນີ້ຊາວກະສິກອນແມ່ນໄດ້ຢຸດການນຳໃຊ້ແນວພັນພື້ນເມືອງ ຊຶ່ງມີ
ຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດສຳລັບການບັນຊາຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ຍັງເປັນແຫຼ່ງກຳມະພັນອີກ
ດ້ວຍໃນອານາຄົດ.

3) ຄວາມສ່ຽງດ້ານເສດຖະກິດ : ການປູກພືດແຕ່ຊະນິດດຽວແມ່ນເປັນການສ່ຽງທີ່ສຸດ, ຖ້າຫາກວ່າພືດຫາກຖືກທຳລາຍ ຍ້ອນແມງໄມ້ , ພະຍາດຫຼືດິນຟ້າອາກາດ (ນ້ຳຖ້ວມ ແຫ້ງແລ້ງ, ພະຍຸ ອື່ນໆ) ມັນຈະໝາຍເຖິງການປະລາໄຊໃນເນື້ອທີ່ການກະເສດທັງໝົດ ເລີຍ, ເຖິງແມ່ນວ່າການຜະລິດຈະດີ ແຕ່ວ່າດ້ານລາຄາ ໃນທ້ອງຕະຫຼາດອາດຕົກ ຕໍ່ ອັນ ມາຈາກການຜະລິດເກີນຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດຍ້ອນບັນດາປັດໃຈດັ່ງກ່າວ ການປູ ກພືດຊະນິດດຽວບໍ່ມີຈັກເທື່ອທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ສະພາບເສດຖະກິດຂອງຊາວກສິກອນ ສະໝໍ່າ ສະເໝີໄດ້ (ຊິມແປ ມູຣາກາມີ , 1991) .

3.3. ການປູກພືດແບບປະສົມປະສານ

ລະບົບການປູກພືດແບບປະສົມປະສານແມ່ນການປູກພືດແບບຫຼາຍຊະນິດ ແລະ ປະກອບດ້ວຍການປູກພືດຫຼາຍຊະນິດນຳກັນ ຢູ່ໃນເນື້ອທີ່ອັນດຽວກັນ. ຕົວຢ່າງ: ການປູກສາລີກັບຖົ່ວ ແມ່ນໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ໃນຫຼາຍປະເທດໃນລັກສະນະວິທີການ ແບບພື້ນເມືອງ , ຕົ້ນສາລີແມ່ນສູງ , ຮາກຢັ່ງລົງເລິກ ແລະ ເປັນພືດທີ່ຊົມໃຊ້ທາດລໍລ້ຽງ ສູງໃນເວລາດຽວກັນພືດຖົ່ວຊຶ່ງເປັນຕົ້ນສັ້ນ , ຮາກຢັ່ງລົງຕົ້ນ ແລະ ເປັນພືດທີ່ຊົມໃຊ້ທາດລໍ ລ້ຽງຕໍ່າ ແລະ ຍັງສະໜອງໂນໂຕຼເຢັນໃຫ້ແກ່ດິນອີກດ້ວຍ , ມັນບໍ່ມີການແຂ່ງຂັນກັນລະ ຫວ່າງ ຕົ້ນຖົ່ວ ແລະ ຕົ້ນສາລີ ແລະ ສາລີ ກໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ ໂນໂຕຼເຢັນທີ່ຕົ້ນຖົ່ວໄດ້ດີ ເອົາມາ, ຜົນຜະລິດລວມຂອງທັງສາລີ ແລະ ຖົ່ວນຳກັນ ແມ່ນມີສູງກວ່າບ່ອນທີ່ປູກສາລີ ແລະ ຖົ່ວຢູ່ແຕ່ລະບ່ອນຕ່າງກັນ . ຍັງມີການປູກພືດແບບປະສົມກັນ ທີ່ໃຫ້ຜົນດີຫຼາຍຢ່າງ ທີ່ຄ້າຍໆຄືກັນກັບສິ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ.

3.4. ຈຸດດີຂອງການປູກພືດປະສົມປະສານກັນມີຄື:

ຫຼຸດຜ່ອນ ບັນດາສັດຕູພືດ, ການນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ໄດ້ດີ, ແສງແດດ ແລະ ນ້ຳຝົນໄດ້ດີ ກ່ວາ.

ການຊົມໃຊ້ທາດລໍລ້ຽງ : ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໃນຂ້າງເທິງແລ້ວວ່າ ການປະສົມປະສານ ລະຫວ່າງ ພືດເມັດ ແລະ ພືດຖົ່ວ ແມ່ນເໝາະສົມສຳລັບການຄວບຄຸມຄວາມອຸດົມສົມ ບູນຂອງດິນ. ພືດເມັດເປັນພືດທີ່ຊົມໃຊ້ທາດລໍລ້ຽງສູງແຕ່ໃນເວລາອັນດຽວກັນພືດຖົ່ວພັດ ເປັນພືດທີ່ຊົມໃຊ້ທາດຫຼໍ່ລ້ຽງຕໍ່າຊຶ່ງສະໜອງໂນໂຕຼເຢັນໃຫ້ແກ່ດິນໂດຍບັກເຕລີຈັບເອົາໂນ ໂຕຼເຢັນ (N)

ຄວາມເລິກຂອງຮາກ : ຖ້າຫາກວ່າມີການປູກພືດສອງຊະນິດທີ່ມີຮາກເລິກຊຳກັນ ມັນຈະມີການແຂ່ງຂັນກັນ ແລະ ກໍ່ຈະບໍ່ເຕີບໃຫຍ່ໄດ້ດີ . ສຳລັບການປູກພືດທີ່ມີຮາກຕົ້ນ ຄືກັນກໍ່ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ເກີດບັນຫາບໍ່ຫຼາຍກໍ່ໜ້ອຍ ເຊັ່ນກັນ. ການປູກພືດທີ່ມີຮາກເລິກ ປະສົມກັບພືດທີ່ມີຮາກຕົ້ນ ເປັນວິທີການທີ່ເໝາະສົມ. ການປູກສາລີປະສົມກັບ ການປູກ ໝາກອີ່ມັນ ແມ່ນເປັນຕົວຢ່າງທີ່ດີ , ຕົ້ນສາລີເປັນຕົ້ນພືດທີ່ຮາກເລິກ ແລະ ຈະຊົມໃຊ້ ທາດລໍລ້ຽງຢູ່ໃນບໍລິເວນເລິກກວ່າຂຶ້ນດິນປູກຝັງ (ເຂດເລິກກວ່າ) ຕົ້ນໝາກອີ່ເປັນຕົ້ນພືດທີ່

ມີຮາກຕົ້ນ ແລະ ຊົມໃຊ້ທາດລໍລ້ຽງຢູ່ໃນບໍລິເວນຕົ້ນ ຂອງຊັ້ນດິນປູກຝັງ . ມັນຈະບໍ່ມີການແຂ່ງຂັນກັນຫຼາຍລະຫວ່າງ ຕົ້ນສາລີ ແລະ ຕົ້ນໝາກອີ. ພືດທີ່ມີຮາກເລິກຕາມທຳມະດາ ແລ້ວເປັນພືດເຕີບໃຫຍ່ທາງຕັ້ງ ແລະ ພືດທີ່ມີຮາກຕົ້ນສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນພືດປະເພດເຕີບໂຕແບບທາງຂວາງ.

ພືດຂັບໄລ່ແມງໄມ້ : ມີພືດຫຼາຍຊະນິດທີ່ມີກິ່ນສະເພາະ ເພື່ອຂັບໄລ່ແມງໄມ້ບາງປະເພດ.

ຕົວຢ່າງ : ຜັກບົວ ມີກິ່ນສະເພາະ ຊຶ່ງແມ່ງກະເບື້ອບໍ່ມັກ , ຖ້າຫາກວ່າຜັກບົວມີການປູກ ກັບກະລຳປີ ແລະ ກິ່ນຂອງມັນຈະປ້ອງກັນແມງໄມ້ (ບັງ) ບໍ່ໃຫ້ມັນມາ ລົບກວນກະລຳປີໄດ້ . ການສະລັບກັນລະຫວ່າງ ຜັກບົວ ແລະ ກະລຳປີນີ້ ເອີ້ນກັນວ່າຕົ້ນພືດຮ່ວມກັນ (companion plants) . ການປູກພືດຮ່ວມກັນນີ້ແມ່ນມາດຕະການປ້ອງກັນພືດພືດແບບທີ່ມີປະສິດທິຜົນທີ່ສຸດ.

ການທົນຕໍ່ຄວາມຮົ່ມ : ມີພືດຫຼາຍຊະນິດທີ່ເຕີບໃຫຍ່ດີຢູ່ໃນຮົ່ມພືດດັ່ງກ່າວເອີ້ນກັນວ່າພືດທົນທານຕໍ່ຄວາມຮົ່ມ . ການປູກພືດ ທົນທານຄວາມຮົ່ມຢູ່ໄຕ້ຕົ້ນໄມ້ ຫຼືຕົ້ນພືດທີ່ສູງແມ່ນຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ການປູກໝາກນັດໃນກ້ອງຕົ້ນ ໝາກນີ້ ແລະ ປູກຂົງຢູ່ກ້ອງຕົ້ນໝາກມ່ວງເປັນຕົວຢ່າງອັນດີອັນໜຶ່ງ (ຊົມແປ ມູຮາກາມີ , 1991) .

4. ຫຼັກການຂອງກະສິກຳປະສົມປະສານ

ຫຼັກການພື້ນຖານຂອງລະບົບກະສິກຳປະສົມປະສານມີຢູ່ຢ່າງນ້ອຍ 2 ປະການຄື : ຕ້ອງມີກິດຈະກຳກະສິກຳຫຼາຍກວ່າ 2 ກິດຈະກຳ ແລະ ການເຮັດທັງສອງກິດຈະກຳນັ້ນ ຕ້ອງ ເຮັດໃນພື້ນທີ່ ແລະ ໃນໄລຍະເວລາດຽວກັນ ກິດຈະກຳຄວນປະກອບດ້ວຍການປູກພືດແລະການລ້ຽງສັດ , ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມມັນອາດສາມາດປະສົມປະສານລະຫວ່າງການປູກພືດຕ່າງຊະນິດ ຫຼື ລ້ຽງສັດຕ່າງຊະນິດກັນກໍ່ໄດ້.

ການຈັດການກິດຈະກຳການຜະລິດທາງດ້ານກະສິກຳໃຫ້ມີການປະສົມປະສານເກື້ອກູນກັນຢ່າງໄດ້ປະໂຫຍດສູງສຸດນັ້ນ ຄວນມີກິດຈະກຳຫຼາຍຢ່າງ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງຄວນມີການປູກພືດ ແລະ ລ້ຽງສັດຮ່ວມກັນໄປດ້ວຍ ເນື່ອງຈາກພືດ ແລະ ສັດມີການໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ມີຕ້ອງໂສ້ຄວາມສຳພັນຕໍ່ເນື່ອງກັນ.

ພືດໂດຍທົ່ວໄປມີໜ້າທີ່ ແລະ ບົດບາດໃນການດຶງເອົາແຮ່ທາດໃນດິນ,ແກສ໌ຈາກອາກາດ ແລະ ພະລັງງານ ຈາກແສງແດດມາສ້າງເຄາະໃຫ້ຢູ່ໃນຮູບຂອງອາຫານພວກແບ້ງນ້ຳຕານທາດຊັ້ນ ແລະ ແຮ່ທາດຕ່າງໆ ທີ່ພືດສາມາດໃຊ້ປະໂຫຍດໄດ້ . ສຳລັບສັດນັ້ນ ບໍ່ສາມາດບໍລິໂພກອາກາດ ແລະ ແຮ່ທາດທີ່ຈຳເປັນໂດຍກົງແຕ່ຈະຕ້ອງບໍລິໂພກອາຫານຈາກພືດອີກຕໍ່ໜຶ່ງເມື່ອສັດນັ້ນຂັບຖ່າຍຂອງເສຍ ຫຼື ຕາຍໄປກໍ່ຈະເໝົາເປັນອ່ອຍອ່ອຍສະຫຼາຍກາຍເປັນແຮ່ທາດຕ່າງໆທີ່ຈະເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ພືດ ແລະ ວົງຈອນຄວາມສຳພັນເຊັ່ນນີ້ ຈະໝູນວຽນໄປຢູ່ຕະຫຼອດຈົນກາຍເປັນ ຕ້ອງໂສ້

ຄວາມສຳພັນຂອງພຶດກັບສັດທີ່ບໍ່ສາມາດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້. ປະຈຸບັນລະບົບກະສິກຳທີ່ລ້ຽງສັດ ຫຼື ປູກພືດ ຢ່າງໃດຢ່າງໜຶ່ງແຕ່ພຽງຢ່າງດຽວໃນພື້ນ ທີ່ກວ້າງຂວາງຈຶ່ງສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສົມດູນ ລະຫວ່າງ ພຶດ ແລະ ສັດ ໃນທີ່ສຸດກໍ່ ເກີດມີບັນຫາຕໍ່ລະບົບນິເວດ.

4.1. ການລ້ຽງສັດແບບປະສົມປະສານ ກັບ ການລ້ຽງສັດ

ຫຼັກການປະສົມປະສານການລ້ຽງສັດເປັນໄປເຊັ່ນດຽວກັບການປະສົມປະສານລະຫວ່າງ ພຶດ , ຄືສັດແຕ່ລະຊະນິດຈະມີຄວາມຕ້ອງການ ອາຫານ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ແຕກ ຕ່າງກັນ . ການລ້ຽງສັດຫຼາຍຊະນິດຮ່ວມກັນໂດຍການຈັດການໃຫ້ມີສະຖານລະພາບໃນລະບົບ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງການໝູນວຽນເສດຊາກ ຫຼື ຂີ້ສັດຕ່າງໆມາໃຊ້ປະໂຫຍດໃນທາງຄວາມເປັນຈິງແລ້ວຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງສັດຊະນິດໜຶ່ງກັບສັດອີກຊະນິດໜຶ່ງ ນັ້ນເປັນໄປຢ່າງຊັບຊ້ອນ ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດອື່ນໆ ເຊັ່ນ : ພຶດກັບຈຸລິນຊີຕ່າງໆການປະສົມປະສານການລ້ຽງສັດເຂົ້າດ້ວຍກັນແມ່ນຈະບໍ່ສາມາດສ້າງລະບົບທີ່ສົມດູນຢ່າງສົມບູນໄດ້ເຊັ່ນດຽວກັນກັບການປະສົມປະສານ ການປູກພືດ ແລະລ້ຽງສັດແຕ່ກໍ່ດີກວ່າການເຮັດການກະສິກຳທີ່ມີການລ້ຽງສັດພຽງຊະນິດດຽວ ເນື່ອງຈາກວ່າມັນສາມາດນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ມີສະເຖຍລະພາບຫຼາຍກວ່າ.

ລະບົບການລ້ຽງສັດແບບປະສົມປະສານທີ່ແຜ່ຫຼາຍທີ່ສຸດຄືລະບົບການປະສົມປະສານການລ້ຽງສັດນຳຮ່ວມກັບການລ້ຽງສັດບົກເຊັ່ນ : ການລ້ຽງໝູ ຄວບຄູ່ກັບການລ້ຽງປາ , ການລ້ຽງເປັດ ຫຼື ໄກ່ ຮ່ວມກັບການລ້ຽງ ປາ.

4.2. ການປູກພືດປະສົມປະສານກັບການລ້ຽງສັດ

ການປູກພືດແບບປະສົມປະສານ ແລະ ການປະສົມປະສານ ການລ້ຽງສັດຫຼາຍຊະນິດ ຮ່ວມກັນນັ້ນ ເມື່ອພິຈາລະນາຢ່າງລະອຽດແລ້ວ ພົບວ່າການປະສົມປະສານກັນລະຫວ່າງພຶດກັບສັດ ແລະ ສັດກັບພຶດດັ່ງກ່າວລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສຳພັນກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທັງພຶດ ແລະ ສັດຂະໜາດນ້ອຍ ໂດຍທີ່ເຮົາບໍ່ອາດສັງເກດເຫັນໄດ້ດ້ວຍຕາເປົ່າ.

ຕົວຢ່າງ: ການລ້ຽງໝູຮ່ວມກັບການລ້ຽງປານັ້ນ ມີສິ່ງທີ່ມີຊີວິດນ້ອຍໆທີ່ເອີ້ນວ່າ: ພະແລ້ງຕ່ອນພຶດ ແລະ ພະແລ້ງຕ່ອນສັດເຊື່ອມໂຍງ ຢູ່ໃນໄພພະແລ້ງຕ່ອນເຫຼົ່ານີ້ຈະດຶງແຮ່ທາດຈາກຂີ້ໝູ ແລະ ສັດບົກມາໃຊ້ປະໂຫຍດເປັນຂັ້ນທີ່ໜຶ່ງກ່ອນທີ່ຕົວຂອງມັນເອງຈະເປັນອາຫານອີກຕໍ່ໜຶ່ງ.

ດັ່ງນັ້ນຮູບແບບການປະສົມປະສານ ລະຫວ່າງ ການປູກພືດ ແລະ ການລ້ຽງສັດ ຈຶ່ງເປັນຮູບແບບການຜະລິດ ກະສິກຳ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບ ຄວາມສົມດູນຂອງແຮ່ທາດພະລັງງານ ແລະ ມີການເກື້ອກູນປະໂຫຍດ ລະຫວ່າງ ກິດຈະກຳການຜະລິດຕ່າງໆ ຫຼາຍຂຶ້ນໄກ້ຄຽງກັບລະບົບນິເວດຕາມທຳມະຊາດສ້າງຂຶ້ນນັ້ນເອງ.

ຕົວຢ່າງ: ລະບົບການປູກພືດປະສົມປະສານກັບການລ້ຽງສັດເຊັ່ນ : ການລ້ຽງ

ປາໃນນາເຂົ້າ , ການລ້ຽງໝູ ແລະ ປູກຜັກ,ການລ້ຽງສັດກັບການປູກພືດເປັນຕົ້ນ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມລະບົບການກະສິກໍາແບບປະສົມປະສານທີ່ສົມບູນນັ້ນ ຕ້ອງປະກອບໄປດ້ວຍການປູກພືດ ແລະ ການລ້ຽງສັດຫຼາຍຊະນິດ ໃຫ້ມີວົງຈອນການເກື້ອກູນກັນຫຼາຍຂຶ້ນເທົ່າ ໃດ ລະບົບກະສິກໍາດັ່ງກ່າວຈະເປັນລະບົບປະສົມປະສານທີ່ສົມບູນແບບຫຼາຍຂຶ້ນເທົ່ານັ້ນ (ລະບົບກະສິກໍາປະສົມປະສານ ທາງເລືອກໃໝ່ຂອງຊາວນາລາວ)

5. ຫຼັກການ ແລະ ວິທີການດໍາເນີນການ

5.1. ຫຼັກການໃນການຈັດສັນພື້ນທີ່ໃນລະບົບກະສິກໍາປະສົມປະສານ

ສິ່ງທີ່ຄວນຄໍານຶງໃນການຈັດສັນພື້ນທີ່

- ການວາງແຜນໃນການຈັດສັນພື້ນທີ່ຈະເຮັດ
- ຈັດຕໍາແໜ່ງການປູກພືດ ແລະ ລ້ຽງສັດໃຫ້ເໝາະສົມ
- ຄວນຄໍານຶງ ຫຼື ເນັ້ນໃຫ້ມີການເກື້ອກູນກັນລະຫວ່າງພືດ ແລະ ສັດ
- ມີການໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກພື້ນທີ່ດິນຢ່າງເຕັມທີ່

5.1.2. ຫຼັກການທົ່ວໄປ

ສິ່ງທີ່ຄວນຄໍານຶງໃນການຈັດສັນພື້ນທີ່

- ສ້າງພື້ນທີ່ປ່ອນຕໍາເພື່ອເກັບກັກນ້ຳ ສໍາລັບການປູກພືດ , ລ້ຽງສັດ ຫຼື ບໍລິໂພກ (ຮູບແບບນໍ້າສ້າງ , ຮູບແບບໜອງປາ , ຮູບແບບຄອງເໝືອງ)
- ຕ້ອງຈັດໃຫ້ມີເນື້ອທີ່ສໍາລັບປູກເຂົ້າ
- ຕ້ອງຈັດໃຫ້ມີເນື້ອທີ່ສໍາລັບປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກ
- ຄວນຈັດໃຫ້ມີເນື້ອທີ່ສໍາລັບປູກພືດຜັກ
- ຕ້ອງຈັດໃຫ້ມີພື້ນທີ່ສໍາລັບລ້ຽງສັດ
- ຕ້ອງຈັດໃຫ້ມີພື້ນທີ່ສໍາລັບປູກສ້າງ ແລະ ທີ່ພັກອາໄສໂດຍລວມແບ່ງເປັນ 4 ສ່ວນດັ່ງນີ້ :

- ເນື້ອທີ່ແຫຼ່ງນໍ້າ 30 %
- ເນື້ອທີ່ສໍາລັບປູກເຂົ້າ 30 %
- ເນື້ອທີ່ສໍາລັບປູກພືດຜັກ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ 30 %
- ເນື້ອທີ່ປູກສ້າງ ແລະ ທີ່ພັກອາໄສ 10 %

(ໂຄງການພັດທະນາກະສິກໍາໂພນສູງ , ຫຼັກການຈັດສັນພື້ນທີ່) .

5.2. ວິທີການດໍາເນີນງານ

ລັກສະນະຂອງລະບົບການຈັດຟາມ ແບບປະສົມປະສານ ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນຄວາມສ່ຽງດ້ານການຕະຫຼາດ ແລະ ທໍາມະຊາດ ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງພະຍາຍາມລົດຄວາມສ່ຽງເປີດທາງເລືອກໃນການຜະລິດ ສິນຄ້າ ການກະເສດໃຫ້ຫຼາຍຊະນິດ.

5.2.1. ການເລືອກກິດຈະກຳ

ການເລືອກກິດຈະກຳໝາຍເຖິງການເລືອກພຶດ ທີ່ຈະປູກ ດວ້ຍກັນ ຫຼື ລ້ຽງ ສັດປະກອບເຂົ້າດ້ວຍກັນໃນການຜະລິດຫຼາຍໆຢ່າງນັ້ນ ເພື່ອຈະລົດຄວາມສ່ຽງ ເຊັ່ນ : ກິດຈະກຳ ໃດໜຶ່ງລົ້ມເຫຼວກໍ່ຍັງມີກິດຈະກຳແນວອື່ນມາທົດແທນໄດ້.

5.3. ຫຼັກການເລືອກກິດຈະກຳເຂົ້າດວ້ຍກັນ

ພິຈາລະນາເຖິງລາຍໄດ້

- ເລືອກກິດຈະກຳຫຼັກ
- ເລືອກກິດຈະກຳສຳຮອງ
- ເລືອກກິດຈະກຳຢ່ອຍ

ພິຈາລະນາເຖິງການໃຊ້ປັດໃຈການຜະລິດອື່ນໆ

- ຄວນໃຊ້ທີ່ດິນຕະຫຼອດປີ
- ຄວນໃຊ້ແຮງງານໃນຄອບຄົວຫຼາຍທີ່ສຸດ ແລະ ແຮງງານອື່ນໆຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີຕະຫຼອດ ເວລາ (ຫຼັກການກະສິກຳຍືນຍົງ , 1994)

5.4. ການປູກໄມ້ຍືນຕົ້ນ ໃນລະບົບການກະເສດ ແບບປະສົມປະສານ

ປ່າຄືຕົ້ນກຳເນີດຂອງນ້ຳຂອງຄວາມອຸດົມສົມບູນ ເນື່ອງຈາກປ່າຖືກທຳລາຍຢ່າງຮ້າຍ ແຮງ ຫາກບໍ່ຊ່ວຍກັນປູກປ່າ ແລະ ຮັກສາສະພາບທີ່ເຫຼືອຢູ່ພຽງເລັກນ້ອຍແລ້ວພາວະການຫັນ ປຸງນ ຂອງອາກາດຈະແຫ້ງແລ້ງ , ການຊະລ້າງພັງທະລາຍຈະເກີດຂຶ້ນໄພພິບັດຈະຕາມມາທັນ ທີ່ຈະເປັນ ການຍາກໃນການແກ້ໄຂພາຍໜ້າ.

ຊະນິດໄມ້ທີ່ປູກເຊັ່ນ:ຄວນເລືອກໄມ້ກິນໝາ ແລະໄມ້ຍືນຕົ້ນໃຫ້ເໝາະກັບສະພາບຂອງ ພື້ນທີ່ຈະເກີດປະໂຫຍດສູງໃນລະບົບການກະເສດແບບປະສົມປະສານຄື :

- ໄມ້ທີ່ທົນແລ້ງໄດ້ດີ
 - ໄມ້ຈຳພວກເຄິ່ງທົນແລ້ງ
 - ໄມ້ທົນດິນເຄັມ
 - ໄມ້ທົນດິນສົ້ມ
 - ໄມ້ໃຫ້ໝາກຊະນິດຕ່າງໆ
- (ຫຼັກການກະສິກຳຍືນຍົງ , 1994)

5.5. ການລ້ຽງສັດໃນລະບົບການກະເສດແບບປະສົມປະສານ

ການລ້ຽງສັດໃນລະບົບການກະເສດແບບປະສົມປະສານ ໝາຍເຖິງການເຮັດກິດຈະກຳ ທາງກະເສດຫຼາຍຢ່າງ ໄດ້ແກ່ການລ້ຽງສັດໃນສວນພືດ ຫຼື ເທິງໜອງປາ , ການລ້ຽງໝູເໝາະ ທີ່ຈະລ້ຽງຄວບຄູ່ໄປກັບການລ້ຽງປາເນື່ອງຈາກການໃຫ້ອາຫານແກ່ໝູຈະມີອາຫານບາງສ່ວນຕົກ ຫຼິ້ນລົງໃນໜອງປາ ແລະ ເປັນອາຫານປາໄດ້ຢ່າງດີ ນອກຈາກນີ້ຂີ້ໝູຍັງເປັນອາຫານປາດ້ວຍ. ການລ້ຽງໝູຄວນພິຈາລະນາບັນດາ ບັນຫາດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ແນວພັນໝ
- ອາຫານໝູ
- ຄອກໝູ
- ການປ້ອງກັນພະຍາດໝູ
- ຕົ້ນທຶນ ແລະ ລາຍໄດ້ຈາກການລ້ຽງໝູ

ການລ້ຽງໄກ່: ໄກ່ທີ່ເໝາະສົມສຳລັບລ້ຽງ ໃນລະບົບກະເສດປະສົມປະສານຄວນເປັນໄກ່ພື້ນເມືອງເນື່ອງ ຈາກມີຄວາມເໝາະສົມຫຼາຍປະການຄື:

- ລ້ຽງງ່າຍ ທົນຕໍ່ພະຍາດ ຫາກິນອາຫານທີ່ມີຜູ່ຕາມທຳມະຊາດເກັ່ງ
- ຕົ້ນທຶນຕໍ່າ
- ຈຳພ່າຍໄດ້ລາຄາດີກວ່າໄກ່ພັນຊັ້ນ , ລົດຊາດແຊບ

ການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າ : ອີກຮູບແບບໜຶ່ງຂອງກະເສດປະສົມປະສານກໍ່ແມ່ນການລ້ຽງໃນນາເຂົ້າ , ເນື່ອງຈາກປະຊາກອນເພີ່ມຂຶ້ນ ການທຳລາຍສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ແຜ່ຂະຫຍາຍ ອອກແລະ ຄວາມຕ້ອງການຫຼາຍ ປະຈຸບັນນີ້ຖ້າອາໃສແຕ່ປາໃນແມ່ນ້ຳລຳເຊແມ່ນບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ, ເຮັດໃຫ້ປະມີລາຄາສູງຂຶ້ນ, ສະນັ້ນການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າເປັນກະເສດອີກຮູບ ແບບໜຶ່ງທີ່ປະຢັດລົງທຶນໜ້ອຍມີກຳໄລດີ.

ປະໂຫຍດຈາກການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າ

- ປາຊ່ວຍກຳຈັດວັດສະພິດ
- ໃຊ້ປະໂຫຍດຜົນນາໄດ້ເຕັມທີ່
- ປາຊ່ວຍກຳຈັດສັດຕູຂອງເຂົ້າ
- ປາຊ່ວຍຢ່ອຍດິນໃນນາ
- ປາຊ່ວຍເພີ່ມຝຸ່ນ

(ຫຼັກການກະສິກຳຍືນຍົງ , 1994)

6. ຂໍ້ດີ ແລະ ຂໍ້ເສຍຂອງການກະສິກຳຍືນຍົງແບບປະສົມປະສານ

6.1. ຂໍ້ດີ

- ໃຊ້ພື້ນທີ່ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ
- ລົດຄວາມສ່ຽງໃນດ້ານການຕະຫຼາດ
- ລົດຄວາມສ່ຽງດ້ານການລະບາດຂອງພະຍາດ
- ໃຊ້ແຮງງານຢ່າງເຕັມທີ່
- ປະຢັດລາຍຈ່າຍ
- ໃຊ້ສັບພະຍາກອນຢ່າງຄຸ້ມຄ່າ
- ຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ສານເຄມີລົງ

- ຕົ້ນທຶນການຜະລິດຕໍ່າ
- 6.2. ຂໍ້ເສຍ
 - ຜູ້ດຳເນີນການຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການຮຽນຮູ້ ຫຼື ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມມາກ່ອນ
 - ໃຊ້ແນວພັນຫຼາຍຊະນິດ ຈຶ່ງຍາກໃນການຊອກຫາ
 - ແຮງງານບໍ່ພຽງພໍ
 - ຜົນຜະລິດອອກສູ່ຕະຫຼາດໜ້ອຍ (ຫຼັກການກະສິກຳຍືນຍົງ , 1994)

ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

1. ອຸປະກອນ

- ແບບຟອມເກັບກຳຂໍ້ມູນ
- ຄອມພິວເຕີ
- ເຄື່ອງບັນທຶກຂໍ້ມູນ (USB, CD ROM)

2. ວິທີການສຶກສາ

2.1. ຂອບເຂດການສຶກສາ

ຂໍ້ມູນທີ່ຈະຕ້ອງເກັບກຳຈາກ ກະຊວງກະສິກຳ - ປ່າໄມ້

- ນະໂຍບາຍແລະ ຍຸດທະສາດຂອງລັດຖະບານກ່ຽວກັບການຜະລິດກະສິກຳແບບຍືນຍົງໃນ ສປປ ລາວ
- ນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ໂດຍການສືບຕໍ່ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນໂດຍຖືເອົາການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງຄອບຄົວເປັນເຂດຈຸດສຸມແຕ່ນີ້ຈົນຮອດປີ 2010

ຂໍ້ມູນຈາກລະດັບສະຖາບັນ, ກົມກອງ, ໂຄງການ, ສູນ ແລະ ສະຖານີຕ່າງໆ

ກ. ຂໍ້ມູນສະພາບລວມທົ່ວໄປ

- ຄວາມເປັນມາຂອງໂຄງການ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງກິດຈະກຳ.
- ນະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດຂອງ ສະຖາບັນ, ກົມກອງ, ໂຄງການ, ສະຖານີ ວາງອອກ.
- ຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍ ຂອງໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ.

ຂ. ຂໍ້ມູນຮູບການຈັດການດຳເນີນງານ

- ການຈັດການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງກິດຈະກຳ
- ຂະບວນການ ແລະ ຂັ້ນຕອນຂອງການເກີດກິດຈະກຳ

ຄ. ຂໍ້ມູນເຕັກນິກທີ່ນຳໃຊ້

- ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ ຂອງກິດຈະກຳ

- ຜົນໄດ້ຮັບຂອງເຕັກນິກ

ງ. ສະຫຼຸບຖອດຖອນບົດຮຽນຈາກປະສົບການຕົວຈິງ

- ຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງ ຂອງກິດຈະກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນຕໍ່ໜ້າ
- ກຳນົດຕົວເລືອກເອົາເຕັກນິກທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງຊາວກະສິກອນ

2.2. ກຳນົດເວລາ

ເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ ເດືອນ 4 - 10 / 2006 ໂດຍແບ່ງເປັນ 5 ໄລຍະຄື:

- ໄລຍະທີ່ 1: ການກະກຽມ: ເດືອນ 4
- ໄລຍະທີ່ 2: ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ເດືອນ 5- 6
- ໄລຍະທີ່ 3 : ການສ້າງລວມ-ວິໃຈ ເດືອນ 7
- ໄລຍະທີ່ 4: ກຽມບົດ, ນຳສະເໜີ ເດືອນ 8 -9
- ໄລຍະທີ່ 5: ປັບປຸງບົດ ເດືອນ 10

3. ຂັ້ນຕອນໃນການສຶກສາ

ການກະກຽມແມ່ນການກຽມພ້ອມກ່ອນການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ເຊິ່ງລວມມີການກະກຽມຂໍ້ມູນຈາກເອກະສານຕ່າງໆທີ່ມີສ່ວນພົວພັນກັບຫົວເລື່ອງການສຶກສາ , ກະກຽມໃບກິດສຳພັນເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ການສ້າງແບບຟອມສອບຖາມ ແລະ ອື່ນໆ.

4. ສະຖານທີ່

ການຄັດເລືອກຈຸດເປົ້າໝາຍເພື່ອເຮັດການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໄດ້ເລືອກເອົາພາກສ່ວນຕ່າງໆພາຍໃຕ້ກອງລົງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (ມີພະແນກຕ່າງໆ, ໂຄງການອ້ອມຂ້າງ), ພາກສ່ວນຕ່າງໆໃຕ້ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (ມີພະແນກ, ສູນຄົ້ນຄວ້າຕ່າງໆ ແລະ ບັນດາໂຄງການອ້ອມຂ້າງ) ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ແລະ ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານທີ່ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບກະສິກຳແບບປະສົມປະສານ

5. ການວິໃຈຂໍ້ມູນ

ການວິໃຈຂໍ້ມູນແມ່ນ ຈະໄດ້ແຍກເປັນ 2 ພາກສ່ວນໃຫຍ່ຄື: ພາກສ່ວນທີ່ 1 ແມ່ນເບິ່ງກ່ຽວກັບ ແນວທາງຂອງລັດຖະບານລາວທີ່ວາງອອກ. ພາກສ່ວນທີ່ 2 ແມ່ນເບິ່ງກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການເຮັດລະບົບກະສິກຳແບບປະສົມປະສານ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ມີສ່ວນພົວພັນກັນ ໂດຍໄດ້ສ້າງລວມຈາກນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືໃນການປະເມີນຜົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງໂຄງການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: SWOT (ວິເຄາະຈຸດດີ, ຈຸດອ່ອນ, ທ່າແຮງ ແລະ ສະພາບຄວາມເປັນຈິງ) ແລະ PTA (ການປະເມີນການຍອມຮັບຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ເຂົ້າ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ).

ຜົນໄດ້ຮັບ

1. ທາງດ້ານນະໂຍບາຍ

ໃນໄລຍະຜ່ານມາຊາວກະສິກອນສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນເຮັດການຜະລິດແບບປະຖົມປະຖານ ເຊັ່ນ: ການຖາງປ່າເຮັດໄຮແບບເລື່ອນລອຍ, ການລ້ຽງສັດແບບປ່ອຍຕາມທຳມະຊາດ, ການເກັບ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງແບບບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງ. ດັ່ງນັ້ນຈິ່ງເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດກະສິກຳຕົກຕ່ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດນັບມື້ນັບເຊື່ອມໂຊມລົງໂດຍສະເພາະແມ່ນເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ຫຼຸດລົງ ດິນເຊື່ອມຄຸນນະພາບ, ແມ່ນ້ຳລຳເຊຕົ້ນເຂີນໄພທຳມະຊາດເກີດຂຶ້ນເລື້ອຍໆ. ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍ ແນວທາງຂອງພັດທະນາກຽວກັບການພັດທະນາກະສິກຳ ເພື່ອແນໃສ່ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກ ຍາກຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ໄດ້ໂດຍພື້ນຖານໃນປີ 2010 ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ຈຶ່ງວາງນະໂຍ ບາຍອອກດັ່ງນີ້:

1.1. ການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນແມ່ບົດ ເພື່ອການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງ

ກະຊວງກະສິກຳ – ປ່າໄມ້ ໄດ້ລິເລີ່ມວາງແຜນຍຸດທະສາດ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ດ້ານ ປ່າໄມ້ ແລະ ຍັງສືບຕໍ່ຄົ້ນຄ້ວາ ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ ດ້ານການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະ ມົງ, ດ້ານຊົນລະປະ ທານ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດອື່ນໆ ເພື່ອເປັນປ່ອນອີງ ໃນການລົງທຶນໃນ ການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມໂດຍສະເພາະແມ່ນການລົງທຶນໃນການພັດທະນາເສດຖະ ກິດ ສັງຄົມ. ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການລົງທຶນໃສ່ການພັດທະນາດ້ານກະສິກຳ – ປ່າໄມ້ເພື່ອ ຮັບໃຊ້ເປົ້າໝາຍ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ບັນດາເຜົ່າຢ່າງຍາວນານໄປຄຽງຄູ່ກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງຕາມ ທິດ ທາງ ແລະ ຄາດໝາຍຂອງມະຕິສູນ ກາງພັກຄັ້ງທີ VII ວາງອອກ.

ແຜນຍຸດທະສາດ ການພັດທະນາ ດ້ານກະສິກຳ - ປ່າໄມ້ ໄດ້ກຳນົດທິດທາງການພັດ ທະນາອອກເປັນສອງເຂດຈະແຈ້ງຄື: ເຂດພູດອຍ (ເຂດເນີນສູງ) ແລະ ເຂດທົ່ງພຽງເຊິ່ງສອງ ພື້ນທີ່ ດັ່ງກ່າວແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍ, ທົ່ງພຽງໄດ້ຮັບການພັດທະນາຫຼາຍກວ່າພື້ນ ທີ່ເຂດພູດອຍ .

ເຂດທົ່ງພຽງ: ລະດັບການຜະລິດກະສິກຳໄດ້ມີການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວໄວ ກວ່າ , ຍ້ອນການຜະລິດຕິດພັນກັບຕະຫຼາດ (ມີເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມສະດວກດີ)ເປັນເຂດ

ທີ່ຜະລິດສະບຽງອາຫານໂດຍສະເພາະຜະລິດເຂົ້າ ກວມ 80 % ຂອງຜົນຜະລິດທົ່ວປະເທດ ທິດການຜະລິດຢູ່ເຂດນີ້ແມ່ນເລັ່ງໃນການຜະລິດກະສິກຳຫຼາຍຮູບຫຼາຍສີ ເຮັດການຜະລິດ ສິນຄ້າ , ດວ້ຍການເຮັດກະເສດສຸມຍົກຜະລິດຕະພາບຂອງຜົນຜະລິດ.

ເຂດພູດອຍ: ເຊິ່ງເປັນເຂດທີ່ມີການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ການພັດທະນາຕ້ອງ ຕິດພັນກັບການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຢ່າງຍາວນານດວ້ຍການກຳນົດໃຊ້ ທີ່ດິນ ຕາມລະດັບຄ້ອຍຊັ້ນ ແລະ ແທດເໝາະ ກັບຈຸດພິເສດສະພາບແວດລ້ອມ ເສດຖະກິດ ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໃນແຕ່ລະເຂດ ຖືເອົາວຽກງານ ມອບດິນມອບປ່າ ແບບມີສ່ວນ ຮ່ວມຂອງ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂອງຊຸມຊົນ, ພັດທະນາການຜະລິດກະສິກຳແບບ ປະສົມປະສານ (ການປູກພືດອຸດສະຫະກຳ,ປູກໄມ້ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ການລ້ຽງສັດແບບຂັງ ຫຼື ທອມມີການ ສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດສັດ) ຕິດພັນກັບການພັດທະນາຊົນນະບົດຮອບດ້ານ.

– ໃນແຜນຍຸດທະສາດລວມນີ້, ຍັງໄດ້ກຳນົດແຜນພັດທະນາລະດັບເສດຖະກິດເຂດແຄ້ວນ ໂດຍ ມີການສົມທົບ ແລະ ເປັນເອກະພາບກັບທ້ອງຖິ່ນ ສ້າງເປັນແຜນພັດທະນາກະສິກຳປ່າ ໄມ້ປະຈຳເຂດ ໃນນັ້ນຖືເອົາເມືອງເປັນຫົວໜ່ວຍແຜນການງົບປະມານ ບັນດາເມືອງຈຸດ ສຸມລົບລ້າງຄວາມ ທຸກຍາກເປັນປ່ອນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.

ແຜນພັດທະນາເຂດແຄ້ວນມີຄືດັ່ງນີ້:

1. ເຂດພາກເໜືອ
 2. ເຂດທົ່ງພຽງວຽງຈັນ
 3. ເຂດພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້
 4. ເຂດພູພຽງບໍລິເວນ
- ເຂດທີ່ມີທົ່ງພຽງຕາມຮ່ອມພູ: ລ້ອງນຳຕ່າງໆທີ່ການຜະລິດກະສິກຳ ໄດ້ມີການ ພັດທະນາ ໃນລະດັບໃດລະດັບໜຶ່ງແລ້ວນັ້ນ , ທິດທາງການພັດທະນາເຂດນີ້ ແມ່ນການຜະລິດສະບຽງ ອາຫານກັບທີ່ດວ້ຍການເຮັດກະເສດສຸມເພີ່ມຜະລິດຕະພາບເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການປູກເຂົ້າ ກິນ ແລະ ປູກພືດ . ລ້ຽງສັດປະເພດຕ່າງໆ ຖືເອົາການນຳໃຊ້ແນວພັນປັບປຸງ ທີ່ແທດເໝາະ , ສົ່ງ ເສີມການ ນຳໃຊ້ເຕັກນິກໃໝ່ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການສົ່ງເສີມການຜະລິດເປັນ ສິນຄ້າສ້າງລາຍ ຮັບແກ່ຄອບຄົວ.
 - ເຂດທ່າງໄກສອກຫຼີກ:ທີ່ຍັງຂາດເຂີນໂຄງລ່າງພື້ນຖານການຜະລິດ , ມີການຖາງປ່າເຮັດ ໄຮ່ເປັນອາຊີບຕົ້ນຕໍຕ້ອງສຸມໃສ່ການພັດທະນາຊົນນະບົດຮອບດ້ານຕິດພັນກັບການຈັດສັນ ອາຊີບຄົງທີ່ເຮັດການຜະລິດກະສິກຳແບບປະສົມປະສານ (ການປູກໄມ້ອຸດສະຫະກຳປະສົມປະສານ ກັບການລ້ຽງສັດງົວ – ແບ້ ແບບຂັງ ຫຼື ທອມ) .
 - ເຂດຕິດຊາຍແດນປະເທດໄກ້ຄຽງ:ເຫັນວ່າມີທ່າແຮງອັນໄດ້ປຽບທາງດ້ານການຜະລິດກະ ສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ລວມທັງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງເປັນສິນຄ້າເພື່ອສົ່ງອອກຕາມຊາຍແດນ ເຊັ່ນ : ການປູກສາລີ , ປູກຖົ່ວເຫຼືອງ , ການລ້ຽງສັດ , ລ້ຽງແບ້ ແລະ ອື່ນໆ . ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ເຂດນີ້

ຕິດພັນກັບຕະຫຼາດ ພາຍໃນ ດ້ວຍຮູບການພັດທະນາຊົນນະບົດຮອບດ້ານ , ຕ້ອງຊຸກ ຍູ້ສິ່ງ ເສີມດ້ານລົງທຶນຂອງ ພາກສ່ວນເອກະຊົນ ເພື່ອລົງທຶນໃສ່ການຜະລິດປະເພດສິນຄ້າ , ເອົາ ໃຈໃສ່ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນຢ່າງຍາວນານ.

- ເຂດທົ່ງພຽງວຽງຈັນ ແລະ ທົ່ງພຽງບໍລິຄຳໄຊ
ເປັນເຂດທີ່ຜະລິດເຂົ້າທີ່ສຳຄັນ , ທັງສາມາດຜະລິດໄດ້ສອງລະດູ ເພື່ອຕອບສະໜອງ ການ ຊົມໃຊ້ ຂອງຕົວເມືອງໃຫຍ່ ແລະ ເມືອງອື່ນໆ ທີ່ຢູ່ອ້ອມຂ້າງ ຢູ່ບາງພື້ນທີ່ ຂອງທົ່ງພຽງດັ່ງ ກ່າວນີ້ມັກມີນ້ຳຖ້ວມ ຍ້ອນປະລິມານນ້ຳຝົນຕົກສະເລ່ຍໃນແຕ່ລະປີແມ່ນສູງໃນ ລະດັບ 2000 ມມ ຫາ 2500 ມມ. ການຜະລິດສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນຕິດພັນກັບຕະຫຼາດແລ້ວ ສະນັ້ນ ໃນຕໍ່ໜ້ານີ້ຕ້ອງເລັ່ງລັດ ສິ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ (ທັງພືດ ແລະ ສັດ) ຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງ ດ້ວຍ ການລົງທຶນ ຂອງພາກສ່ວນເອກະຊົນເປີດກວ້າງການຜະລິດ ເປັນສິນຄ້າ (ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບແນ່ນອນ)

- ເຂດພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້
ເຂດທົ່ງພຽງລຽບຕາມແມ່ນ້ຳຂອງ : ເປັນພື້ນທີ່ຮາບພຽງ,ມີການປູກເຂົ້າ ເປັນຂະບວນການ ຢ່າງພື້ນເດັ່ນ ເຊິ່ງກວມເອົາ 5 ທົ່ງພຽງຄື: ທົ່ງພຽງເຊບັ້ງໄຟ, ເຊບັ້ງຫຼຽງ, ເຊໂປນ, ທົ່ງ ພຽງຈຳ ບາສັກ ແລະ ທົ່ງພຽງອັດຕະປື. ບັນດາທົ່ງພຽງດັ່ງກ່າວນີ້ມີທ່າແຮງສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ ສູງ, ມີເງື່ອນໄຂສະດວກດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ , ທິດທາງການຜະລິດແມ່ນຈະໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ປັບປຸງ ແລະ ຍົກລະດັບ ການຜະລິດທັງ ສອງລະດູໃຫ້ຫຼາກຫຼາຍ , ເຮັດລະ ບົບກະເສດສຸມ, ການຜະລິດແບບປະສົມ ປະສານ , ການປູກພືດ ແລະ ການລ້ຽງສັດແບບເປັນຟາມເພື່ອຜະ ລິດເປັນສິນຄ້າຢ່າງກວ້າງຂວາງ , ປັບປຸງລະບົບເກັບກ່ຽວ, ຫຸ້ມຫໍ່ເກັບຮັກສາ,ສິ່ງເສີມການນຳ ໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການປຸງແຕ່ງເພື່ອຜະລິດເປັນສິນຄ້າສຳເລັດຮູບ ແລະເຄິ່ງສຳເລັດຮູບ.ສຳລັບ ການຜະລິດເຂົ້າຕ້ອງ ໄດ້ຊອກຫາວິທີການ ແລະ ນຳໃຊ້ມາດຕະການ ຫຼີກເວັ້ນຜົນເສຍຫາຍ ຈາກໄພທຳມະຊາດເປັນຕົ້ນນ້ຳຖ້ວມ , ແຫ້ງແລ້ງທີ່ມັກເກີດຢູ່ໃນເຂດດັ່ງກ່າວ.

- ເຂດລຽບຕາມຊາຍແດນ : ເຂດສາຍພູຫຼວງ ລຽບຕາມຊາຍແດນ ລາວ ຫວຽດນາມ ແຕ່ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊລົງຫາເຊກອງ ແລະ ອັດຕະປືທີ່ເປັນເຂດທີ່ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນດ້ວຍຊີວະ ນາໆພັນ, ແຕ່ສິ່ງທ້າທາຍ ແມ່ນການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ ທຳລາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມີຄວາມ ສ່ຽງຕໍ່ລະເບີດ ທີ່ບໍ່ ທັນແຕກ ຫຼື ເຫຼືອຄົງຄ້າງຢູ່ແຕ່ປາງສົງຄາມ. ຖືເອົາການພັດທະນາປູກພືດ ອຸດສະຫະກຳ , ການປູກໄມ້ ແລະ ໄມ້ອຸດສະຫະກຳ ໂດຍການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ ພອ້ມທັງການສິ່ງເສີມປູກບາງຊະນິດ ພືດເຄື່ອງປ່າຂອງດົງທີ່ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບ.

- ເຂດພູພຽງບໍລິເວນ : ເປັນພື້ນທີ່ສູງ ທີ່ມີລະບົບນິເວດກະສິກຳສະເພາະ (ດິນ, ລະດັບ ຄວາມສູງ,ພູມອາກາດ, ຄວາມສຸ່ມ, ແສງແດດ) ທີ່ເໝາະກັບການປູກພືດອຸດສະຫະກຳເປັນ ສິນຄ້າເຊັ່ນ: ກາເຟ, ໝາກ ແໜ່ງ, ໄມ້ໃຫ້ໝາກ , ພືດຜັກອື່ນໆ ແລະ ການລ້ຽງສັດໃຫ້ ແບບ ທອມ , ທິດທາງໃນຕໍ່ໜ້າ ແມ່ນ ສືບຕໍ່ສິ່ງເສີມຢ່າງແຂງແຮງ ພ້ອມທັງ ປັບປຸງສິນຄ້າດັ່ງກ່າວ,

ປູກພືດອຸດສະຫະກຳ ຕິດກັບການລ້ຽງສັດແບບທອມໃຊ້ເຕັກນິກເກັບ ກ່ຽວ, ການ ປູກແບບ ປະສົມປະສານ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນດ້ານ ການຕະຫຼາດ.

1.2. ທິດທາງ ແລະ ໜ້າທີ່ຕົ້ນຕໍ ໃນ 5 ປີ ຕໍ່ໜ້າ (2006– 2010) ສືບຕໍ່ແກ້ໄຂຄວາມທຸກ ຍາກຂອງປະຊາຊົນໂດຍຖືເອົາການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງຄອບຄົວເປັນຈຸດສຸມ

ພັກເຮົາຮັບຮູ້ວ່າ ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ຂອງປະຊາຊົນ ເປັນພາລະກຳ ຂອງພັກ ແລະ ເປັນໜ້າທີ່ບູລິມະສິດຂອງລັດ ແລະ ທົ່ວປວງຊົນຖ້າວ່າຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ບໍ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຢ່າງສິ້ນເຊີງ ປະເທດເຮົາກໍຈະບໍ່ສາມາດ ຫຼຸດພົ້ນອອກຈາກຄວາມດ້ອຍ ພັດທະນາໄດ້ , ສະນັ້ນພວກເຮົາຕ້ອງບຸກບັ້ນສຸດຂີດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄາດໝາຍສູງກ່ຽວກັບ ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ຂອງຄອບຄົວໄດ້ໂດຍພື້ນຖານ ໃນປີ 2010 ນັ້ນປະກົດເປັນຈິງ ບົດຮຽນແຫ່ງຜົນສຳເລັດຂອງພວກເຮົາໃນວຽກງານນີ້ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກ ຍາກຂອງປະຊາຊົນນັ້ນ ແມ່ນຕ້ອງດຳເນີນໄປຕິດ ແໜ້ນ ກັບການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ກໍ່ຄື ການສ້າງບ້ານ ແມ່ນຕ້ອງ ດຳເນີນໄປຕິດແໜ້ນກັບການ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ກໍ່ຄືການສ້າງ ບ້ານ ແລະ ກຸ່ມພັດທະນາທຸກໆ ພາກສ່ວນຕ້ອງຖືເອົາເປັນທິດນຳແຫ່ງການ ເຄື່ອນໄຫວຂອງ ຕົນ. ພວກເຮົາຕ້ອງເຂົ້າໃຈເປັນເອກະພາບກັນ ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ, ການສ້າງຄວາມ ພໍຢູ່ພໍກິນ ແລະ ຮັ່ງມີຂອງຄອບຄົວນັ້ນແມ່ນວຽກງານໃຈກາງ ຂອງການພັດທະນາຊຸມນະ ບົດເຊິ່ງຕ້ອງສົມທົບຢ່າງກົມກຽວລະຫວ່າງ ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງຄອບຄົວກັບການ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງຊຸມຊົນ(ຂອງບ້ານ) ສະນັ້ນຈິ່ງຕ້ອງລວມເອົາກິດຈະກຳ ແລະ ໂຄງການຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ເຊັ່ນ: ການສ້າງບ້ານວັດທະນາ ທຳ,ບ້ານປອດຄະດີ, ບ້ານ 3 ດີ , ບ້ານສຳເລັດການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ບ້ານແບບຢ່າງ ດ້ານອານະໄມ , ບ້ານປອດສາເສບຕິດ... ເຂົ້າເປັນກິດຈະກຳລວມຂອງການແກ້ໄຂຄວາມ ທຸກຍາກຂອງ ຄອບຄົວ ແລະ ການສ້າງບ້ານພັດທະນາ.

ເປັນອັນແຈ້ງວ່າ ການສ້າງບ້ານພັດທະນາ ຫຼື ການແກ້ໄຂຄວາມ ທຸກຍາກ ຂອງຊຸມຊົນ ນັ້ນ ແມ່ນຕ້ອງ ແນໃສ່ສ້າງເງື່ອນໄຂ ຊ່ວຍຄອບຄົວທຸກຍາກ ໃຫ້ກາຍເປັນຄອບຄົວ ທີ່ມີພໍຢູ່ພໍ ກິນ ພໍໃຊ້, ມີບ່ອນຢູ່ອາໄສ (ເຮືອນ) ແລະ ວິຊາຊີບ ທີ່ໝັ້ນຄົງຖາວອນ, ມີເຄື່ອງນຸ່ງ ທີ່ມີເຄື່ອງ ໃຊ້ສອຍທີ່ຈຳ ເປັນ ພາຍໃນຄອບຄົວ, ໄດ້ຮັບການສຶກສາ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສາທາລະ ນະສຸກຂັ້ນພື້ນຖານ ຍາກໃຫ້ໄດ້ຄືແນວນັ້ນພວກເຮົາຕ້ອງມີນະໂຍບາຍລົງເສີມແລະ ດຳເນີນ ການປຸກລະດົມ ການປະກອບສ່ວນ ຂອງສັງຄົມ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ເຂົ້າໃນການແກ້ໄຂ ຄວາມທຸກຍາກຂອງຄອບຄົວ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ , ອັນສຳຄັນທີ່ສຸດ ແມ່ນຕ້ອງການ ຈັດສັນເປັນໂຄງການລະອຽດ ແລະ ມີມາດ ຕະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສະເພາະໃນແຕ່ລະບ້ານ ແຕ່ລະບໍລິເວນ ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງປັບປຸງ ການນຳພາຊື້ນຳຂອງຄະນະພັກ ແລະ ອຳນາດ ການປົກຄອງຂັ້ນຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນຮາກຖານຕ່ວງງານພັດທະນາຊຸມ ນະບົດ – ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ຕ້ອງມອບວຽກງານໃຫ້ ເຂົາເຈົ້າຮັບຜິດ ຊອບຢ່າງສົມຄູ່ກັບ

ວຽກບູລິມະສິດໂດຍການປະສານສົມທົບຢ່າງກົມກຽວລະຫວ່າງສາຍຕັ້ງ ກັບສາຍຂວາງ , ໃນນີ້ອັນທີ່ຮີບດວ່ນ ແມ່ນຕອ້ງມີມາດ ຕະການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ ແຫຼ່ງທຶນຕ່າງໆໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນເປັນຕົ້ນກອງທຶນພູດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ ຂອງລັດຖະບານ , ກອງທຶນກູ້ຢືມຈາກສາກົນ , ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ຂອງຕ່າງປະເທດ ແລະ ທຶນສົ່ງເສີມອື່ນໆ ລວມທັງກອງທຶນ ພັດທະນາບ້ານ ຂອງປະຊາຊົນ ເຮັດໃຫ້ກອງທຶນດັ່ງກ່າວ ໄປຮອດໄປເຖິງ ຄອບຄົວທຸກ ຍາກຢ່າງແທ້ຈິງ . ໃນຂະນະດຽວກັນນັ້ນ , ກໍຕ້ອງປັບປຸງ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ລະບຽບການ ບໍລິຫານ ຂອງກອງທຶນເຫຼົ່ານັ້ນ ໃຫ້ກະທັດລັດ ແລະ ໂປ່ງ ໃສ , ພູດຜ່ອນ ການໃຊ້ຈ່າຍ ບໍລິຫານ ແລະ ກຳຈັດການສິ້ນເບື້ອງຮົ່ວໄຫຼຕ່າງໆ. ສະເພາະເຂດພູດອຍທ່າງໄກສອກຫຼີກ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂຫຍຸ້ງຍາກເປັນພິເສດ ແລະ ເຂດຖານທີ່ໝັ້ນເກົ່ານັ້ນ ພວກເຮົາຕ້ອງຈັດສັນກອັນທຶນສະເພາະ ແລະ ມີນະໂຍບາຍສະເພາະເພື່ອຊຸກຍູ້ຊ່ວຍ ເຫຼືອການພັດທະນາຢູ່ເຂດນີ້ໃຫ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ສ້າງໃຫ້ມີການຫັນປ່ຽນຢ່າງຈະແຈ້ງ .

1.3. ທິດທາງແຜນພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2006 – 2010) ທິດທາງ ແລະ ຄາດໝາຍການຜະລິດສະບຽງອາຫານ

ທິດທາງແມ່ນເພື່ອຂະຫຍາຍແນວທາງນະໂຍບາຍໃຫ້ມາເປັນແຜນການອັນລະອຽດຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້າໃຫ້ແທດເໝາະກັບເງື່ອນໄຂທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ບົດຮຽນການຂະຫຍາຍ ເສດຖະກິດຕາມກົນໄກການຕະຫຼາດພາຍໄຕ້ການນຳພາຂອງພັກ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດ. ດັ່ງນັ້ນເພື່ອເຮັດໃຫ້ແຜນພັດທະນາກະສິກຳມີຄວາມຊັດເຈນທັງໃນສະເພາະໜ້າ ແລະ ຍາວນານຈຳຕ້ອງຖອດຖອນບົດຮຽນທັງດ້ານດີ, ດ້ານອ່ອນ, ກາລະໂອກາດ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດຂອງການພັດທະນາຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ໃນໄລຍະຜ່ານມາເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການກຳນົດຈຸດປະສົງ, ເປົ້າໝາຍ ແລະ ກຳນົດຄາດໝາຍສູ່ຊັ້ນຂອງແຜນພັດທະນາໃນຕໍ່ໜ້າ.

ທິດເລັ່ງສຳລັບຂົງເຂດຈະຕ້ອງພັດທະນາຕາມເຂດແຄວ້ນດັ່ງນີ້ :

ເຂດພູດອຍ: ຖືເອົາວຽກງານປ້ອງກັນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເປັນໃຈກາງຊຸກຍູ້ການເຮັດກະສິກຳ – ປ່າໄມ້ແບບປະສົມປະສານ, ການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ຂະຫຍາຍການເຮັດກະເສດສຸມຜະລິດສະບຽງອາຫານຢູ່ບັນດາທົ່ງພຽງນ້ອຍທີ່ມີເງື່ອນໄຂເພື່ອເພີ່ມແຫຼ່ງສະບຽງກັບທີ່. ເຂດພູພຽງ : ສຸມການລົງທຶນໃສ່ເຮັດກະເສດສຸມຢູ່ບັນດາທົ່ງພຽງນ້ອຍ ເພື່ອຍົກສູງປະສິດທິຜົນການຜະລິດເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດກຸ້ມຕົນເອງດ້ານສະບຽງອາຫານ , ຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບພືດ ແລະ ສັດລ້ຽງໃຫ້ແທດເໝາະກັບເງື່ອນໄຂແຕ່ລະເຂດສຸມເຊັ່ນ : ພືດຜັກ, ພືດອຸດສະຫະກຳໄມ້ໃຫ້ໝາກ... ປະສານສົມທົບກັບການຂະຫຍາຍການລ້ຽງສັດ.

ເຂດທົ່ງພຽງ : ສຸມການລົງທຶນໃສ່ການພັດທະນາກະສິກຳເຮັດກະເສດສຸມເພີ່ມລະດູການ, ຫັນ ປ່ຽນລະດູການ, ຕ້ານໄພແຫ້ງແລ້ງ, ໄພນ້ຳຖ້ວມ, ຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບພືດ ດວ້ຍຫຼາຍຮູບແບບສົມທົບກັບ ການຂະຫຍາຍ ການລ້ຽງໝູ ສັດປີກ ແລະ ລ້ຽງປາ, ສ້າງເປັນແຫຼ່ງ

ສະໜອງສະບຽງ ອາຫານ ຕົ້ນຕໍແຫ່ງຊາດ ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍໃຫ້ບັນລຸແຕ່ລະດ້ານຄື : ຮອດປີ 2010 ໃຫ້ບັນລຸການຄ້ຳປະກັນ ດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ຮັບປະກັນຜົນຜະລິດຢ່າງໝັ້ນ ທ່ຽງຕອບສະໜອງຈັງຫວະການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຄວາມຕ້ອງການແຫ່ງຊາດຢ່າງພຽງພໍ (ສະເລ່ຍເຂົ້າກິນ 450 – 500 ກິໂລ / ຄົນ / ປີ) ໂດຍພື້ນຖານ ແມ່ນແກ້ໄຂໃຫ້ໄດ້ການຈໍລະຈອນແຈກຢາຍສະບຽງອາຫານ ໃຫ້ແກ່ບັນດາເຂດ ທີ່ຍັງຂາດເຂີນ ແລະ ຍົກສູງລະດັບການຄ້ຳປະກັນ ສະບຽງອາຫານຂອງຄອບຄົວ. ຮັບປະກັນພະລັງງານໃຫ້ໄດ້ 2400 – 2500 Kcal/ ຄົນ / ວັນ. ຜະລິດສະບຽງອາຫານຄິດໄລ່ເປັນເຂົ້າເປືອກ ໃຫ້ບັນຫູປະມານ 3 ລ້ານໂຕນເປົ້າໝາຍໂຄງການແມ່ນເລັ່ງໃສ່ 7 ທົ່ງພຽງໃຫຍ່ ແລະ ບັນດາທົ່ງພຽງນ້ອຍ ຂອງແຂວງພູດອຍໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ວິທີການ : ໃນເຂດທົ່ງພຽງ ແລະ ອ້ອມຕົວເມືອງໃຫຍ່ ໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ສົ່ງເສີມ ການລ້ຽງສັດປະເພດ ໝູ, ສັດປີກ, ປາ ແລະ ງົວນົມ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການຫັນເປັນຟາມແບບອຸດສະຫະກຳ ຄົບວົງຈອນ , ແບບປະສົມປະສານ ແລະ ສົ່ງເສີມເສດຖະກິດຄອບຄົວຢ່າງແຂງແຮງ ເພື່ອຮັບປະກັນການສະໜອງຊີ້ນ, ປາ, ໄຂ່ ແລະ ນົມສົດ ໃຫ້ແກ່ຕົວເມືອງ ແລະ ນັກທ່ອງທ່ຽວດ້ວຍວິທີການເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງບຳລຸງ ແລະ ສະໜອງແນວພັນ ອາຫານສັດ , ອາຫານເສີມ, ສົນເຊື່ອ ແລະ ມີຄວາມສາມາດໃນການກວດກາ ແລະ ບໍລິການເຕັກນິກ ທີ່ຮັບປະກັນໄພສະເພາະແມ່ນຮັກສາສຸຂະພາບສັດ ເພື່ອໃຫ້ການລ້ຽງສັດກາຍເປັນ ການລ້ຽງສັດແບບອຸດສະຫະກຳ ທີ່ມີປະສິດທິຜົນເທື່ອລະກ້າວ. ສະເພາະໃນເຂດຊົນນະບົດ ໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດທຸກປະເພດຢ່າງກວ້າງຂວາງ. ຕົ້ນຕໍແມ່ນສຸມໃສ່ການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ (ງົວ ແລະ ຄວາຍ) ໄປສົມຄູ່ກັບການລ້ຽງສັດນ້ອຍ ແລະ ປາ ຂອງຄອບຄົວຊາວກະສິກອນທຸກຮູບແບບດ້ວຍການຂະຫຍາຍຕາໜ່າງສັດຕະວະແພດເພື່ອຮັບປະກັນສຸຂະພາບສັດລ້ຽງ, ຊຸກຍູ້ການ ຜະລິດອາຫານສັດ , ຄັດເລືອກພັນທີ່ດີ , ປັບປຸງວິທີລ້ຽງເກືອ ຂ້າແມ່ກາຝາກເພື່ອເຮັດໃຫ້ ຜູ້ສັດມີການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ມີຜະລິດຕະພາບນັບມື້ນັບສູງຂຶ້ນ ແນໃສ່ຍົກລະດັບການ ບໍລິໂພກທາດຊີ້ນ ແລະ ປາໃຫ້ໄປສົມຄູ່ກັບລະດັບການພັດທະນາເສດຖະ ກິດ – ສັງຄົມ ເພື່ອໃຫ້ແກ້ໄດ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ທົ່ວສັງຄົມ. ເອົາໃຈໃສ່ສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດ, ລ້ຽງປາທຸກ ປະເພດ ແລະ ປົກປັກຮັກສາສັດນ້ຳອອກສູ່ທາງກວ້າງທົ່ວປວງຊົນ ດວ້ຍວິທີການປຸກລະດົມຂະບວນການສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດສັດສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງປ້ອງກັນພະຍາດຢູ່ແຕ່ລະບ້ານ, ເຮັດແນວໃດຮອດທ້າຍປີ 2010 ໃຫ້ມີ ອາສາສະໝັກລ້ຽງສັດສັດຕະວະແພດປະຈຳທຸກໆບ້ານ, ຂະຫຍາຍຄອບຄົວຕົວແບບດ້ານລ້ຽງສັດ ແລະ ລ້ຽງປາ ອອກສູ່ທາງກວ້າງ ສ້າງ ເປັນກຸ່ມໂດຍຖືເອົາວຽກງານ 4 ຮັບປະກັນໄປ ພ້ອມໆກັນຄື: ຮັບປະກັນດ້ານອາຫານ, ນ້ຳ , ແນວພັນ ແລະ ການລ້ຽງດູສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດສັດ . ເອົາໃຈໃສ່ສົ່ງເສີມເຕັກນິກການຜະລິດກ້ອນແຮ່ທາດອາຫານເສີມ ການເກັບມ້ຽນ ແລະ ປຸງແຕ່ງເພື່ອງ, ການປູກຫຍ້າ

ສວນຄົວ, ການປູກຕົ້ນໄມ້ພືດອາຫານສັດ , ການປຸງແຕ່ງເສດເຫຼືອຂອງການປູກຝັງ ແລະ ເສດເຫຼືອຂອງອຸດສະຫະກຳປຸງແຕ່ງ .

1.5. ຄຳສັ່ງແນະນຳຂອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ວ່າດ້ວຍ ການຈັດຕັ້ງການຜະລິດກະສິກຳແລະປ່າໄມ້ໃນເຂດໂຄງການຊົນລະປະທານ (ເລກທີ 0202/ ກປ 2002 ວຽງຈັນ ວັນທີ 4 ມີນາ 2002)

ໂດຍເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນຂອງວຽກງານຊົນລະປະທານສຳລັບການພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ຢູ່ໃນປະເທດເຮົາ, ພັກ ແລະ ລັດຖະບານຈຶ່ງໄດ້ຖືເອົາວຽກງານນີ້ ເປັນວຽກງານບຸລິມະສິດ ຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ທັງນີ້ເພື່ອໃຫ້ຊາວກະສິກອນນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກນ້ຳເຂົ້າໃນການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດຢ່າງເປັນຂະບວນການແບບໝັ້ນຄົງຍາວນານ ແລະ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນຂົງເຂດຊົນລະປະທານໄດ້ຮັບການພັດທະນາດີຂຶ້ນເປັນລຳດັບທັງເປັນການສູ່ຊົນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າໃຫ້ໄດ້ຕາມຄາດໝາຍທີ່ວາງໄວ້.

ດ້ານການຈັດຕັ້ງການຜະລິດກະສິກຳ – ປ່າໄມ້ ຫຼື ແນວທາງສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳ – ປ່າໄມ້

- ສົ່ງເສີມໃຫ້ປູກພືດຫຼາຍຮອນຕໍ່ປີ, ປູກພືດເລື່ອມລະດູ , ປູກພືດແຊມ , ປູກພືດໝູນວຽນ, ປູກພືດ ປະສົມປະສານເປັນຕົ້ນ
- ສົ່ງເສີມປູກພືດເປັນສິນຄ້າ ທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງການໃນຕະຫຼາດ ສູງ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບເປັນສຳຄັນ
- ສົ່ງເສີມການຜະລິດໃນເນື້ອທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍໃຫ້ມີການປູກພືດລ້ຽງສັດ ແລະ ລ້ຽງປາປູກຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ໄມ້ກິນໝາກຕາມເງື່ອນໄຂຄວາມເປັນຈິງຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ
- ປຸກລະດົມຊາວກະສິກອນນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ດິນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມແລວລະດັບສູງຕ່ຳ ຂອງໜ້າດິນອາດ ຈະບຸກເບີກເນື້ອທີ່ຕົ້ມ ຫຼື ບັບປຸງທຳນາໃໝ່ ຊຸດໜອງປາ ແນໃສ່ໃນເຂດໂຄງການຊົນລະປະທານ ໃຫ້ມີການປູກຝັງລ້ຽງສັດຄົບຊຸດ.
- ສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເປັນລະບົບຄົບວົງຈອນ ໂດຍມີການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງລະບົບການຜະລິດສິນເຊື້ອ ແລະ ການຕະຫລາດ
- ກຳນົດເນື້ອທີ່ອອກໃນເຂດເນື້ອທີ່ໂຄງການຊົນລະປະທານ ຕາມຄວາມສາມາດບໍ່ມີຊ້ອນ
- ຂອງ ເນື້ອທີ່ດັ່ງກ່າວ ບ່ອນໃດຄວນລ້ຽງປາ ບ່ອນໃດຄວນປູກໄມ້ໃຫ້ ໝາກ ບ່ອນໃດຄວນປູກຝັງ ຫຼື ລ້ຽງສັດ ໂດຍຖືເອົາຄາດໝາຍແຜນການຂອງ ແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ ມາຈັດແບ່ງເປັນເຂດຜະລິດ
- ສ້າງຕາຕະລາງລະດູການປູກພືດແຕ່ລະປີໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບດິນພ້ອມກາດ ພ້ອມ

ກຳນົດ ແຈ້ງເຕັກໂນໂລຢີການຜະລິດທີ່ຈະນຳໄປສົ່ງເສີມຊາວກະສິກອນເຊັ່ນ: ການໃຊ້ແນວ
 ພັນ ແລະ ເມັດພັນພືດ, ການໃຊ້ຜູ່ນ ແລະ ນຳໃຊ້ນ້ຳທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມເຕັກນິກວິຊາການ
 – ການວາງແຜນສົ່ງເສີມການປູກພືດ , ການລ້ຽງສັດ ພະນັກງານໂຄງການ ຫຼື ພະນັກງານ
 ສົ່ງເສີມ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງຕ້ອງຮູ້ສະພາບແນວຄວາມຄິດຈິດໃຈຂອງປະຊາກອນ
 ໃນ ພື້ນທີ່ໂຄງ ການ ແລະ ນຳການປູກພືດ ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການໃຊ້ຂໍ້ມູນຕ່າງໆທີ່ເປັນປະ
 ໂຫຍດ ຊື້ແຈ້ງ ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຫັນດ້ານການຜະລິດ ແລະ ກຳໄລທີ່ໄດ້ຮັບຕະຫຼອດຮອດ ການ
 ປຸກລະດົມປະຊາກອນໃຫ້ມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນເຮັດການຜະລິດກະຊິກຳປ່າໄມ້ຢ່າງຮອບດ້ານ
 ທີ່ຫາໄດ້ກັບທີ່ ເພື່ອສົ່ງ ເສີມໃຫ້ແກ່ສັດລ້ຽງ,ສົ່ງເສີມເຕັກນິກການເຮັດນ້ຳຂຽວເພື່ອລ້ຽງປາໃນ
 ໜອງ , ສົ່ງເສີມການລ້ຽງ ປາ ໃນບົງ , ທາມ ແລະ ນາເຂົ້າ.

2. ດ້ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ

2.1. ການຜະລິດກະສິກຳແບບປະສົມປະສານ

ການທົດລອງລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນ ທີ່ເມືອງນາໝີ ແຂວງອຸດົມໄຊ

1. ພາກສະເໜີ

ການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າເປັນການຜະລິດກະສິກຳປະສົມປະສານແບບໜຶ່ງ ທີ່ສາມາດໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກເນື້ອທີ່ດິນຢ່າງຄູ່ມຄ່າເພາະການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າ ນອກຈາກຈະລ້ຽງປາຕາມລະດູການ ເຮັດນາແລ້ວ ຊ່ວງໄລຍະຫ່າງ ລະຫວ່າງການເຮັດນາຂອງແຕ່ລະ ລະດູຊາວກະສິກອນຍັງສາມາດນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກເນື້ອທີ່ເຂົ້າໃນການລ້ຽງປາໄດ້ອີກ,ການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າຍັງຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາໄດ້ເປັນຢ່າງດີ ຫຼື ຢ່າງໜ້ອຍກໍ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຄອບຄົວຊາວກະສິກອນມີຊີວິດການເປັນຢູ່ດີ ຂຶ້ນທັງຈະເປັນການສົ່ງເສີມສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ກັບຄອບຄົວຕື່ມອີກ .

ໄລຍະເວລາຂອງການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ແມ່ນເລີ່ມແຕ່ເດືອນມິຖຸນາ - ເດືອນພະຈິກປີ 2004 ໂດຍແມ່ນໂຄງການຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເຂດພູດອຍຮ່ວມມີ ລາວ - ຊູແອດ ເປັນໂຄງການຮ່ວມມືລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ - ປ່າໄມ້ ແລະ ອົງການຊີດາແຫ່ງປະເທດສະວິເດັນເປັນຜູ້ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ

2. ຈຸດປະສົງ

- ສຶກສາຜົນຜະລິດຂອງປາ ແລະ ເຂົ້າ ໃນລະບົບການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າ.
- ສຶກສາການໄລ່ລຽງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຂອງລະບົບການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າ.
- ສຶກສາການຍອມຮັບຂອງຊາວກະສິກອນກັບເຕັກນິກທີ່ນຳໄປທົດລອງໃນພື້ນທີ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

3. ເຕັກນິກ ແລະ ວິທີການ

3.1. ດ້ານເຕັກນິກ:

+ ການຄັດເລືອກສະຖານທີ່

- ຕ້ອງເປັນບ່ອນທີ່ໄກ້ແຫຼ່ງນໍ້າ
 - ບໍ່ເປັນພື້ນທີ່ຕໍ່າໂພດ ຈົນນໍ້າຖວ້ມ ຫຼື ສູງເກີນໄປ ຈົນບໍ່ສາມາດເກັບກັນນໍ້າໄດ້
 - ຕ້ອງເປັນດິນທີ່ເກັບກັນນໍ້າໄດ້ດີ
- + ການກຽມພື້ນທີ່ນາ
- ຄວນປ້ານຄັນນາໃຫ້ສູງ 60 ຊັງຕີແມັດ
 - ໜອງ ຫຼື ຫູບປາ ຄວນຂຸດໃຫ້ເລິກ 1 ແມັດ ແລະ ກວ້າງ 1.5 – 2 ແມັດ ລວງຍາວບໍ່ຈໍາກັດ
 - ໃສ່ປູນຂາວເພື່ອປັບຄວາມເປັນກົດຂອງນໍ້າໃນອັດຕາ 1000 ກິໂລກະລາມຕໍ່ເຮັກຕາ
 - ໃສ່ຝຸ່ນຄອກ 2000 ກິໂລກະລາມຕໍ່ເຮັກຕາ (15 ວັນ ໃສ່ເທື່ອໜຶ່ງ)

+ ແນວພັນປາ

ຫຼັງຈາກດໍານາໄດ້ 10– 12 ວັນ ແລ້ວຈຶ່ງປ່ອຍປາ, ອັດຕາໃນການປ່ອຍຄື: 3000 ໂຕຕໍ່ເຮັກຕາ ໃນນັ້ນປາໃນ 1500ໂຕ , ປາກິນຫຍ້າ 600ໂຕ , ປາໂຮຣູ 300ໂຕ , ປາປາກ 300 ໂຕ ແລະ ປານິນ 300ໂຕ.

- + ຂະໜາດປາທີ່ປ່ອຍ
- ປາໃນ 6 – 8 ຊັງຕີແມັດ.
 - ປາກິນຫຍ້າ 8 – 10 ຊັງຕີແມັດ.
 - ປາໂຮຣູ 6 – 8 ຊັງຕີແມັດ.
 - ປາປາກ 4 – 6 ຊັງຕີແມັດ.
 - ປານິນ 4 – 6 ຊັງຕີແມັດ.

+ ແນວພັນເຂົ້າ

ຄວນເປັນແນວພັນປັບປຸງ , ເປັນພື້ນທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ ແລະ ມີອາຍຸ ຕັ້ງແຕ່ 120 – 150 ວັນ.

+ ການໃຫ້ອາຫານ

ນອກຈາກອາຫານທີ່ມີໃນທໍາມະຊາດແລ້ວ ຄວນໃຫ້ອາຫານເສີມ ປະເພດຮໍາເຂົ້າ, ປວກ ແລະອື່ນໆ ເຊິ່ງໃຫ້ໃນອັດຕາ 3% ຂອງນໍ້າໜັກໂຕ / ມື້ ນອກນີ້ກໍ່ຄວນໃສ່ຝຸ່ນຄອກເພື່ອເປັນການສ້າງອາຫານທໍາມະຊາດແກ່ປາ.

3.2. ວິທີການ

- ຄັດເລືອກບ້ານ ແລະ ກຸ່ມເບົ້າໝາຍ ດ້ວຍຜ່ານການເຮັດ PRA
- ມາດຕະຖານຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ: ຖານະປານກາງ 80% ແລະ ທຸກຍາກ 20%
- ລົງສໍາພາດກຸ່ມເບົ້າໝາຍຕົວຈິງເພື່ອກຽມພ້ອມການປະຕິບັດກິດຈະກຳ
- ຂຶ້ນແຜນດ້ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ງົບປະມານ ຂອງການທົດລອງຈາກໂຄງການ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊາວກະສິກອນ

- ຈັດການຝຶກອົບຮົມກັບທີ່ດ້ານເຕັກນິກວິຊາການດ້ວຍທິດສະດີ ແລະ ການປະຕິບັດຕົວຈິງໄປພ້ອມກັນເລີຍໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ
- ຈັດທັດສະນະສຶກສາສະຖານທີ່ທີ່ມີຄວາມສໍາເລັດມາກ່ອນ
- ຜູ້ດໍາເນີນກິດຈະກຳໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄວ້າລະບົບກະສິກໍາພາກເໜືອ
- ສະຖານທີ່ແມ່ນໄດ້ປະຕິບັດ ຢູ່ ບ້ານນາໝໍ້ເໜືອ ເມືອງນາໝໍ້ ແຂວງອຸດົມໄຊ
- ມີຊາວກະສິກອນເຂົ້າຮ່ວມ ການທົດລອງຈຳນວນ 6 ຄອບຄົວ
- ເຕັກນິກໃນການ ທົດລອງ ມີຄື: ການປູກເຂົ້າຢ່າງດຽວ ຊຶ່ງຊາວກະສິກອນເຄີຍໄດ້ປະຕິບັດມາແຕ່ດົນນານແລ້ວ , ເຕັກນິກທີ່ນຳເຂົ້າໄປທົດລອງ ຄື: ປູກເຂົ້າ + ລ້ຽງປາ. ໃສ່ບູນຂາວຫວານໃນອັດຕາ 10 ກລ / 100 ຕາແມັດ ເພື່ອຂ້າສັດຕູຂອງ ປາທັງເປັນການປັບຄວາມເປັນກົດເປັນດ່າງຂອງດິນ ແລະ ນໍ້າພ້ອມນັ້ນໃສ່ຝຸ່ນຄອກ ເພື່ອສ້າງອາຫານ ທໍາມະຊາດໃຫ້ປາ ໃນອັດຕາ 5 ກລ / 100 ຕາແມັດ.
- ຫຼັງຈາກປັກດຳເຂົ້ານໍາໄດ້ 12 ວັນ ເຂົ້າຕັ້ງຕົ້ນຈຶ່ງນໍາປາລົງປ່ອຍ
- ໃຫ້ອາຫານປະເພດຮຳເຂົ້າ ເກືອເສີມໃນອັດ ຕາ 3% ຕໍ່ນໍ້າໜັກໂຕ ຕໍ່ມື້. ມີນຶ່ງໃຫ້ອາຫານສອງຄັ້ງ ຄື: ເຂົ້າແລະ ແລງ.

4. ຜົນໄດ້ຮັບ.

4.1. ຜົນຜະລິດປາ

ຂະໜາດຂອງປາທີ່ເກັບກູ້ພາຍຫຼັງ ລ້ຽງໄດ້ 4 – 5 ເດືອນ ນໍ້າໜັກທີ່ເກັບກູ້ຄື:

- ປາໃນ 300 – 1000 ກຼາມ / ໂຕ, ປາກິນຫຍ້າ 800 – 1000 ກຼາມ / ໂຕ.
- ປາໂຮຣູ 300 – 500 ກຼາມ / ໂຕ, ປາປາກ 150 – 200 ກຼາມ / ໂຕ.
- ປານົມ 50 – 150 ກຼາມ / ໂຕ , ຜົນຜະລິດໂດຍສະເລ່ຍ 100 – 700 ກິໂລ / ເຮັກຕາ.

4.5. ຜົນຜະລິດເຂົ້າ

ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ ໂດຍສະເລ່ຍ 4, 263 ກິໂລກຼາມ ຕໍ່ ເຮັກຕາ.

4.3. ລາຍຮັບຂອງຊາວກະສິກອນ

ຕາຕະລາງ 1: ສັງລວມລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍ / ເຮັກຕາ ຂອງການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າ

ລ/ດ	ລາຍການ	ປູກເຂົ້າຢ່າງດຽວ	ປູກເຂົ້າ + ລ້ຽງສັດ
1	ທຶນຄົງທີ່	64.000 ກີບ	64.000 ກີບ
2	ທຶນໝູນວຽນ	2.374.000 ກີບ	5.132.400 ກີບ
3	ຕົ້ນທຶນທັງໝົດ	2.438.000 ກີບ	5.196.400 ກີບ
4	ລາຍຮັບທັງໝົດ	4.643.000 ກີບ	8.113.000 ກີບ
5	ດຸ່ນດ່ຽງ	2.205.000 ກີບ	2.916.600 ກີບ

5. ການຍອມຮັບຂອງຊາວກະສິກອນ

ຕໍ່ກັບຮູບແບບທີ່ນຳເຂົ້າໄປເຮັດການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງຮ່ວມ ຊາວກະສິກອນເຫັນວ່າ ຮູບແບບດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າເຈົ້າມີການຍອມຮັບໂດຍອີງໃສ່ການສຳພາດເອົາຂໍ້ມູນ ໃນແຕ່ລະຄອບຄົວໃຫ້ເຫັນວ່າໃນຮູບແບບດັ່ງກ່າວນອກຈາກຈະໄດ້ເຂົ້າແລ້ວຍັງໄດ້ປາເປັນລາຍຮັບເສີມ ຊຶ່ງເຮັດຢູ່ໃນເນື້ອທີ່ດຽວ ແຕ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດທັງສອງຢ່າງ , ນອກຈາກນັ້ນຍັງເຮັດໃຫ້ເຂົ້າງາມ ແລະ ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງຂຶ້ນເມື່ອທຽບໃສ່ກັບເຕັກນິກທີ່ຊາວກະສິກອນເຄີຍເຮັດຜ່ານມາຄື: ມີແຕ່ປູກເຂົ້າຢ່າງດຽວຊຶ່ງພາຍຫຼັງເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດກໍ່ຈະໄດ້ແຕ່ເຂົ້າ ແລະ ໃນແຕ່ລະປີຜົນຜະລິດເຂົ້າກໍ່ຫຼຸດລົງ ດັ່ງນັ້ນສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າຮູບແບບດັ່ງກ່າວຊາວກະສິກອນມີການຍອມຮັບ ແລະ ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ. ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນປີ 2004 ມີພຽງ 6 ຄອບຄົວ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມການທົດລອງ ແຕ່ຕົກມາຮອດປີ 2005 ໄດ້ມີການປະເມີນຜົນໂດຍນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືປະເມີນຜົນແບບສ່ວນຮ່ວມ ໄດ້ມີຊາວກະສິກອນສົນໃຈເຂົ້າຮ່ວມການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງລ້ຽງປາໃນນັ້ນເຂົ້າເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 28 ຄອບຄົວ.

6. ສະຫຼຸບ

ການສຶກສາທົດລອງລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າແມ່ນໄດ້ສຶກສາກ່ຽວກັບ ຜົນຜະລິດປາ ແລະ ເຂົ້າ , ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ຮູບແບບທີ່ນຳລົງໄປສຶກສາຄົ້ນຄວ້າໃນພື້ນທີ່ຂອງຊາວກະສິກອນ ໃນ 6 ຄອບຄົວ ຢູ່ບ້ານນາໝໍ້ເໜືອ. ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ, ການໄລ່ລຽງທາງດ້ານປະສິດທິພາບຂອງຕົ້ນທຶນການຜະລິດ, ລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍຜູ້ເຮັດການທົດລອງສາມາດສະຫຼຸບສັງລວມໄດ້ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ເຕັກນິກຂອງຊາວກະສິກອນ	- ຜົນຜະລິດເຂົ້າ	4.643	ກລ / ຮຕ,
	- ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ	2.438.000	ກີບ,
	- ລາຍຮັບທັງໝົດ	4.643.000	ກີບ,
	- ດຸ່ນດ່ຽງ	2.205.000	ກີບ.
ເຕັກນິກທີ່ນຳໄປທົດລອງ	- ຜົນຜະລິດເຂົ້າ	4.263	ກລ / ຮຕ,
	- ຜົນຜະລິດປາ	275	ກລ / ຮຕ,
	- ນ້ຳໜັກປາ	64,7	ກຼາມ / ໂຕ,
	- ອັດຕາການຫຼອດຕາຍ	89,7	%.

- ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ 5.196.400 ກີບ,
- ລາຍຮັບທັງໝົດ 8.113.000 ກີບ,
- ດຸ່ນດ່ຽງ 2.916.600 ກີບ.

7. ປຽບທຽບຈຸດດີ, ຈຸດອ່ອນ, ໂອກາດ ແລະ ແນວໂນ້ມ

+ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງຊາວກະສິກອນ

ຈຸດດີ :

- ມີບົດຮຽນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ມີເຂົ້າໄວ້ກິນ
- ຂາຍເຂົ້າ ເພື່ອຊື້ເຄື່ອງໃຊ້ສອຍ ແລະ ເພື່ອປັ້ນປົວພະຍາດໃນຍາມເຈັບເປັນ
- ເຮັດງ່າຍ ຂາຍແລກປ່ຽນຢ່າງອື່ນ

ຈຸດອ່ອນ - ຂໍ້ ບົກຜ່ອງ

- ຜົນຜະລິດນັບມື້ນັບລຸດລົງ , ໄດ້ແຕ່ເຂົ້າຢ່າງດຽວ
- ມັກເກີດພະຍາດແມງໄມ້ທຳລາຍ , ຜົນຜະລິດບໍ່ສູງ
- ມັກເກີດຫຍ້າ ໃຊ້ແຮງານຫຼາຍ

ໂອກາດອັນດີ

- ຂາຍງ່າຍ ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບ ຄົນນິຍົມຊື້ ໃຊ້ ປຸງແຕ່ງອາຫານໄດ້ຫຼາຍຢ່າງ
- ໃຊ້ເປັນອາຫານໃນການລ້ຽງສັດ
- ມີແມ່ຄ້າມາຮັບຊື້ຢູ່ພາຍໃນບ້ານ , ເກັບຮັກສາໄວ້ໄດ້ດົນ
- ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ບໍລິໂພກຫຼາຍ

ແນວໂນ້ມ

- ອາດເກີດຫຍ້າຂຶ້ນຫຼາຍເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດຕົກຕ່ຳ
- ອາດເກີດພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້ ທຳລາຍ
- ຜົນຜະລິດຂອງເຂົ້າອາດລຸດລົງ ແລະ ບໍ່ກຸ້ມກິນຖ້າບໍ່ມີອັນອື່ນເສີມ
- ຖ້າຫາກແນວພັນເຂົ້າດີຜົນຜະລິດ ຂອງເຂົ້າອາດຈະດີ

+ ການທົດລອງທາງດ້ານເຕັກນິກ

ຈຸດດີ

- ປາພວນດິນໃຫ້ກັບຕົ້ນເຂົ້າ , ເຂົ້າງາມປາກໍ່ໃຫຍ່
- ໄດ້ກິນທັງເຂົ້າ ແລະ ປາ , ເຂົ້າງາມໄດ້ຜົນຜະລິດຫຼາຍກວ່າໄດ້ເຂົ້າ ແລະ ປາໄວ້ກິນ ແລະ ຂາຍ
- ພະຍາດແມງໄມ້ບໍ່ທຳລາຍ ມີລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍປາເພີ່ມ

ຈຸດອ່ອນ - ຂໍ້ ບົກຜ່ອງ

- ເຂົ້າອາດຈະລົ້ມ , ການຫາແນວພັນປາມາລ້ຽງແມ່ນຫາຍາກ
- ເສຍເວລາໃນການຂຸດໜອງປາ , ຕ້ອງໃຊ້ເນື້ອທີ່ກວ້າງການໃຫ້ອາຫານຕ້ອງເປັນເວລາມີບາງເທື່ອກໍລົ້ມ
- ຍັງບໍ່ຮູ້ຈັກເຕັກນິກ, ຂາດຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການໃນການລ້ຽງປາ

ໂອກາດອັນດີ

- ປາສາມາດປຸງແຕ່ງເປັນອາຫານໄດ້ຫຼາຍຢ່າງ , ຜູ້ບໍລິໂພກແມ່ນຕ້ອງການຫຼາຍ
- ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບ (ຂາຍງ່າຍກວ່າເຂົ້າ)

ແນວໂນ້ມ

- ອາດເກີດໄພທຳມະຊາດແຫ້ງແລ້ງ ໄພນຳ້ຖ້ວມເຮັດໃຫ້ການລ້ຽງປາບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນ
- ຖ້າລ້ຽງຫຼາຍຄົນແນວພັນປາອາດບໍ່ພຽງພໍປາທີ່ລ້ຽງອາດໃຫຍ່ຊ້າຖ້າແນວພັນບໍ່ ເໝາະສົມ
- ຖ້າລ້ຽງຫຼາຍອາດເຮັດໃຫ້ປາທຳລາຍຕົ້ນເຂົ້າ

8. ຂໍ້ແນະນຳ

ຜ່ານການທົດລອງສາມາດສະຫຼຸບ ແລະ ຖອດຖອນບົດຮຽນໄດ້ດັ່ງນີ້:

- ເນື້ອທີ່ນາບ່ອນລ້ຽງປາຄວນມີເນື້ອທີ່ກວ່າໆ, ເປັນພື້ນທີ່ເກັບກັກນ້ຳໄດ້ດີ, ຢູ່ໄກແຫຼ່ງນ້ຳຊີລະປະທານ ແລະ ບໍ່ໄກຈາກສະຖານທີ່ພັກເຊົາເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ໃຫ້ອາຫານປາ.
- ຄວນເສີມຄັນນາໃຫ້ໃຫຍ່ ແລະ ສູງ 60 ຊັງຕີແມັດ ແລະ ຂຸດຫຼຸບບ່ອນພັກປາໃຫ້ຍາວອອກຕາມແລວລວງກວ້າງຂອງໄຮ່ນາເພື່ອໃຫ້ປາມີບ່ອນລີ້ຊ່ອນ ໃນເວລາອາກາດຮ້ອນ.
- ແນວພັນປາຄວນເປັນພື້ນທີ່ຫາຊີ້ໄດ້ງ່າຍມີການຈະເລີນເຕີບໂຕໄວ ແລະ ຄວນລ້ຽງປາຫຼາຍຊະນິດຮ່ວມກັນ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງຂຶ້ນ.
- ແນວພັນເຂົ້າຄວນເປັນແນວພັນປັບປຸງຕົ້ນບໍ່ສູງສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ ໃນລະດັບ ນ້ຳ 20 – 25 ຊັງຕີແມັດ ແລະ ໃຫ້ຜໄນຜະລິດສູງ.

(ການທົດລອງລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າຮ່ວມກັບຊາວກະສິກທີ່ເມືອງນາໝໍ້ ແຂວງອຸດົມໄຊ)

ການລ້ຽງເປັດປະສົມປະສານກັບການປູກເຂົ້ານາ ຢູ່ເມືອງນາໝໍ້ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ

1. ພາກສະເໜີ

ໃນໄລຍະຜ່ານມາປະຊາຊົນຢູ່ຂດນີ້ເຄີຍມີມູນເຊື້ອໃນການຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ການລ້ຽງສັດປີກເຊັ່ນ: ການເຮັດນາ ແລະ ລ້ຽງເປັດ ຊຶ່ງເປັນລາຍຮັບເສີມໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າ. ແຕ່ວິທີການລ້ຽງ ແລະ ລ້ຽງແບບທຳມະຊາດບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກນິກໃໝ່ເຂົ້າເສີມ. ບັນຫາທີ່ມັກພົບໃນໄລຍະຜ່ານມາ ກໍ່ຄືເປັດຕາຍໂດຍບໍ່ຮູ້ສາເຫດ ເຊິ່ງເປັນສາຍເຫດໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ການລ້ຽງເປັດຂອງຊາວກະສິກອນບໍ່ຂະຫຍາຍຕົວຫຼືເຮັດໃຫ້ລາຍຮັບຂອງຊາວກະສິກອນຫຼຸດລົງ ແລະ ຜົນຜະລິດເຂົ້າກໍ່ຕົກຕໍ່າ.

ຈາກບັນຫາ ແລະ ທ່າແຮງ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດທີ່ເປັນໄປໄດ້ທາງວິຊາການຈຶ່ງໄດ້ນຳວິທີການດັ່ງກ່າວນີ້ມາທົດລອງໃນພື້ນທີ່ຂອງຊາວກະສິກອນ ການລ້ຽງເປັດໃນນາເຂົ້າເປັນລະບົບປະສົມປະສານລະຫວ່າງການປູກເຂົ້າ ແລະ ການລ້ຽງສັດ ຊຶ່ງເປັນເຕັກນິກໜຶ່ງທີ່ສາມາດເພີ່ມຜູນໃນນາເຂົ້າ ແລະ ກຳຈັດວັດສະພຶດໃນນາເຂົ້າທັງເປັນການຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນຫີນໃນການຊີ້ຜູນວິທະຍາສາດ, ເປັດກໍ່ເປັນລາຍໄດ້ເສີມເພື່ອແກ້ໄຂຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊາວກະສິກອນໄດ້ອີກດ້ວຍ.

ໄລຍະເວລາຂອງການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ແມ່ນເລີ່ມແຕ່ເດືອນມິຖຸນາ - ເດືອນພະຈິກປີ

2004 ໂດຍແມ່ນໂຄງການຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເຂດພູດອຍຮ່ວມມີ ລາວ - ຊູແອດ ເປັນໂຄງການຮ່ວມມືລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ - ປ່າໄມ້ ແລະ ອົງການຊີດາແຫ່ງປະເທດສະວິເດັນເປັນຜູ້ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ

2. ຈຸດປະສົງ

- ສຶກສາການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເປັດທີ່ລ້ຽງແບບປ່ອຍຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ປ່ອຍໃນນາເຂົ້າ.
- ສຶກສາຜົນຜະລິດເຂົ້າໃນເນື້ອທີ່ລ້ຽງເປັດ ແລະ ບ່ອນທີ່ບໍ່ໄດ້ລ້ຽງເປັດໃສ່.
- ສົມທຽບປະສິດທິຜົນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການຍອມຮັບເອົາໄດ້ຂອງຊາວກະສິກອນ.

3. ເຕັກນິກ ແລະ ວິທີການ

3.1. ດ້ານເຕັກນິກ:

+ ການກະກຽມ

- ນາຕ້ອງມີນ້ຳ, ໄຖ, ຄາດ, ປັກດຳ ໄປຕາມຂັ້ນຕອນ.
- ຄວນປັກດຳເຂົ້ານາປົກອ່ນ ຢ່າງໜ້ອຍ 15 ວັນ.
- ເປັດນ້ອຍຕ້ອງມີອາຍຸ 20 ວັນ ແລະ ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງດີ.
- ເນື້ອທີ່ນາທີ່ຈະລ້ຽງເປັດຕ້ອງອອ້ມດວ້ຍແຕະ.

+ ຄອກເປັດ

- ຂະໜາດຂອງຄອກ ສະເພາະເປັດໃຫຍ່ 6 ຕາແມັດ ຕໍ່ກັບ ເປັດ 25 – 30 ໂຕ.
- ສະເພາະເປັດນ້ອຍ (ອາຍຸ 3 – 5 ອາທິດ) 4 ຕາແມັດ ຕໍ່ກັບ ເປັດ 100 ໂຕ.

+ ວິທີການປ່ອຍເປັດ

- ອັດຕາໃນການປ່ອຍເປັດ ບໍ່ໃຫ້ກາຍ 80 ໂຕ / ໄລ່,
- ການປ່ອຍເປັດລົງນາ ສາມາດປ່ອຍໄດ້ 3 ໄລຍະຄື:
 ໄລຍະທີ 1: ປ່ອຍເປັດລົງນາພ້ອມກັບການໄຖນາຄັ້ງທຳອິດ.
 ໄລຍະທີ 2: ປ່ອຍເປັດລົງນາຫຼັງຈາກດຳນາໄດ້ 15 ວັນຂຶ້ນໄປ.
 ໄລຍະທີ 3 : ປ່ອຍເປັດລົງນາຫຼັງຈາກເກັບກ່ຽວເຂົ້ານາແລ້ວ.

+ ການໃຫ້ອາຫານ

ເວລາເປັດຍັງນ້ອຍເກືອອາຫານທີ່ດີ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ ເປັດນ້ອຍຈິ່ງຈະມີການຈະເລີນ ເຕີບໂຕໄດ້ດີເຊັ່ນ: ຮຳອ່ອນ, ສາລີບົດ, ເຂົ້າປຽນ, ພືດຜັກຕ່າງໆ ແລະ ຖ້າເປັນໄປໄດ້ໃຊ້ອາຫານ ສຳເລັດຮູບກໍ່ຍິ່ງດີ. ການໃຫ້ອາຫານເປັດນ້ອຍ ທີ່ມີອາຍຸແຕ່ 1 – 4 ອາທິດ ໂດຍສະເລ່ຍອາຫານທີ່ໃຫ້ກິນ 50 ກູາມ / ໂຕ / ມື້ ຫຼັງຈາກນັ້ນຈິ່ງປ່ອຍເປັດລົງນາໃຫ້ມັນຊອກອາຫານກິນຕາມທຳມະຊາດເຊັ່ນ: ຫອຍ, ປູ, ປາ, ແມງໄມ້, ຂີ້ກະເດືອນ ແລະ ຫຍ້າຕ່າງໆ. ເຈົ້າຂອງຜູ້ລ້ຽງ ກໍ່ຈະ ເກືອອາຫານເພີ່ມ ໃນຕອນເຊົ້າ ກ່ອນປ່ອຍເປັດລົງນາ ແລະ

ຕອນແລງ ເວລາເປັດຂຶ້ນຈາກທົ່ງນາ.

+ ການປ້ອງກັນພະຍາດ

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ພະຍາດທີ່ມັກເກີດກັບເປັດສ່ວນຫຼາຍຈະ ແມ່ນ ພະຍາດຈຳພວກ ອະຫິວາ ເປັດ ແລະ ອະຫິວາສັດປີກ ດັ່ງນັ້ນ ເພື່ອປ້ອງກັນບັນຫາທີ່ຈະເກີດຕາມມາພາຍ ຫຼັງນັ້ນ ຫຼັງຈາກ ເປັດມີອາຍຸໄດ້ 3 ອາທິດ ຄວນໃຊ້ຢາປ້ອງກັນເຊັ່ນ: ອາຫິວາເປັດ ແລະ ອະຫິວາສັດປີກ.

3.2. ວິທີການ

- ຄັດເລືອກບ້ານ ແລະ ກຸ່ມເບົ້າໝາຍ ດ້ວຍຜ່ານການເຮັດ PRA
- ມາດຕະຖານຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ: ຖານະບານກາງ 80% ແລະ ທຸກຍາກ 20%
- ລົງສຳພາດກຸ່ມເບົ້າໝາຍຕົວຈິງເພື່ອກຽມພ້ອມການປະຕິບັດກິດຈະກຳ
- ຂຶ້ນແຜນດ້ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ງົບປະມານ ຂອງການທົດລອງຈາກໂຄງການ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ
- ຈັດການຝຶກອົບຮົມກັບທີ່ດ້ານເຕັກນິກວິຊາການດ້ວຍທົດສະດີ ແລະ ການປະຕິບັດຕົວ ຈິງ ໄປພ້ອມກັນເລີຍໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ
- ຈັດທັດສະນະສຶກສາສະຖານທີ່ທີ່ມີຄວາມສຳເລັດມາກ່ອນ
- ຜູ້ດຳເນີນກິດຈະກຳໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄວ້າລະບົບກະສິກຳພາກເໜືອ
- ມີຊາວ ກະສິກອນ ເຂົ້າຮ່ວມ 12 ຄອບຄົວ
- ມີສອງສິ່ງທົດລອງ ແຕ່ລະສິ່ງທົດລອງມີ 6 ຄອບຄົວ
- ສິ່ງທົດລອງທີ່ໜຶ່ງ ແມ່ນລ້ຽງຢູ່ໃນນາເຂົ້າ ທີ່ມີຂອບເຂດຈຳກັດຂະໜາດ 20 x 30 ແມັດ ຊຶ່ງລ້ອມດ້ວຍແຕະ ແລະ ໄດ້ນຳໃຊ້ອາຫານທີ່ດີ ເຊັ່ນ: ຮຳອ່ອນ, ເຂົ້າປຽນ, ສາລີບົດ, ມັນຕົ້ນບົດ, ແໜ, ເຂົ້າເປືອກ ແລະ ເສີມດ້ວຍກະດູກປືນໃຫ້ເປັດທີ່ມີອາຍຸໄດ້ແຕ່ 3 ອາທິດ ໄປຈົນຮອດ 8 ອາທິດ.
- ອີກ 6 ຄອບຄົວ ແມ່ນລ້ຽງຕາມທຳມະຊາດ, ຕາມເດີນບ້ານ ຫຼື ທົ່ງນາ ໂດຍປ່ອຍເປັດໄປ ຕາມລຳພັງ , ການໃຫ້ອາຫານແມ່ນອີງ ໃສ່ອາຫານທີ່ມີໃນທ້ອງຖິ່ນ , ເຊັ່ນ: ຮຳແກ່ ແລະ ເຂົ້າເປືອກ.
- ຢູ່ໃນແຕ່ລະສິ່ງທົດລອງນັ້ນ, ໄດ້ນຳໃຊ້ຢາວັກຊີນປ້ອງກັນ ພະຍາດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ອັດ ຕາ ການຕາຍຂອງເປັດຫຼຸດລົງ

4. ຜົນໄດ້ຮັບ

- + ຜົນຜະລິດເຂົ້າເພີ່ມຂຶ້ນ 200 – 300 ກິໂລກຼາມ / ເຮັກຕາ.
- + ເປັດລາດທີ່ລ້ຽງ ໃນນາເຂົ້າເມື່ອອາຍຸໄດ້ 110 – 120 ວັນ ເປັດຈະມີນ້ຳໜັກສະເລ່ຍ 1.2 – 1.8 ກິໂລ / ໂຕ.

ຕາຕະລາງ 2 : ຄ່າສະເລ່ຍ ລາຍຮັບ ລາຍຈ່າຍ ຂອງຜົນຜະລິດເຂົ້າໃນ 1 ເຮັກຕາ ແລະ ຈຳນວນເປັດທີ່ຄິດໄລ່ອອກມາເປັນ ເຮັກຕາ ຂອງການລ້ຽງເປັດໃນນາເຂົ້າ

ລ/ດ	ລາຍການ	ການປູກເຂົ້າ + ລ້ຽງເປັດ	ປູກເຂົ້າຢ່າງດຽວ
1	ຕົ້ນທຶນທັງໝົດ	4.161.000	2.727.000
2	ລາຍຮັບ	10.653.000	6.240.000
3	ດຸ່ນດ່ຽງ	6.492.000	3.513.000

5. ປຽບທຽບ ຈຸດດີ , ຈຸດອ່ອນ , ໂອກາດ , ແນວໂນ້ມ

5.1. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງຊາວກະສິກອນ

ຈຸດດີ : ລ້ຽງງ່າຍ, ບໍ່ໄດ້ລ້ອມແຕະໃນນາ, ບໍ່ໄດ້ເກືອເປັດຫຼາຍ, ເປັດໄດ້ຊອກຫາກິນອາຫານຕາມໃຈ ໃນເນື້ອທີ່ກວ້າງຂວາງ.

ຈຸດອ່ອນ : ການບົວລະບັດຮັກສາຍາກ, ເສຍເວລາໃນການຊອກເປັດ, ເປັດມັກຕາຍຍ້ອນຕິດພະ ຍາດ, ຄົນລັກ ແລະ ນານໃຫຍ່.

ໂອກາດອັນດີ : ເປັດທີ່ປ່ອຍໄປຕາມທຳມະຊາດນັ້ນ ລ້ຽງງ່າຍ ແລະ ສະດວກດີ, ໄດ້ມີແນວພັນເປັດໄວ້ລ້ຽງໃນຄອບຄົວ, ໄວ້ກິນ ແລະ ຂາຍ ໃນເວລາຈຳເປັນ.

ແນວໂນ້ມ : ເປັດຕິດພະຍາດໄດ້ງ່າຍ , ການບົວລະບັດຮັກສາຍາກ , ຢາກໄດ້ແນວພັນເປັດພື້ນເມືອງ.

5.2. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທາງດ້ານເຕັກນິກ

ຈຸດດີ : ບົວລະບັດຮັກສາງ່າຍຍ້ອນມີແຕະລ້ອມໄວ້, ເປັດບໍ່ໄດ້ກິນເປີະເປື້ອນເປັດບໍ່ຕິດພະ ຍາດ, ເປັດໄດ້ກິນແມງໄມ້, ຫຍ້າ ແລະ ພວນດິນ ເຮັດໃຫ້ເຂົ້າງາມ.

ຈຸດອ່ອນ : ແນວພັນເປັດແຫ, ໄດ້ເກືອອາຫານຫຼາຍ ແລະ ເວລາເປັດໃຫຍ່ຈະຢຽບຕົ້ນເຂົ້າ ແລະ ກິນຮວງເຂົ້າ.

ໂອກາດອັນດີ : ໄດ້ທັງສອງຢ່າງ ເຂົ້າ ແລະ ເປັດ ນຳກັນໃນຄອບຄົວໄດ້ມີເປັດໄວ້ລ້ຽງ, ກິນ ແລະ ຂາຍໃນເວລາຈຳເປັນ ໄດ້ຮູ້ຈັກເຕັກນິກວິທີການ ຈາກການແນະນຳຂອງວິຊາການ.

ແນວໂນ້ມ : ຢ້ານອາຫານ ແລະ ແຮງງານບໍ່ພຽງພໍ.

5. ສະຫຼຸບ

ຜ່ານການສຶກສາຄົ້ນຄ້ວາການລ້ຽງເປັດຮ່ວມກັບການປູກເຂົ້າ ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ດັ່ງນີ້:
 - ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເປັດນຳໜັກສະເລ່ຍສຸດທ້າຍໃນການລ້ຽງເປັດໃນນາເຂົ້າແມ່ນດີກວ່າ

ການລ້ຽງແບບທຳມະຊາດ ຫຼື ການປູກເຂົ້າພຽງຢ່າງດຽວ, ເປັດທີ່ລ້ຽງໃນນາເຂົ້າມີນ້ຳໜັກສະເລ່ຍ ເພີ່ມຂຶ້ນສູງສຸດ 836 ກຼາມ / ໂຕ ແລະ ຕ່ຳສຸດ 655 ກຼາມ / ໂຕ, ສ່ວນການລ້ຽງແບບທຳມະຊາດ ມີນ້ຳໜັກສະເລ່ຍເພີ່ມຂຶ້ນສູງສຸດ 655 ກຼາມ / ໂຕ ແລະ ຕ່ຳສຸດ 396 ກຼາມ / ໂຕ.

- ຜົນຜະລິດເຂົ້າໃນ 1 ເຮັກຕາຄ່າສະເລ່ຍສູງສຸດຂອງນາທີ່ລ້ຽງເປັດແມ່ນໄດ້ຫຼາຍກວ່າການປູກ ເຂົ້າຢ່າງດຽວ ສູງສຸດ 6.193 ກິໂລກຼາມ / ເຮັກຕາ ແລະ ຕ່ຳສຸດ 4.644 ກິໂລກຼາມ/ ເຮັກຕາ, ສ່ວນ ການປູກເຂົ້າຢ່າງດຽວ ມີຄ່າສູງສຸດ 5.170 ກິໂລກຼາມ/ ເຮັກຕາ ແລະ ຕ່ຳສຸດ 3.474 ກິໂລ ກຼາມ / ເຮັກຕາ.

- ເປີເຊັນການຕາຍໃນການລ້ຽງເປັດຮ່ວມກັບການປູກເຂົ້າແມ່ນ 4.9% ແລະ ການລ້ຽງເປັດທຳມະ ຊາດມີອັດຕາການຕາຍ 11.8%.

- ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຮ່ວມຊາວກະສິກອນນີ້ ຊາວກະສິກອນມີຄວາມມັກໃນຮູບແບບການ ລ້ຽງເປັດຮ່ວມການປູກເຂົ້າເພາະເປັດສາມາດກຳຈັດຫຍ້າ, ພວນດີນ, ບົວລະບົດຮັກສາງ່າຍບໍ່ກິນ ອາຫານເປີເປື້ອນ, ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນອາຫານ.

6. ຂໍ້ແນະນຳ

– ສະຖານທີ່ນາຕ້ອງມີນ້ຳພຽງພໍ ຕະຫຼອດລະດູການຜະລິດ, ນ້ຳບໍ່ຖວ້ມ , ຄອກເປັດຕ້ອງກວ້າງ ຂວາງ, ເປັນບ່ອນໂນນ ແລະ ສະອາດດີ.

– ແນວພັນເຂົ້າຕອ້ງແມ່ນແນວພັນເຂົ້າປີທີ່ມີອາຍຸເກັບກ່ຽວເທົ່າກັນ ແນວພັນເປັດເໝາະສົມ ໃນການລ້ຽງໃສ່ນາເຂົ້າຕ້ອງແມ່ນພັນພື້ນເມືອງ (ເປັດກາບ) ທີ່ຊາວກະສິກອນນິຍົມລ້ຽງ.

– ອາຫານຕ້ອງມີພຽງພໍ ແລະ ຫາໄດ້ງ່າຍໃນທ້ອງຖິ່ນ, ການລ້ຽງເປັດຈະປະສົບຜົນສຳເລັດນັ້ນ ຕ້ອງມີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ ມີຄອກເໝາະສົມອາກາດ ບອດໂປ່ງດີ.

(ການລ້ຽງເປັດປະສົມປະສານກັບການປູກເຂົ້ານາ ຢູ່ເມືອງນາໝໍ້ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ)

ການທົດລອງລ້ຽງເປັດໄຂ່ຮ່ວມກັບການລ້ຽງປາ ຢູ່ອ່າງນໍ້າຫຸມ ເມືອງນາຊາຍທອງ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

1. ພາກສະເໜີ

ປະຊາຊົນຢູ່ຕາມແຄມເມືອງເຂດຊົນນະບົດ ມີຄວາມສາມາດໃນການລ້ຽງປາ ແບບປະສົມປະສານ ກັບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປູກຝັງ ຢູ່ຕາມໜອງທໍາມະຊາດ ແລະ ໜອງທີ່ສ້າງຂຶ້ນເອງ ແຕ່ວ່າຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຮັບແມ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ. ດັ່ງນັ້ນເພື່ອຢາກຍົກຜົນຜະລິດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນ ໃນການລ້ຽງປາຈຶ່ງເຫັນໄດ້ຄວາມຈໍາເປັນໃນການທົດລອງແງຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຊອກຫາເຕັກນິກວິຊາການ ທີ່ແທດເໝາະກັບເງື່ອນໄຂ ແລະ ຈຸດພິເສດຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ

ໄລຍະເວລາຂອງການທົດລອງແມ່ນເລີ່ມຕົ້ນແຕ່ທ້າຍປີ 2002 ຫາຕົ້ນປີ 2003 ໂດຍແມ່ນສູນຄົ້ນຄວ້າການປະມົງເປັນຜູ້ເຮັດການທົດລອງ

2. ຈຸດປະສົງ

- ສຶກສາຜົນຜະລິດປາໃນອັດຕາການປ່ອຍ ແຕກຄ່າຕ່າງ ແລະ ລ້ຽງເປັດຮ່ວມໃນອັດຕາປ່ອຍທີ່ເທົ່າກັນ
- ສຶກສາການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງປາສຶກສາການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດຂອງການທົດລອງ

3. ເຕັກນິກ

3.1. ສະຖານທີ່

- ໜອງປາຂອງສະຖານນີລ້ຽງປານໍ້າທຸມ(ເປັນໜອງທີ່ຕິດກັບຄອງຊົນລະປະທານອ່າງນໍ້າທຸມ ເຊິ່ງສາມາດລະບາຍນໍ້າເຂົ້າອອກໄດ້ສະດວກ)

- ໜອງປາຈໍານວນ 3 ໜອງ ເນື້ອທີ່ ໜອງລະ 1600 ຕາແມັດ ຄວາມເລິກປະມານ 1 - 1.5 ແມັດ

- ຄອກເປັດ 3 ຫຼັງ, ເນື້ອທີ່ຫຼັງລະ 4 x 5 ແມັດ

3.2. ການກະກຽມສະຖານທີ່

- ປຸກສ້າງຄອກເປັດ 3 ຫຼັງ

- ດູດນໍ້າອອກໜອງໃຫ້ໝົດ

- ຕາກໜອງໃຫ້ແຫ້ງ

- ໃສ່ປູນຂາວ 250 ກິໂລກຼາມ / ເຮັກຕາຈາກນັ້ນປ່ອຍນໍ້າເຂົ້າປະໄວ້ 5- 7 ວັນ

3.3. ແນວພັນປາ ແລະ ແນວພັນເປັດ

ແນວພັນປາແມ່ນໄດ້ຈາກສະຖານີລ້ຽງປານໍ້າທຸມເຊິ່ງປະກອບມີ ປານິນ, ປາໂນ ,ປາປາກ ແນວພັນເປັດແມ່ນໄດ້ຈາກຟາມຂອງເອກະຊົນ ຈໍານວນ 435 ໂຕ ເຊິ່ງມີນໍ້າໜັກສະເລ່ຍ

1 - 1.2 ກິໂລກຼາມ ເປັນແນວພັນທີ່ນິຍົມລ້ຽງ ແລະ ໃຫ້ໄຂ່ດີ

3.4. ອາຫານປາ ແລະ ອາຫານເປັດ

ອາຫານເປັດ : ແມ່ນໄດ້ນໍາໃຊ້ຫິວອາຫານເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງໂກ່ເບີ 801 ຈາກໂຮງງານອາຫານ ສັດທ່າງ່ອນ ປະສົມກັບເຂົ້າເບືອກ ແລະ ຮໍາດັ່ງສູດປະສົມລຸ່ມນີ້

- ຫິວອາຫານເຂັ້ມຂຸ້ນ 30 %
- ເຂົ້າເບືອກ 50%
- ຮໍາ 20%

ອາຫານປາ: ແມ່ນໄດ້ນໍາໃຊ້ຮໍາເປັນອາຫານເສີມ ແລະ ແລະອາຫານຕົກເຮ່ຍຂອງເປັດ , ມູນເປັດ

5. ຜົນຂອງການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດ

ຕາຕະລາງ 6 : ສະແດງຜົນຂອງການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດຂອງການລ້ຽງປາຮ່ວມກັບເປັດໄຂ່

ລ/ດ	ກິດຈະກຳ	ໜອງ 1	ໜອງ 2	ໜອງ 3
1	ຕົ້ນທຶນທັງໝົດ	9146000	7451000	9371000
2	ລາຍຮັບທັງໝົດ	4348464	4012034	4436502
3	ດຸ່ນດ່ຽງ	-4797536	-5238966	-4934498

6. ສະຫຼຸບ

ຜ່ານການທົດລອງຜູ້ເຮັດການທົດລອງສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ດັ່ງນີ້ : ການທົດລອງລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານໃນເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວເຫັນວ່າ, ອັດຕາການປ່ອຍປາແນວພັນ ແລະ ການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດມີປະສິດທິພາບທີ່ແຕກຕ່າງກັນດັ່ງນີ້ :

- ນໍ້ໜັກສະເລ່ຍຂອງປາໃນການລ້ຽງ 6 ເດືອນ ໜອງທີ 1 ແມ່ນ 150 ກຼາມ, ໜອງທີ 2 ແມ່ນ 113 ກຼາມ ແລະ ໜອງທີ 3 ແມ່ນ 113 ກຼາມ
- ຜົນຜະລິດປາທັງໝົດແມ່ນ 656 ກິໂລກຼາມ
- ແນວພັນທີ່ຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ ແມ່ນປານີນ ແລະ ປາປາກຕີກ່ວາປາໄນ
- ຜົນຜະລິດໄຂ່ໃນເວລາການລ້ຽງ 6 ເດືອນ ແມ່ນ 5000 ໜ່ວຍ
- ການປ່ອຍໃນອັດຕາ 20000 ແລະ 25000 ໂຕ / ເຮັກຕາແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນດີກວ່າ 30000 / ເຮັກຕາ ຕໍ່ອັດຕາການປ່ອຍເປັດ 600 ໂຕ / ເຮັກຕາ

7. ຄຳແນະນຳ

ຜ່ານການທົດລອງຜູ້ເຮັດການທົດລອງໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳໄວ້ດັ່ງນີ້ :

- ອັດຕາການປ່ອຍປາຄວນຢູ່ລະຫວ່າງ 20000 - 25000 ໂຕ / ເຮັກຕາຕໍ່ກັບອັດຕາການປ່ອຍເປັດ 600 ໂຕ / ເຮັກຕາ
- ແນວພັນປານີນ , ປາໄນ ແລະປາປາກ ເປັນປາທີ່ຊາວກະສິກອນນິຍົມລ້ຽງ
- ອາຫານສຳລັບເປັດບໍ່ຄວນປຸງນອາຫານໃໝ່ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດໄຂ່ຫຼຸດລົງ
- ປະລິມານທີ່ເກືອຄວນໃຫ້ເປັນປົກກະຕິຖ້າໃຫ້ຫຼາຍຈະເຮັດໃຫ້ເປັດອ້ວນໃຫ້ໄຂ່ບໍ່ປົກກະຕິ
- ຄວນໃຫ້ຂີ້ຫີນເພີ່ມໃຫ້ເປັດກິນເພື່ອຊ່ວຍລະບົບການຍ່ອຍຂອງໂຕເປັດ
- ຄວນອານະໄມແຄມໜອງປາບໍ່ໃຫ້ມີຫຍ້າເກີດຂຶ້ນຫຼາຍ
- ຄວນມີການອານະໄມຄອກເປັດເປັນປະຈຳ

- ກ່ອນການເກັບກູ້ ໜຶ່ງເດືອນຄວນຄັດເອົາປາທີ່ມີຂະນາດໃຫຍ່ອອກຈາກໜອງກ່ອນ

ການປູກຖົ່ວເຫຼືອງ, ຖົ່ວດິນ ສັບຫວ່າງແຖວສາລີ ຢູ່ ເມືອງໂນໄຊ ແຂວງ ຫຼາຍພະບາງ ແລະ ເມືອງນາໝີ້ ແຂວງອຸດົມໄຊ

1. ພາກສະເໜີ

ຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ໃນເຂດພູດອຍ ໄດ້ມີການປູກສາລີຂ້ອນຂ້າງຈະກວ້າງຂວາງບໍ່ວ່າ
ຈະເປັນດິນ ພຽງ ຫຼື ດິນທີ່ມີຄວາມຄ້ອຍຊັນ ເຊັ່ນ: ເມືອງໂນໄຊ ແລະ ເມືອງນາໝີ້. ແຕ່ຜົນຜະ
ລິດດັ່ງກ່າວນັ້ນແມ່ນ ຂ້ອນຂ້າງໃຫ້ຜົນຜະລິດຕໍ່າ ຊຶ່ງເນື່ອງມາຈາກການນຳໃຊ້ແນວພັນພື້ນເມືອງ
ຫຼາຍສິບປີມາແລ້ວ ແລະ ອີກບັນຫານຶ່ງແມ່ນບັນຫາດິນເຊື່ອມຄຸນນະພາບ(ດິນຈືດ) , ຊຶ່ງບັນຫາດັ່ງ
ກ່າວກໍ່ຍ້ອນວ່າຊາວກະສິກອນເຂົາເຈົ້າບໍ່ຮູ້ຊອກຫາແນວພັນສາລີທີ່ດີ ແລະ ວິທີການປັບປຸງດິນ

ສະນັ້ນ ເພື່ອເປັນການນຳແນວພັນສາລີທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງແຜ່ກະຈາຍໃນພື້ນທີ່ຂອງຊາວກະ
ສິກອນ ແລະ ເປັນການປັບປຸງດິນໄປພ້ອມໆກັນ. ເພື່ອເປັນການຍົກປະສິດທິພາບຂອງສາລີຈຶ່ງ
ໄດ້ນຳເອົາແນວພັນສາລີລູກປະສົມ LVN 10 ຈາກປະເທດ ສສ ຫວຽດນາມ ມາທົດລອງໂດຍປູກ
ປະສົມກັບຖົ່ວດິນ, ຖົ່ວເຫຼືອງເພື່ອເປັນການປັບປຸງດິນ ແລະ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນມີຜົນຜະລິດຫຼາຍ
ຢ່າງ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງໃນພື້ນທີ່ອັນດຽວກັນ.

ໄລຍະເວລາຂອງການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ແມ່ນເລີ່ມແຕ່ເດືອນມິຖຸນາ - ເດືອນພະຈິກປີ
2004 ໂດຍແມ່ນໂຄງການຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເຂດພູດອຍຮ່ວມມື ລາວ - ຊູແອດ ເປັນ
ໂຄງການຮ່ວມມືລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ - ປ່າໄມ້ ແລະ ອົງການຊີດາແຫ່ງປະເທດ
ສະວິເດັນເປັນຜູ້ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ

2. ຈຸດປະສົງ

- ຜົນຜະລິດ ຂອງສາລີ , ຖົ່ວດິນ ແລະ ຖົ່ວເຫຼືອງ.
- ລາຍຮັບຂອງຊາວກະສິກອນຈາກການປູກພືດປະສົມປະສານໃນພື້ນທີ່ດຽວກັນ.
- ຄວາມຍືນຍົງທາງດ້ານເຕັກນິກ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ
ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງ ທາງດ້ານການຜະລິດ.

3. ວິທີການ

- ຄັດເລືອກບ້ານ ແລະ ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ດ້ວຍຜ່ານການເຮັດ PRA

- ລົງສຳພາດກຸ່ມເປົ້າໝາຍຕົວຈິງເພື່ອກຽມພ້ອມການປະຕິບັດກິດຈະກຳ
- ຂຶ້ນແຜນດ້ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ງົບປະມານ ຂອງການທົດລອງຈາກໂຄງການ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ
- ຈັດການຝຶກອົບຮົມກັບທີ່ດ້ານເຕັກນິກວິຊາການດ້ວຍທິດສະດີ ແລະ ການປະຕິບັດຕົວຈິງໄປ ພ້ອມກັນເລີຍໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ
- ຜູ້ດຳເນີນກິດຈະກຳໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄວ້າລະບົບກະສິກຳພາກເໜືອ
- ສະຖານທີ່ຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແມ່ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢູ່ໃນ ເມືອງນາ ໝໍ້ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ເມືອງໂພນໄຊ ແຂວງຫຼວງພະບາງ
- ຈຳນວນຊາວກະສິກອນເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ 15 ຄອບຄົວ,
- ແນວພັນທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການທົດລອງມີສາລີພັນລູກປະສົມ LVN 10 ຈຳນວນ 1 ກິໂລຕໍ່ຄອບຄົວ, ຖິ່ງເຫຼືອງຫາດດອກແກ້ວ 006 ຈຳນວນ 0,4 ກິໂລ ຕໍ່ຄອບຄົວ, ຖິ່ງດິນພື້ນເມືອງຈຳນວນ 7 ກລ ຕໍ່ຄອບຄົວ,
- ການປູກສາລີຕາມແບບຊາວກະສິກອນເອງ ແມ່ນໄລຍະຫ່າງ 0,5 x 0,5 ແມັດ, ສ່ວນການປູກສາລີ ຮ່ວມກັບຖິ່ງເຫຼືອງໂດຍປູກໄລຍະຫ່າງລະຫວ່າງ ສຸມຕໍ່ສຸມແມ່ນ 0.8 x 0.8 ແມັດ ສ່ວນຖິ່ງເຫຼືອງ ແລະ ຖິ່ງດິນແມ່ນປູກເປັນແຖວຄູ່ຕາມຫວ່າງຂອງຕົ້ນສາລີ ໂດຍມີໄລຍະຫ່າງລະຫວ່າງແຖວ 0,4 ແມັດ ແລະ ລະຫວ່າງຕົ້ນຕໍ່ຕົ້ນ 0,2 ແມັດ.
- ປະກອບມີ 3 ສິ່ງທົດລອງຄື :
 - ປູກສາລີຢ່າງດຽວ (ຊາວກະສິກອນປູກເອງ).
 - ປູກສາລີຮ່ວມກັບຖິ່ງເຫຼືອງ
 - ປູກສາລີຮ່ວມກັບຖິ່ງດິນ

4. ຜົນໄດ້ຮັບ

ຕາຕະລາງ 9 : ຄ່າສະເລ່ຍ ລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍ ໃນ 1 ເຮັກຕາ ຕໍ່ 15 ຄອບຄົວຕົວຢ່າງ ຂອງການປູກສາລີສະລັບ ຖິ່ງເຫຼືອງ ແລະ ຖິ່ງດິນ

ລ/ດ	ລາຍການ	ປູກສາລີຢ່າງດຽວ	ສາລີສັບຖົ່ວເຫຼືອງ	ສາລີສັບຖົ່ວດິນ
1	ຕົ້ນທຶນທັງໝົດ	1.911.000	2.796.000	3.218.000
	ແຮງງານ	1.608.000	2.180.000	2.380.000
	ອຸປະກອນ ແລະ ແນວພັນ	303.000	647.000	826.000
2	ຜົນໄດ້ຮັບ	2.516.000	4.072.000	5.400.000
	ສາລີ	2.516.000	3.273.000	3.354.000
	ຖົ່ວເຫຼືອງ	-	799.000	-
	ຖົ່ວດິນ	-	-	2.046.000
3	ກຳໄລ	605.000	1.276.000	2.181.000

ເມື່ອປຽບທຽບທາງດ້ານລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍແລ້ວ ເຫັນວ່າ: ການປູກສາລີຢ່າງດຽວແມ່ນມີລາຍຮັບ (ກຳໄລ) ພຽງແຕ່ 605.000 ກີບ / ເຮັກຕາ. ແຕ່ການປູກຖົ່ວເຫຼືອງສັບຫວ່າງສາລີແລ້ວ ແມ່ນໄດ້ກຳໄລ 1.276.000 ກີບ / ເຮັກຕາ. ສ່ວນການປູກຖົ່ວດິນສັບຫວ່າງແຖວສາລີແມ່ນເຫັນວ່າມີລາຍຮັບສູງກວ່າໝູ່ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບຜົນກຳໄລ 2.181.000 ກີບ / ເຮັກຕາ.

ຕາຕະລາງ 10 : ສັງລວມການປຽບທຽບກ່ຽວກັບ ຈຸດດີ, ຈຸດອ່ອນ, ທ່າແຮງ ແລະ ແນວໂນ້ມຂອງການປູກສາລີສະລັບ ຖົ່ວເຫຼືອງ ແລະ ຖົ່ວດິນ

	ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງຊາວກະສິກອນ	ການທົດລອງທາງດ້ານ ເຕັກນິກ 1	ການທົດລອງທາງດ້ານ ເຕັກນິກ 2
ຈຸດດີ	- ປູກໄດ້ຕາມໃຈມັກ - ຖ້າປູກໃສ່ເມັດ ໜ້ອຍສາລີງາມ - ປູກງ່າຍ ບໍ່ເປັນແຖວ - ເສຍຫຍ້າສະດວກ - ບໍ່ມີຫົ່ມບັງຈາກພືດອື່ນໆ	- ສາລີງາມດີ, ໃຫ້ຜົນ ຜະລິດດີ - ຫຍ້າບໍ່ຫຼາຍ - ສາລີງາມ, ຕົ້ນໃຫຍ່	- ສາລີງາມດີ, ຜົນຜະ ລິດກໍດີ - ບໍ່ມີແມງໄມ້ກັດ - ຜົນຜະລິດຖົ່ວດິນດີ - ຖົ່ວດິນສາມາດປູງແຕ່ງ ເປັນອາຫານໄດ້

<p>ຈຸດອ່ອນ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ຖ້າປູກສາລີໃສ່ແກ່ນຫຼາຍສາລີບ່າງາມ - ມັກອອກຈາວຢູ່ໃນຮວງຕິດຕົ້ນ - ຮວງນ້ອຍ, ໃຫ້ 1 ຮວງ/ຕົ້ນ - ແກ່ບໍ່ພ້ອມກັນ - ມັກລົ້ມ 	<ul style="list-style-type: none"> - ຖົ່ວເຫຼືອງຖ້າປູກສະຫຼັບມີບັນຫາຫົ່ມສາລີເປັນໝາກໜ້ອຍ - ຖົ່ວອອກບ່າງາມຍ້ອນມີຫົ່ມສາລີ - ເປັນໝາກບໍ່ມີແກ່ນ (ຍ້ອນຝົນ ຕົກ) - ມີແມງຜັກຫົ່ມກັດກິນໃບຖົ່ວເຫຼືອງ ແລະ ຍອດ 	<ul style="list-style-type: none"> - ມີໜູຄວັດກິນຖົ່ວດິນເປັນບາງເວລາ - ມີມິດແດງກັດຮາກຖົ່ວດິນໃນເວລາເປັນໝາກອ່ອນ
<p>ທ່າແຮງ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ມີເນື້ອທີ່ດິນ - ມີແຮງງານພຽງພໍ - ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບ ເກັບຊື້ - ມີເສັ້ນທາງສະດວກໃນການຂົນສົ່ງ 	<ul style="list-style-type: none"> - ມີເນື້ອທີ່ດິນ - ມີແຮງງານພຽງພໍ - ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບເກັບຊື້ - ມີເສັ້ນທາງສະດວກໃນການຂົນສົ່ງ 	<ul style="list-style-type: none"> - ມີເນື້ອທີ່ດິນ - ມີແຮງງານພຽງພໍ - ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບເກັບຊື້ - ມີເສັ້ນທາງສະດວກໃນການຂົນສົ່ງ
<p>ແນວໂນ້ມ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ປູກຫຼາຍຍ້ານແຮງງານບໍ່ພຽງພໍ - ປູກຫຼາຍປີຕໍ່ກັນພາດິນ ບ່າງາມ - ຍ້ານສັດຕູພືດທຳລາຍໃນຕໍ່ໜ້າ 	<ul style="list-style-type: none"> - ຖົ່ວເຫຼືອງປູກຫຼາຍຍ້ານບໍ່ມີ ບໍ່ມີພໍ ຄ້າເກັບຊື້ - ຖົ່ວເຫຼືອງໃຊ້ປຸງແຕ່ງເປັນອາຫານ 	<ul style="list-style-type: none"> - ຖົ່ວດິນຮູ້ຈັກປຸງແຕ່ງກິນເປັນອາຫານ - ປູກຫຼາຍຍ້ານບໍ່ມີຕະຫຼາດເກັບຊື້

4. ສະຫຼຸບ

ຜ່ານການທົດລອງຜູ້ເຮັດການທົດລອງສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ດັ່ງນີ້: ຈາກການເກັບກຳຂໍ້ມູນທາງດ້ານຕົວເລກ ສາມາດຕີລາຄາບາງຈຸດໄດ້ດັ່ງນີ້: ຂໍ້ມູນຕົວເລກ ໂດຍສະເພາະຜົນຜະລິດຂອງຖົ່ວດິນເມື່ອມາສົມທຽບລະຫວ່າງ ເມືອງ, ບ້ານ ແລະ ຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນ ຊຶ່ງຜົນຜະລິດຄ່າສະເລ່ຍສູງສຸດ ແມ່ນ 3.99,6 ກລ / ເຮັກຕາ ແລະ ຄ່າຕໍ່າສຸດແມ່ນ 140 ກລ / ເຮັກຕາ. ຂໍ້ມູນທາງດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມ ຕໍ່ກັບການປູກພືດແບບປະສົມປະສານ ກັບການປູກພືດແບບດຽວສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ: ການປູກສາລີລ້ວນໆ ແມ່ນໄດ້ກຳໄລພຽງ 605.373 ກີໂລ ຕໍ່ລະດູການ. ແຕ່ວ່າ

ເມື່ອມາສົມທຽບລະຫວ່າງການປູກສາລີຮ່ວມກັບຖົ່ວເຫຼືອງ ແມ່ນໄດ້ 1.276.204 ກິໂລຕໍ່ລະດູການ ແລະ ການປູກສາລີປະສົມຖົ່ວດິນ ແມ່ນໄດ້ ກຳໄລ 2.181.324 ກິໂລ ຕໍ່ລະດູການ.

5. ຂໍ້ແນະນຳ

ຜ່ານການທົດລອງຜູ້ເຮັດການທົດລອງໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳໄວ້ດັ່ງນີ້ : ຖ້າຈະປູກພືດຖົ່ວສັບ ຫວ່າງສາລີ ແມ່ນໃຫ້ຍັບໄລຍະຫ່າງຂອງສາລີອອກ ເຊັ່ນ: ໄລຍະແຖວ 2 ແມັດ, ໄລ ຍະຫ່າງຂອງ ຕົ້ນ / ຕົ້ນ 0,5 ແມັດ. ສ່ວນໄລຍະຫ່າງຂອງຖົ່ວດິນ, ຖົ່ວເຫຼືອງ ຄື: ໄລຍະແຖວ 40 ຊຕມ, ໄລ ຍະຕົ້ນ 20 ຊຕມ ສັບຫວ່າງກາງຂອງແຖວສາລີ 2 ແຖວທັງນີ້ ກໍ່ເພື່ອໃຫ້ພືດຖົ່ວທີ່ປູກສັບ ຫວ່າງຂອງສາລີໄດ້ຮັບແສງແດດພຽງພໍ ແລະ ສາມາດໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ. ການປູກພືດຖົ່ວປະສົມ ກັບສາລີແມ່ນວິທີການນຶ່ງ ທີ່ສາມາດໃຫ້ຜົນຜະລິດທັງສອງຢ່າງ ປັບປຸງດິນໃນສວນສາລີ ເພື່ອການ ຜະລິດທີ່ຍືນຍົງໃນພື້ນທີ່ດຽວກັນ ແລະ ສິ່ງສຳຄັນ ແມ່ນຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນແຮງງານໃນການ ເສຍຫຍ້າ.

(ການປູກຖົ່ວເຫຼືອງ, ຖົ່ວດິນ ສັບຫວ່າງແຖວສາລີ)

2.2. ລະບົບການຜະລິດດ້ວຍຮູບແບບການນຳໃຊ້ເຕັກນິກນິເວດ

1. ພາກສະເໜີ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຍາມໃດກໍ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ໃນການ ປັບປຸງວຽກງານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອຍົກສູງທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງການຜະລິດເພື່ອຕອບສະໜອງຕໍ່ມະຕິນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງລັດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະການຄົ້ນຄວ້າຊອກຫາເຕັກໂນໂລຢີ ເພື່ອມາແກ້ໄຂບັນຫາການຜະລິດ ແລະ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນງານຜະລິດສະບຽງອາຫານ , ແຜນງານຜະລິດເປັນສິນຄ້າ, ແຜນງານຢຸດຕິການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ ແລະ ຢຸດຖະສາດການ ເຕີບໂຕ ແລະ ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ.

ພາບລວມ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງການນຳໃຊ້ເຕັກນິກນິເວດກະສິກຳ.

– ຄວາມໝາຍ: ແມ່ນວິທີການປູກພືດດ້ວຍການສັກ ຫຼື ຢອດເມັດພັນລົງໃສ່ພື້ນທີ່ບໍ່ໄດ້ໂຖ, ບໍ່ໄດ້ຄາດ ແລະ ປົກຄຸມດ້ວຍເສດພືດ ຫຼື ພືດທີ່ປະໄວ້ຈາກລະດູການທີ່ຜ່ານມາ ຫຼື ຈາກລະບົບການປູກພືດໝູນວຽນ.

– ເຫດຜົນພື້ນຖານ: ແມ່ນເພື່ອແນໃສ່ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ສິ່ງຜົນສະທ້ອນຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ ໃນປະຈຸບັນ ຊຶ່ງໝາຍເຖິງການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່, ເຮັດການຜະລິດກະສິກຳໂດຍໂຖ – ຄາດດິນ ຢູ່ພື້ນທີ່ຄອ້ຍຊັນ ເຮັດໃຫ້ດິນເສາະເຈື່ອນ, ຊັ້ນດິນປູກຝັງຕື້ນຂຶ້ນ, ເກີດມີຕະກອນ, ນ້ຳບົກແຫ່ງ, ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນຕ່ຳ ແລະ ນຳໄປສູ່ການຖາງປ່າ ເພື່ອມີເນື້ອທີ່ທຳການຜະລິດໃໝ່, ການຕັດໄມ້ ແລະ ຈຸດເຜົາຢ່າງຊະຊາຍພາໃຫ້ເກີດບັນຫາແບບລະບົບຕ່ອງໂສ້ທີ່ນຳໄປສູ່ການປ່ຽນແປງ ດ້ານພູມອາກາດຂອງເຂດແຄ້ວນ ແລະ ໂລກ. ການຜະລິດກະສິກຳແບບໂຖດິນເຮັດໃຫ້ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນຕ່ຳລົງ ຊຶ່ງແຕ່ລະປີແຕ່ລະລະດູຈະຕ້ອງໄດ້ເພີ່ມອັດຕາຝຸ່ນຂຶ້ນທຸກໆປີ ທັງໝົດນີ້ເປັນບັນຫາທີ່ໜັກໜ່ວງສຳລັບຊາວກະສິກອນຜູ້ທຸກຍາກ.

ສະນັ້ນວິທະຍາສາດດ້ານການປູກຝັງຈຶ່ງສືບຕໍ່ຄົ້ນຄວ້າຢ່າງບໍ່ຫຼົດຫຼະ ແລະ ເປັນລະບົບຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອຊອກຫາວິທີການ ຫຼື ເຕັກນິກການຜະລິດກະສິກຳທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງໄປພ້ອມໆ ກັບການຮັກສາຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ເຕັກນິກດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງເໝາະສົມກັບຄວາມເປັນຈິງແລະ ຖືກຍອມຮັບຈາກຊາວກະສິກອນ ຂະໜາດນ້ອຍທີ່ທຸກຍາກ.

2. ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ

- ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍແລະນຳໃຊ້ເຕັກນິກນິເວດກະສິກຳ (SCV) ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳໃຫ້ມີປະສິດທິພາບທີ່ດີ.
- ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່, ຫຼຸດຜ່ອນການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນ, ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບຜະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ໜັ້ນຄົງຍາວນານ.

- ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ , ຍັງເປັນບ່ອນກໍ່ສ້າງພະນັກງານໂຄງການວິຊາການເມືອງ, ນັກສຶກສາ ແລະ ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດ.

3. ວິທີການປະຕິບັດງານ

- ວິນິດໄສສະພາບພື້ນທີ່.
- ສ້າງສວນທົດລອງ (ນຳໄຊ້ເຕັກນິກໃໝ່ເຂົ້າໃນການຜະລິດ)
- ສ້າງກຸ່ມຍອມຮັບເອົາເຕັກນິກໃໝ່ (ການຂະຫຍາຍອອກສູ່ຊາວພື້ນທີ່ຊາວກະສິກອນ) .
- ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະຕິບັດງານພາກສະໜາມ.
- ປະເມີນຜົນຍອມຮັບເອົາເຕັກນິກໃໝ່ຂອງຊາວກະສິກອນ..

1. ການນຳໄຊ້ເຕັກນິກນິເວດກະສິກຳ (SC)

1.1. ການປູກພືດໂດຍກົງຜ່ານພືດຄຸມດິນ

ໃນປະຈຸບັນການກຽມພື້ນທີ່ເພື່ອປູກຝັງຂອງຊາວກະສິກອນເປັນກິດຈະກຳໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການປູກພືດ ບໍ່ວ່າໃນເຂດທີ່ງ່າກໍ່ຄືເຂດທີ່ພຽງ ແລະ ພູດອຍແມ່ນເຄີຍປະຕິບັດກັນດ້ວຍການຖາງ - ຈູດ,ໄຖ - ຄາດແລ້ວຈຶ່ງປູກ ເຊິ່ງເປັນສາຍເຫດສ້າງໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕາມມາພາຍຫຼັງ ຕໍ່ກັບຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ເຂດພູພຽງ ແລະ ພູດອຍ ທີ່ມີພື້ນທີ່ປູຝັງຢູ່ໃນບ່ອນຄ້ອຍຂັ້ນ.ເພື່ອຮັກສາແລະປັບປຸງຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນໄວ້ນຳໄຊ້ເຂົ້າໃນການປູກຝັງແບບຍາວນານແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະໄດ້ນຳໄຊ້ຮູບແບບເຕັກນິກເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳທີ່ມີຄວາມພື້ນຄົງ ໃນການໃຊ້ລະບົບວົງຈອນຊີວິດຂອງພືດເພື່ອມາຮັບໄຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານປູກຝັງດ້ວຍການນຳໄຊ້ເຕັກນິກການປູກພືດໂດຍກົງໂດຍຜ່ານເສດພືດຫຼັກ ຫຼື ພືດຄຸມດິນ ຂອງປີຜ່ານມາໂດຍບໍ່ມີການຈູດ, ຖາງ ແລະ ຄາດ.

1.2 ວິທີການໃນການກຽມພື້ນທີ່ເພື່ອປູກ

ການກະກຽມພື້ນທີ່ສຳລັບປູກພືດໂດຍກົງ ແມ່ນຂຶ້ນກັບປະເພດຂອງພື້ນທີ່ທີ່ເຮົາສາມາດປູກ :

- 1) ສຳລັບພື້ນທີ່ປ່າເຫຼົ້າແກ່ : ຂັ້ນຕອນໃນການກະກຽມພື້ນທີ່ໃນປີທຳອິດ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຄືກັນກັບປະຊາຊົນ ໂດຍໃຊ້ວິທີຖາງ - ຈູດ ແຕ່ກ່ອນຈະປູກພືດແມ່ນບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດຄືກັນກັບປະຊາຊົນແບບພື້ນເມືອງແມ່ນເສຍຫຍ້າກ່ອນປູກ , ແຕ່ການປູກໂດຍກົງແມ່ນນຳໄຊ້ສານກຳຈັດວັດຊະພືດກ່ອນປູກ
- 2) ສຳລັບພື້ນທີ່ໄຮ່ຫຼີກ , ທົ່ງຄັງ ຫຼື ປ່າຫຍ້າຄາຂັ້ນຕອນໃນການກຽມພື້ນທີ່ ແມ່ນໃຫ້ຕັດຫຍ້າໃນພື້ນທີ່ໃຫ້ຕ່ຳທີ່ສຸດ ຫຼັງຈາກນັ້ນປະໃຫ້ຫຍ້າປົ່ງຂຶ້ນໄດ້ 10 -15 ຊັງຕີແມັດ, ແລ້ວນຳໄຊ້ສານກຳຈັດວັດສະພືດເພື່ອຂ້າຫຍ້າກ່ອນປູກຢ່າງໜ້ອຍແມ່ນ 10 - 15 ວັນ.
- 3) ການນຳໄຊ້ສານກຳຈັດວັດສະພືດ ແລະ ອັດຕາການນຳໃຊ້:

+ ສຳລັບພື້ນທີ່ ທີ່ມີແຕ່ຫຍ້າຈຳນວນໃບແຫຼມເຊັ່ນ : ຫຍ້າຄາ , ຫຍ້າຈິກຈອກ , ຫຍ້າແຝກຂໍ້ ແມ່ນນຳໃຊ້ຢາ ໄກຣໂຟເຊດ (Glyphosat) ໃນອັດຕາ 4 - 6 ລິດ / ຮຕ ສິດກ່ອນ ປູກ 10 - 15 ວັນ.

+ ສຳລັບພື້ນທີ່ ທີ່ມີຫຍ້າຫຼາຍປະເພດ ມີທັງປະເພດໃບກ້ວາງ ແລະ ໃບແຄບແມ່ນໃຊ້ຢາປະ ສົມລະຫວ່າງຢາ ໄກຣໂຟເຊດ (Glyphosat) ໃນອັດຕາ 4 - 6 ລິດ / ຮຕ ສົມກັບ 2,4D ໃນອັດຕາ 1,5 - 2 ລິດ / ຮຕ ພົ້ນໃຫ້ທົ່ວພາຍຫຼັງສິດໄດ້ 10 - 15 ວັນ ສັງເກດເຫັນຫຍ້າ ຕາຍດີແລ້ວຈຶ່ງປູກພືດໄດ້.

+ ຫຼັງຈາກປູກພືດແລ້ວ , ຖ້າຫາກມີຫຍ້ານ້ອຍເກີດຂຶ້ນອີກແມ່ນເຮົາຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ຢາ ກຣາມ ມ່ອກໂຊນໃນອັດຕາ 1 - 5 ລິດ / ຮຕ. ສິດພົ້ນໃນເນື້ອທີ່ດັ່ງກ່າວແຕ່ບໍ່ໃຫ້ການ 2 ມື້ຫຼັງຈາກ ປູກພືດແລ້ວ.

1.3. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການກຽມແນວພັນເພື່ອປູກ

ກ່ອນຈະເອົາແນວພັນລົງປູກໃນແຕ່ລະພື້ນທີ່ແຕ່ລະ ລະດູການ ເຮົາຕ້ອງມີການຄັດ ເລືອກ ແລະ ທົດສອບແນວພັນຕາມຂັ້ນຕອນຂ້າງລຸ່ມນີ້:

1. ກວດກາເບິ່ງອາຍຸຂອງແນວພັນທີ່ເກັບໄວ້ເພື່ອຢາກຮູ້ວ່າໝົດກຳນົດ ຫຼື ຍັງ.
2. ກວດເບິ່ງສະພາບຂອງເມັດພັນ: ສີຂອງເມັດ, ຄວາມຕຶງຂອງເມັດ , ບໍ່ມີສິ່ງເຈືອປົນ, ບໍ່ມີ ແມງໄມ້ ຫຼື ມອດເຂົ້າທຳລາຍ.
3. ການທົດສອບຄວາມງອກຂອງເມັດພັນແຕ່ລະຊະນິດກ່ອນຈະນຳໄປປູກ: ການທົດສອບ ຄວາມງອກແມ່ນປະຕິບັດແບບງ່າຍດາຍຄື ເອົາດິນຊາຍໃສ່ພາຖາດ ແລ້ວສິດນ້ຳໃຫ້ຊຸ່ມພໍ ປະມານ ຫຼັງຈາກນັ້ນນຳເມັດພັນຢອດໃສ່ພູມປູກແລ້ວປົກດ້ວຍຊາຍ ແລ້ວສິດນ້ຳໃສ່ພໍປະ ມານພາຍຫຼັງໄດ້ 7 ວັນ ເຮົານັບເບິ່ງການແຕກງອກໄດ້ຈັກເປີເຊັນ ຖ້າແຕກງອກເຖິງ 80 - 90% ກໍ່ສາມາດນຳເມັດພັນປູກໄດ້.
4. ຊັງນ້ຳໜັກເມັດພັນຕາມອັດຕາທີ່ກຳນົດໄວ້ຕໍ່ເນື້ອທີ່ທີ່ຈະປູກ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນໃນ ການກະກຽມເມັດໄປປູກໃນພື້ນທີ່ຕ່າງໆ.

ໃນເຕັກນິກການປູກພືດໂດຍກົງນີ້ ໃນຕໍ່ໜ້າທີ່ມີເສດພືດເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍໃນ ໄຮ່ແລ້ວແນ່ນອນມັນຈະກ້າວໄປເຖິງການເກີດມີບັນຫາກັບເມັດພັນໃນເວລາປູກ ຍ້ອນມີ ເຊື້ອລາເຂົ້າທຳລາຍແກ່ນເມັດພັນຈະລົງຜົນເສຍຫາຍ ໃນການແຕກງອກ ແລະ ຈຳນວນ ຕົ້ນເນື້ອ ທີ່ຫຼຸດລົງ.

- + ຢາກຸກເມັດພັນ ມີທັງຂ້າແມງໄມ້ ແລະ ໃຫ້ເຊື້ອລາເຊັ່ນ:
 - ຢາກຸກເມັດພັນກັນແມງໄມ້ເຊັ່ນ: ຢາອີດາໂກຼຜິດ, ກາໂບຊຸຢຝອງ (Imidacloprid, Carbosuefan) 25 ຊີຊີ ຂອງຢາປະສົມກັບນ້ຳ 25 ຊີຊີ / 5 ກິໂລ ແນວພັນ, ສຳລັບຈຳພວກມົດ ແລະ ມອດທຳລາຍແກ່ນພັນ (ຫຼັງກຸກແລ້ວ ຕາກແດດໃຫ້ ແຫ້ງແລ້ວນຳໄປປູກໄດ້ທັນທີ).

ຢາກຸກເມັດພັນກັນເຊື້ອລາເຊັ່ນ: ຢາ ມັນໂກເລຍ (Mancolebe) 10 – 15 ກຼາມ ຂອງຢາ
ປະລິມານນໍ້າ 25 ຊີຊີ/10 ກິໂລແນວພັນ (ຫຼັງກຸກແລ້ວຕາກແດດໃຫ້ແທ້ໆ , ນໍາໄປປູກທັນທີ).

1.4. ການປູກ ແລະ ເວລາໃນການປູກພືດ

ການປູກແມ່ນ ຕ້ອງໄດ້ປູກ ຢູ່ໃນຊ່ວງໄລຍະ 10 – 15 ວັນ ຫຼັງຈາກກຽມພື້ນທີ່
(ຂ້າຫຍ້າ), ການປູກແມ່ນພວກເຮົາສາມາດປູກແບບນໍາໃຊ້ ເຄື່ອງມືແບບພື້ນເມືອງເຊັ່ນ:
ໃຊ້ລ້ຽງ, ໃຊ້ສະແລ ຫຼື ນໍາໃຊ້ເຄື່ອງຢອດເມັດ.

1.5. ລະດັບການໃສ່ຜຸນ

+ ສໍາລັບພືດສະບຽງອາຫານ

F₀: ບໍ່ໃສ່ຜຸນ.

F₁: 80kg/ha ຂອງປຸຍ 15 – 15 – 15.

F₂: 800kg/ha ຂອງປຸຍ 15 – 15 – 15 (ສໍາລັບ F₂ ແມ່ນຈະແບ່ງໃສ່ສອງຄັ້ງ. ຄັ້ງ
ທີ 1 ໃສ່ພ້ອມປູກປະລິມານ 400 ກິໂລ / ເຮັກຕສ ແລະ ຄັ້ງທີ 2 ໃສ່ ພາຍຫຼັງປູກແລ້ວ
20 – 25 ວັນໃນປະລິມານ 400 ກິໂລກຼາມ/ເຮັກຕາ.

+ ສໍາລັບພືດຕະກຸນຕົວ

F₀: ບໍ່ໃສ່ຜຸນ

F₁: 250kg/ha ຂອງປຸຍສູດ 9 – 24 – 24

F₂: 500kg/ha ຂອງປຸຍສູດ 9 – 24 – 24

4. ຜົນໄດ້ຮັບ

ຕາຕະລາງ 11 ຜົນໄດ້ຮັບທາງດ້ານການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດກະສິກໍາທີ່ໄດ້ຮັບກັບແນວ
ພັນສາລີ ລູກປະສົມ CP 888 (ສ່ວນທົດລອງບ້ານຫວ້ຍຫຼອດ).

ລ/ດ		ຖາງຈູດ /F ₀	ປູກໂດຍກົງ SCV/F ₀	ປູກໂດຍງ SCV/F ₁	ປູກໂດຍກົງ SCV/F ₂
1	ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ບາດ/ຮຕ	1696	4004	8004	12004
2	ເວລາໃນການເຮັດວຽກມື້/ຄົນ/ຮຕ	224	58	68	89
3	ຜົນຜະລິດແກ່ນແຫ້ງກິໂລ/ຮຕ	5295	5646	7515	8709
4	ລາຍຮັບສຸດທິບາດ/ຮຕ	10180	9140	8848	7704
5	ປະສິດທິພາບວັນງານບາດ/ຄົນ/ຮຕ	45	161	132	90

ແນວພັນສາລີ ລູກປະສົມ CP 888 (ສ່ວນທົດລອງບ້ານຫວ້ຍຫຼອດ).

ຕາຕະລາງ 12 ຜົນໄດ້ຮັບທາງດ້ານການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດກະສິກໍາທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການ
ປູກ ໝາກເດືອຍ

ລ/ດ		ໄຖດິນ F ₀	ປູກໂດຍກົງF ₀	ປູກໂດຍກົງF ₁
1	ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ (ໂຕລາ/ຮຕ)	3,1	60,8	160,8
2	ເວລາໃນການເຮັດວຽກ(ມື້/ຄົນ/ຮຕ)	253	108	132
3	ຜົນຜະລິດແກ່ນແຫ້ງ(ກິໂລ/ຮຕ)	2787	3887	4190
4	ລາຍຮັບສຸດທິ	345	425	362
5	ປະສິດທິພາບວັນງານ(ໂຕລາ/ຄົນ/ມື້/ຮຕ)	1,4	3,9	2,8

(ການປູກໝາກເດືອຍດ້ວຍເຕັກນິກນິເວດກະສິກໍາ)

ຕາຕະລາງ 13 ຜົນໄດ້ຮັບທາງດ້ານການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດໃນການປູກເຂົ້ານາໂຄກ
(ບ້ານຫ້ຍລອດ)

ລ/ດ		ໄຖດິນ F ₀	ປູກໂດຍ ກິງ F ₀	ປູກໂດຍ ກິງ F ₁	ປູກໂດຍ ກິງ F ₂
1	ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ (ໂດລາ/ຮຕ)	8	59	159	259
2	ເວລາໃນການເຮັດວຽກ(ມື້/ຄົນ/ຮຕ)	351	189	219	251
3	ຜົນຜະລິດແກ່ນແຫ້ງ(ກິໂລ/ຮຕ)	2133	2233	2500	2193
4	ລາຍຮັບສຸດທິ(ໂດລາ/ຮຕ)	258,3	220	153,22	15
5	ປະສິດທິພາບວັນງານ(ໂດລາ/ຄົນ/ມື້/ຮຕ)	0,7	1,2	50,7	0,1

(ການປູກເຂົ້ານາໂຄກດ້ວຍເຕັກນິກນິເວດກະສິກຳ)

ຕາຕະລາງ 14 ຜົນໄດ້ຮັບທາງດ້ານການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດໃນການປູກຖົ່ວດິນ
ຢູ່ບ້ານໜອງ ຜັກບຶ້ງ

ລ/ດ		ໄຖດິນ F ₀	ປູກໂດຍ ກົງ F ₀	ປູກໂດຍ ກົງ F ₁	ປູກໂດຍ ກົງ F ₂
1	ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ (ໂດລາ/ຮຕ)	124	82	162	207
2	ເວລາໃນການເຮັດວຽກ(ມື້/ຄົນ/ຮຕ)	158	135	160	140
3	ຜົນຜະລິດແກ່ນແຫ້ງ(ກິໂລ/ຮຕ)	255	239	333	344
4	ລາຍຮັບສຸດທິ(ໂດລາ/ຮຕ)	60	23	79	121
5	ປະສິດທິພາບວັນງານ(ໂດລາ/ຄົນ/ມື້/ຮຕ)	3,38	0,17	0,49	0,27

(ການປູກຖົ່ວດິນດ້ວຍເຕັກນິກນິເວດກະສິກຳ)

ຕາຕະລາງ 15 ຜະລິດຕະພາບສະເລ່ຍທີ່ໄດ້ຈົດບັນທຶກໄວ້ກັບຖົ່ວແດງ (ແນວພັນພື້ນເມືອງ)
ຢູ່ໃນສວນທົດລອງ 4 ແຫ່ງ (ໂດຍສະແດງໃຫ້ເຫັນເປັນກິໂລແຫ້ງ / ເຮັກຕາ)

ລ/ດ		ຖາງ ຈູດ	ໄຖ ດິນ	ປູກ ໂດຍ ກົງ F ₀	ປູກ ໂດຍ ກົງ F ₁	ປູກ ໂດຍ ກົງ F ₂	ຄາດ ຄູດໄ ຖດິນ F ₀	ຄາດ ຄູດໄ ຖ ດິນ F ₁	ຄາດຄູ ດໄຖ ດິນ F ₂
1	ບ. ຫ້ວຍຫຼອດ	380		525	580	890			
2	ບ. ຫ້ວຍຫຼອດ	110		230	190	230			
3	ບ. ບວມເລົາ		760	860			875	830	775
4	ບ. ນາກິນ		300	315	310	230			
5	ບ. ນາຫິນ		160	210	110				
6	ບ. ນາຫິນ		230	205	130				

(ການປູກຖົ່ວແດງດ້ວຍເຕັກນິກນິເວດກະສິກຳ)

ຕາຕະລາງ 16 ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການສ້າງທົ່ງຫຍ້າ

ລ/ດ	ຊື່ເມືອງ	ຈຳນວນບ້ານ		ຈຳນວນຄອບຄົວ		ເນື້ອທີ່ (ha)	
		2003	2004	2003	2004	2003	2004
	1. ເມືອງບໍ່ແຕນ	6	6	18	57	3.3	11.3
	2. ເມືອງແກ່ນທ້າວ	6	6	23	40	21.6	38.9
	3. ເມືອງປາກລາຍ	1	2	8	21	4	8.7
	ລວມ	13	14	49	118	28.9	59

(ການຟື້ນຟູປ່າເລົ່າມາເປັນທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ)

6. ປຽບທຽບຂໍ້ດີ , ຂໍ້ອ່ອນ

+ ຄວາມດີເດັ່ນຂອງການນຳໃຊ້ເຕັກນິກນິເວດກະສິກຳ

ປະສິດທິຜົນທາງດ້ານເຕັກນິກຈາກການມີເສດພິດຫລື ພືດຄຸມດິນຢູ່ຕະຫລອດ ແມ່ນ:

- ຕ້ານການເຊາະເຈື້ອນຂອງດິນ
- ເຮັດໃຫ້ນ້ຳສາມາດຊົມລົງດິນໄດ້ດີ
- ຫລຸດຜ່ອນການລະເຫີຍອາຍຂອງນ້ຳ ແລະ ຮັກສາຄວາມຊຸ່ມໄດ້ດີກ່ວາ.
- ສາມາດຄວບຄຸມອຸນຫະພູມ ຂອງໜ້າດິນ ແລະ ໄຕ້ດິນດີ.
- ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຂອງວົງຈອນຊີວິດ ແລະ ບົດບາດຂອງລະບົບຊີວະ ພາບ ແລະ ຈຸລິນຊີໃນດິນໄດ້ດີ.
- ສາມາດກຳຈັດການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຫຍ້າ.
- ເພື່ອອັດຕາສ່ວນ ອິນຊີວັດຖູ ໃນດິນ ແລະ ສະໜອງທາດອາຫານ ໃຫ້ຕົ້ນພືດ.
- ປະຢັດຕົ້ນທຶນ (ປູກເຂົ້າໄດ້ ຕົກກ້າ ແລະ ປັກດຳ, ຝຸ່ນ ບໍ່ໄດ້ຂົນມາຈາກທາງອື່ນ ແລະ ບໍ່ ໄດ້ ໃຊ້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ...)

+ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ຈາກພືດທີ່ມີລະບົບຮາກເລິກ (ຖົ່ວ, ສາລີ, ໝາກເຕືອຍ ແລະອື່ນໆ)

- ປັບປຸງໂຄງສ້າງຂອງດິນ.
- ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນອິນຊີວັດຖູໃນດິນ.
- ດູດເອົາ ໂນໂຕຼເຈນ ຈາກອາກາດລົງສູ່ດິນ (ພືດ ຕະກູນຖົ່ວ).
- ໝູນວຽນແຮ່ທາດອາຫານ ທີ່ແຊກຊຶມລົງຊັ້ນດິນເລິກ ໂດຍສະເພາະ ນິຕຣັດ ໃຫ້ກັບຄືນ ມາຫາໜ້າດິນ.
- ສາມາດນຳໃຊ້ນ້ຳຈາກຊັ້ນເລິກຂອງດິນ ທີ່ມີໃນລະດູແລ້ງ.
- ຜົນຜະລິດຊີວະມວນສານ ແລະ ທາດອາຫານ ເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດຂອງພືດເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຄົງຕົວ.

+ ຂໍ້ດີຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ

ການຜະລິດກະສິກຳແບບນິເວດແມ່ນທາງອອກຂອງພວກເຮົາ ຕໍ່ສິ່ງທ້າທາຍຕົ້ນຕໍຂອງມະນຸດ ໃນປະຈຸບັນແມ່ນບັນຫາການປ່ຽນແປງຂອງພູມອາກາດ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມຂອງໂລກເຊິ່ງລະບົບການຜະລິດແບບນິເວດກະສິກຳມີຜົນຄື:

- ຫຼຸດຜ່ອນການຖາງປ່າເຮັດໄສ່ແບບເຄື່ອນຍ້າຍ.
- ດິນຖືກປົກປ້ອງ ແລະ ຖືກປັບປຸງພື້ນຟູ.
- ກັກຮັກສາທາດກາກບອນ ຊຶ່ງເປັນການຫຼຸດຜ່ອນປະກົດການເຮືອນແກ້ວ.
- ຫຼຸດຜ່ອນການສູນເສຍນ້ຳດ້ວຍການຜະລິດກະສິກຳ;

- ຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ ບຸນວິທະຍາສາດ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພືດ ຊຶ່ງເປັນການຫຼຸດຜ່ອນ ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ເປັນຜະລິດຕະພັນກະສິກຳປອດສານພິດ.
- ດູດຊືມນ້ຳໃຫ້ລົງດິນ ຫຼຸດຜ່ອນກະແສນ້ຳໜ້າດິນ ຊຶ່ງເປັນສາຍເຫດ ໃຫ້ເກີດນ້ຳຖ້ວມ ໃນກໍລະ ນີ້ຝົນຕົກແຮງ.
- ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານ ໂດຍອາໄສນ້ຳຝົນ ແລະ ສາມາດປູກໄດ້ 2 ຄັ້ງ.

+ ຂໍ້ດີ ທາງເສດຖະກິດ – ສັງຄົມ

ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ນິເວດກະສິກຳ ມີດ້ານຕັ້ງໜ້າ ໃນການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ຄື: ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (ດິນ, ນ້ຳ, ປ່າໄມ້)ແບບບໍ່ບົກແຫ້ງ ແລະ ໝັ້ນຄົງຍືນຍານ ,ສະພາບແວດລ້ອມໂດຍສະເພາະດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ບໍ່ຖືກທຳລາຍ, ມີທ່າອ່ຽງໄດ້ ປຸງທາງເສດຖະກິດ ຄື: ໄດ້ຜົນກຳໄລສູງຍ້ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດຕ່ຳ (ບໍ່ໄດ້ໂຖດິນ ແລະ ກ້າວໄປເຖິງການບໍ່ໃຊ້ຜຸ່ນວິທະຍາສາດ , ຫຼຸດຜ່ອນການໃຊ້ແຮງງານຫຼຸດຜ່ອນ ການນຳໃຊ້ນ້ຳຊົນລະປະທານ) ເປັນຜະລິດຕະພັນປອດສານພິດຍ້ອນບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດແລະສານເຄມີ ຕ່າງໆຜະລິດຕະພັນດັ່ງກ່າວກຳລັງໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມແລະມີຕະຫຼາດ. ສ່ວນທາງດ້ານສັງຄົມ ຊາວກະສິກອນໄດ້ທຳການຜະລິດກະສິກຳແບບຄົງທີ່ມີລາຍຮັບໝັ້ນຄົງບໍ່ມີການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງ ງານເພື່ອຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ປູກເຂົ້າ ຍ້ອນດິນມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ ຍ້ອນບໍ່ໄດ້ເສຍເວລາປົວລະບັດ ຮັກສາຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເຂົ້າເຈົ້າມີເວລາໄປເຮັດວຽກອື່ນສ້າງລາຍຮັບເພີ່ມໃຫ້ຄອບຄົວຊຶ່ງເປັນການປັບ ປຸງ ຊີວິດການ ເປັນຢູ່ດີຂຶ້ນ.

ລວມແລ້ວການນຳໃຊ້ເຕັກນິກນິເວດກະສິກຳໃໝ່ນີ້ຈະຊ່ວຍແກ້ໄຂໄດ້ຫຼາຍບັນຫາ ທີ່ພວກເຮົາພົບພໍ້ ໃນປັດຈຸບັນເຊັ່ນ: ບັນຫາສະບຽງອາຫານ, ຄວາມທຸກຍາກ, ການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ.

+ ຂໍ້ອ່ອນຂອງເຕັກນິກນິເວດກະສິກຳ

- ເນື່ອງຈາກການຜະລິດກະສິກຳແບບທຳມະຊາດນີ້ ມີມາແຕ່ໃດໆ ຈຶ່ງເປັນການຫຍຸ້ງຍາກ ໃນການປັບປຸງເຊັ່ນ: ການຈູດປ່າທຳລາຍສິ່ງແວດລ້ອມ,ການເຮັດໄຮ່, ການຈູດເພື່ອງ, ການປູກ ພືດຊະນິດດຽວ ແລະອື່ນໆ ພະນັກງານຕ້ອງໄດ້ອອກແຮງສ້າງແປງສາທິດ, ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຫຼາຍ.
- ບີທີ 1 – 3 ຈະມີຫຍ້າຫຼາຍຕ້ອງໄດ້ອອກແຮງກຳຈັດຫຍ້າໃຫ້ໄດ້ ແລະ ຖ້າມີຜຸ່ນຄອກ ຫຼື ຜຸ່ນຊີວະ ພາບ (EM) ກໍ່ຕ້ອງໃສ່ຕື່ມ.
- ບາງພື້ນທີ່ ຈະມີມົດປວກ, ແມງໄມ້ລົບກວນ ຕ້ອງມີມາດຕະການປ້ອງກັນສັດຕູພືດ.
- ຜະລິດຕະພາບໃນບາງປະເພດດິນ 3 – 5 ປີຍັງບໍ່ສູງປານໃດ ເນື່ອງຈາກການ ສະສົມ ເສດພືດຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍ.

2.3. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຢູ່ໃນລະດັບຫົວໜ່ວຍການຜະລິດ

ຄອບຄົວຕົວແບບຂອງການຜະລິດກະສິກຳແບບປະສົມປະສານ

1. ປະຫວັດຄວາມປັນມາ

ທ້າວ ຄຳສີ ເຫຼືອງ ສິດທິເດດ ແມ່ນປະຊາຊົນບ້ານໃໝ່ , ເມືອງໂພນໂຮງ , ແຂວງວຽງຈັນ ປະຈຸບັນປະກອບອາຊີບ ເປັນຄູສອນຢູ່ໂຮງຮຽນປະຖົມ ບ້ານໃໝ່ ນອກຈາກ ເປັນຄູສອນແລ້ວ ທ້າວຄຳສີຍັງໄດ້ໃຊ້ເວລາທີ່ ເຫຼືອ ມາສ້າງກິດຈະກຳພາຍໃນຄອບຄົວດ້ວຍການເຮັດກະສິກຳແບບ ປະສົມປະສານ , ການເຮັດກິດຈະກຳຂອງລາວນັ້ນເຫັນວ່າຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບໝາກຮັບຜົນເທົ່າທີ່ຄວນ. ຈາກນັ້ນທ້າວຄຳສີກໍໄດ້ສະໝັກເຂົ້າເປັນສາມະຊິກກະສິກຳປະສົມປະສານຂອງໂຄງການພັດທະນາກະສິກຳໂພນສູງເລີ້ມແຕ່ປີ 2000 ເປັນຕົ້ນມາ .

2. ຂັ້ນຕອນກ່ອນຈະເຂົ້າເປັນສາມະຊິກຂອງກຸ່ມ

ທຳອິດ ທ້າວຄຳສີ ໄດ້ສະເໜີຂໍເຂົ້າເປັນສາມະຊິກຂອງກຸ່ມຈາກຄອບຄົວຕົວແບບທີ່ໄດ້ຮັບ ຜົນສຳເລັດມາກ່ອນແລ້ວເພື່ອນຳໄປສະເໜີຕໍ່ໂຄງການ , ຫຼັງຈາກໄດ້ສະເໜີໄປແລ້ວ ທາງໂຄງ ການກໍໄດ້ລົງກວດກາເບິ່ງພື້ນທີ່ເມື່ອເຫັນວ່າເໝາະສົມຈຶ່ງໃຫ້ທ້າວຄຳສີປະກອບພອມ ເພື່ອຂໍເຂົ້າ ເປັນສາມະຊິກກຸ່ມ , ຫຼັງຈາກນັ້ນ ໂຄງການຄອບຄົວທີ່ເປັນສາມະຊິກໃໝ່ ໂດຍເລີ້ມຕົ້ນຈາກການ ອອມເງິນ , ໂດຍມີເງື່ອນໄຂ ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 5000 ກີບຕໍ່ເດືອນ ຈາກນັ້ນກໍໄດ້ສ້າງກິດຈະກຳຮ່ວມກັນ ກັບຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າເປັນສາມະຊິກໃໝ່ ແລະ ລົງເບິ່ງກິດຈະກຳຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນມາກ່ອນ, ຫຼັງ ຈາກນັ້ນຫົວໜ້າກຸ່ມເພື່ອສະເໜີການຝຶກອົມຮົມຈາກໂຄງການ ແລະ ທາງໂຄງການ ກໍໄດ້ຈັດຕັ້ງ ການຝຶກອົມຮົມ ທາງດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ຂັ້ນພື້ນຖານ ໂດຍຝຶກຕາມຫົວຂໍ້ທີ່ສາມະມາຊິກ ກຸ່ມສະເໜີຂຶ້ນມາ , ຫຼັງຈາກທີ່ຝຶກອົມຮົມ ແລ້ວ ກໍໄດ້ມີການໄປທັດສະນະສຶກສາ ທັງໃນ ແລະ ນອກສະຖານທີ່ ເພື່ອເບິ່ງຜົນສຳເລັດຂອງການດຳເນີນກິດຈະກຳ

3. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຂອງຄອບຄົວທ້າວຄຳສີ

- ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມແລ້ວ ທ້າວຄຳສີ ກໍໄດ້ນຳເອົາຄວາມຮູ້ໄປເສີມໃສ່ກິດຈະກຳທີ່ ຕົນເອງໄດ້ປະຕິບັດມາກ່ອນ ແລ້ວ ນັ້ນ
- ເຊິ່ງປະຈຸບັນຄອບຄົວທ້າວຄຳສີ ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ 2 ເຮັກຕາໂດຍແບ່ງອອກເປັນເຂດດັ່ງລຸ່ມນີ້
- ເຂດໜອງປາ ເນື້ອທີ່ 4 ໄລ່
 - ເຂດປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກ 1 ໄລ່

- ເຂດທີ່ພັກອາໄສ ແລະ ລ້ຽງສັດ 1 ໄລ່
- ສ່ວນທີ່ເຫຼືອແມ່ນເຂດປູກໄມ້ອຸດສາຫະກຳເຊັ່ນ : ໄມ້ວິກ , ໄມ້ເກດສະໜາ
- + ກິດຈະກຳຂອງຄອບຄົວປະກອບມີ
 - ລ້ຽງປາ + ລ້ຽງກົບ (ເຊິ່ງປະຈຸບັນ ສາມາດ ເຮັດການປະສົມພັນດ້ວຍຕົນເອງໄດ້)
 - ປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກ ເຊັ່ນ : ໝາກມ່ວງ , ໝາກກະທັນ ແລະ ອື່ນໆ
 - ການລ້ຽງສັດໃຫ່ຍ ເຊັ່ນ : ງົວ (ລ້ຽງໃນເຂດປູກໄມ້ອຸດສາຫະກຳ)
 - ການລ້ຽງໝູ , ໄກ່ ເທິງໜອງປາ
 - ເປັນຄູຝຶກ (ໂຮງຮຽນຊາວນາ)

4. ລາຍຮັບຈາກການ

- ໄດ້ຈາກການຂາຍປາລະເລ່ຍແລ້ວປະມານ 6.500.000 ກີບ / ປີ
- ໄດ້ຈາກການຂາຍລູກປາ ແລະ ລູກກົບ ສະເລ່ຍແລ້ວປະມານ 1.500.000ກີບ / ປີ
- ໄດ້ຈາກການຂາຍພືດລົ້ມລູກ ສະເລ່ຍແລ້ວປະມານ 500.000 ກີບ / ປີ
- ໄດ້ຈາກການຂາຍໄມ້ໃຫ້ໝາກ ສະເລ່ຍແລ້ວປະມານ 300.000 ກີບ / ປີ
- ໄດ້ຮັບຈາກການ ລ້ຽງໝູ , ສັດປີກ ແລະ ສັດໃຫ່ຍລະເລ່ຍແລ້ວປະມານ 3.500.000 ກີບ/ປີ
- ໄດ້ຮັບຈາກການເປັນ ຄູຝຶກ ສະເລ່ຍ ປະມານ 2500.000 ກີບ / ປີ

5. ປຸງປຸງຈຸດດີ ຈຸດອ່ອນ ຂໍ້ສະເໜີ

+ ຈຸດດີ

- ມີລາຍຮັບຕະຫຼອດປີ
- ມີວຽກເຮັດ ຕະຫຼອດປີ
- ມີອາຫານບໍລິໂພກພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ

+ ຈຸດອ່ອນ

- ທຶນ ແລະ ແຮງງານບໍ່ພຽງພໍ
- ການເຮັດກິດຈະກຳແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ສະພາບຂອງພື້ນທີ່

6. ຂໍ້ສະເໜີ

- ຕ້ອງໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານກິດຈະກຳ ແລະ ມີການເຄື່ອນຍ້າຍ
- ຕ້ອງມີໃຈມັກ ມີທີ່ປຶກສາທາງດ້ານວິຊາການທີ່ແນ່ນອນ

- ມີປັດໃຈການຜະລິດພຽງພໍ (ສະຖານທີ່ , ທີນ , ແຮງງານ)

(ຄອບຄົວຕົວແບບຂອງການຜະລິດກະສິກໍາແບບປະສົມປະສານ)

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 1

ແບບຟອມເກັບກຳຂໍ້ມູນ ການຜະລິດກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງ
ໃນຮູບແບບລະບົບການຜະລິດ ແບບປະສົມປະສານ
ລະດັບຂັ້ນສະຖາບັນ,ກົມກອງ,ໂຄງການ ແລະ ສະຖານີ

I. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

1. ຊື່ໂຄງການ/ສູນ.....
2. ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງກົມກອງ, ໂຄງການຫຼືອົງການຈັດຕັ້ງມີຄືແນວໃດ?(ແຜ່ນພັບ)...
3. ນະໂຍບາຍແລະຍຸດທະສາດຂອງໂຄງການຫຼືກົມກອງວາງໄວ້ມີແນວໃດ?.....

II. ຂໍ້ມູນດ້ານການດຳເນີນງານການປະຕິບັດກິດຈະກຳຕົວຈິງ.

1. ໂຄງການຂອງທ່ານໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳການຜະລິດລະບົບກະສິກຳ ແບບປະສົມປະສານຫຍັງແດ່ທີ່ປະຕິບັດແລ້ວແລະກຳລັງປະຕິບັດຢູ່ເຊັ່ນ:

-ຖ້າມີ,ກິດຈະກຳເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ປະຕິບັດຢູ່ໃສ?ຢູ່ໃນຂັ້ນທົດລອງຫຼືສົ່ງເສີມເປັນວົງກວ້າງເລີຍ?.....

2. ຂອດການຈັດການ ຫຼື ດຳເນີນງານ

-ຂະບວນການດຳເນີນກິດຈະກຳແຕ່ລະຂັ້ນຕອນມີການຈັດການແນວໃດແດ່?.....

-ຮູບການທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນກິດຈະກຳສົ່ງເສີມທົ່ວໄປມີແນວໃດ?ເຊັ່ນ: ຝຶກອົບຮົມ, ຈັດທັດສະນະ, ຊີວິ, ໂປສະເຕີ, ແຈກຢາຍຄູ່ມື, ແຜ່ນພັບ, ເຮັດແປງທົດລອງ ແລະ ອື່ນໆ.....

- ມີຄວາມເປັນມາຄືແນວໃດຈຶ່ງເຮັດກິດຈະກຳນັ້ນຂຶ້ນ(ເຫດຜົນ)?.....

-ມີຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍແນວໃດ?.....

-ຂອບເຂດໄລຍະເວລາປະຕິບັດກິດຈະກຳຈັກປີຈຶ່ງຈະສຳເລັດ?.....

-ແຫຼ່ງທຶນປະຕິບັດກິດຈະກຳມາຈາກໃສແດ່?.....

-ການຄັດເລືອກຊາວກະສິກອນເຮັດແນວໃດ?.....

3. ເຕັກນິກທີ່ນຳມາໃຊ້.

-ເຕັກນິກທີ່ມານຳໃຊ້ມີແນວໃດແດ່?.....

-ການຈັດການພຶດພູກແຕ່ລະຊະນິດອີງຕາມອາຍຸ,ມີການໝູນວຽນແນວໃດແດ່.....

-ເຂດນຳໃຊ້ມີການກະກຽມດິນເບື້ອງຕົ້ນຄືແນວໃດ?.....

-ມີການອອກແບບແຜນຜັງແນວໃດ?ມີຈຸດປະສົງໃນການອອກແບບແນວໃດ?.....

-ມີການຈັດວາງສະຫຼັບກັນແນວໃດ?(ການຈັດວາງສັດລ້ຽງ ແລະ ພຶດພູກ).....

-ການບຳລຸງຮັກສາເຮັດຄືແນວໃດ?.....

-ການເກັບກູ້ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບມີແນວໃດ?.....

-ດຸ່ນດ່ຽງລາຍຮັບ-ລາຍຈ່າຍຜົນອອກມາເປັນຄືແນວໃດ?.....

4. ການປະເມີນກິດຈະກຳ

-ປະເມີນຈັກຄັ້ງຕໍ່ປີຫຼືຕໍ່ໄລຍະໂຄງການ?.....

-ໄດ້ປະເມີນດ້ານໃດແດ່ຂອງກິດຈະກຳ?.....

-ບັນລຸເປົ້າໝາຍຈັກເປີເຊັນທຽບໃສ່ແຜນການ?.....

-ທ່າແຮງທີ່ຊຸກຍູ້ກິດຈະກຳຫຼືການດຳເນີນງານມີຫຍັງແດ່?.....

-ບັນຫາຂໍ້ຈຳກັດຂອງການດຳເນີນກິດຈະກຳມີຫຍັງແດ່?.....

5.ພາກສະຫຼຸບ

-ຜົນໄດ້ມີຄືແນວໃດ?.....

.....

-ຜົນເສຍມີຄືແນວໃດ?.....

.....

-ບົດຮຽນທີ່ທ່ານຖອນໄດ້ມີແນວໃດ?.....

.....

6.ຂໍ້ບັບປຸງໃນຕໍ່ໜ້າ

-ຂອດການຈັດການດຳເນີນງານ?.....

.....

-ຂອດເຕັກນິກວິຊາການ?.....

.....

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2
ແບບຟອມເກັບກຳຂໍ້ມູນ ດ້ານນະໂຍບາຍ

-ນະໂຍບາຍແລະ ຍຸດທະສາດກະສິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜະລິດກະສິກຳແບບປະສົມ
ປະສານມີແນວໃດ?.....

-ບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆທີ່ໃຫ້ການຊຸກຍູ້ການຜະລິດກະສິກຳແບບ
ປະສົມປະສານມີຫຍັງແດ່?.....
.....

-ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສະເພາະການຜະລິດກະສິກຳແບບປະສົມປະສານມີ
ແນວໃດ?.....
.....

-ແຜນພັດທະນາການຜະລິດກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ໃນຕໍ່ໜ້າມີແນວໃດ?.....
.....

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 3

ບາງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບກິດຈະກຳກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ແລະ ຂໍ້ມູນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ເພື່ອ ການ
ຕິດຕໍ່ ພົວພັນສື່ສານກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໃນຕໍ່ໜ້າ

1. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເຂດພູດອຍ ຮ່ວມມື ລາວ- ຊູແອດ, NAFRI

1.1. ກິດຈະກຳຂອງໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄວ້າລະບົບການຜະລິດກະສິກຳລວມມື:

- ການປູກຖົ່ວດິນ , ຖົ່ວເຫຼືອງ ສັບຫວ່າງສາລີ
ຂໍ້ມູນລະອຽດພົວພັນ: ທ່ານ ອຸໄທ ສີສະຫວັດ ສູນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳປ່າໄມ້ພາກເໜືອ
ໂທ : 071 212099
- ການປູກຖົ່ວແຮສະລັບມັນຕົ້ນສຳລັບເປັນອາຫານເສີມໝູ ແລະ ໄກ່
ຂໍ້ມູນລະອຽດພົວພັນ : ທ່ານ ສິມຈັນ ຄຳພາວົງ ສູນຄົ້ນຄວ້າການລ້ຽງສັດ
ໂທ : 021 770073
- ການການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າ
ຂໍ້ມູນລະອຽດພົວພັນ ທ່ານ ອາລຸນ ຄູນທອງບາງ ສູນຄົ້ນຄວ້າການປະມົງ
ໂທ : 021 215015
- ການລ້ຽງເປັດໃນນາເຂົ້າ
ຂໍ້ມູນລະອຽດພົວພັນ ທ່ານ ສຸລິຍະ ວົງສີ ສູນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ພາກເໜືອ
ໂທ : 071 212099

1.2. ກິດຈະກຳຂອງໂຄງການຄົ້ນຄວ້ານິເວດກະສິກຳ

- ການປູກພືດຈຳພວກທາດແປ້ງ
- ການປູກພືດຈຳພວກຕະກູນຖົ່ວ
- ການປັບປຸງປ່າເຫຼົ່າເພື່ອສ້າງທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ
ຂໍ້ມູນລະອຽດພົວພັນ: ທ່ານ ຄຳແກ້ວ ປັນຍາສິນີ ໂຄງການນິເວດກະສິກຳ
ໂທ 021 770027

1.3. ກິດຈະກຳການໝູນໃຊ້ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດກະສິກຳ

- ກິດຈະກຳການເຮັດເພື່ອງໝັກ
ຂໍ້ມູນລະອຽດພົວພັນ ສູນຄົ້ນຄວ້າການລ້ຽງສັດ ນ້ຳຊວງ
ໂທ : 021 770073

1.4. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳລະດັບຫົວໜ່ວຍການຜະລິດ

- ຄອບຄົວຕົວແບບການເຮັດກະສິກຳປະສົມປະສານ
ຂໍ້ມູນລະອຽດພົວພັນ ໂຄງການພັດທະນາກະສິກຳໂພນສູງ ໂທ : 023 331011

